

Alain Gillot

BİR ADA İCAT ETMEK

Çeviren: Birsel Uzma

TÜRKİYE İŞ BANKASI
Kültür Yayınları

3. basım

Genel Yayın: 5807

ALAIN GILLOT

Spor yazarlığı aracılığıyla yazarlığı keşfetmeden önce odunculuktan kamyon şoförlüğüne çeşitli işlerde çalıştı. Maceraya, seyahate düşkünlüğü ve yerli halkların yaşamına olan merakı onu muhabirliğe yöneltti. Yıllar süren yolculuklarının ardından film senaristliği ile sinema sektörüne adım attı. Beş dile çevrilen ve *Monsieur je-sais-tout* adıyla sinemaya da uyarlanan *La Surface de Réparation* adlı kitabı 2015 yılında yayımlandı. Bunu 2017 yılında *La meilleure chose qui puisse arriver à un homme c'est de se perdre* ve 2019 yılında *S'inventer une île* (*Bir Ada İcat Etmek*) izledi. Yazarın son romanı *La banquise en chacun de nous* 2021'de yayımlanmıştır.

BİRSEL UZMA

1970 yılında İstanbul'da doğdu. Galatasaray Lisesi ve İ. Ü. Fransız Dili ve Edebiyatı bölümlerinde okudu. Fransızca dilinden çeviri yapıyor.

BİR ADA İCAT ETMEK
ALAIN GILLOT

ÖZGÜN ADI
S'inventer une île

Copyright © Flammarion, Paris, 2017

© TÜRKİYE İŞ BANKASI KÜLTÜR YAYINLARI, 2019
SERTİFİKA NO: 40077

EDİTÖR
BAŞAK GÜNTEKİN

GÖRSEL YÖNETMEN
BİROL BAYRAM

DÜZELTİ
BANU YILMAZ

GRAFİK TASARIM VE UYGULAMA
TÜRKİYE İŞ BANKASI KÜLTÜR YAYINLARI

1. BASIM Nisan 2023, İSTANBUL

ISBN 978-625-429-421-1

BASKI
YAYLACIK MATBAACILIK
Litros Yolu Sok. Fatih Sanayi Sitesi No: 12/197-203
Topkapı/İstanbul
Tel. (0212) 612 58 60
Sertifika No: 44865

Bu kitabın tüm yayın hakları saklıdır.
Tanıtım amacıyla, kaynak göstermek şartıyla yapılacak kısa alıntılar dışında gerek metin, gerek görsel malzeme yayınevinden izin alınmadan hiçbir yolla çoğaltılamaz, yayımlanamaz ve dağıtılamaz.

TÜRKİYE İŞ BANKASI KÜLTÜR YAYINLARI
İstiklal Caddesi, Meşelik Sokak No: 2/4 Beyoğlu 34433 İstanbul
Tel. (0212) 252 39 91 Faks (0212) 252 39 95
E-posta: info@iskultur.com.tr
www.iskultur.com.tr

ÇAĞDAŞ DÜNYA EDEBİYATI DİZİSİ – 10

BİR ADA İCAT ETMEK

ALAIN GILLOT

Fransızca aslından çeviren:

Birsel Uzma

Roman

TÜRKİYE İŞ BANKASI
Kültür Yayınları

Korkusuzuma

"Erkek çocuğun babası olduğu kadar, çocuk da erkeğin babasıdır."

Tibet atasözü

"Beni azımsamayın."

Ulysse Gillot

I

"Dani, sen misin?"

"Evet."

"Tom'un başına bir şey geldi."

Baldızım Lauren'in sesiydi bu. Uzaktan gelen bu telefon sesinden başka bir şey yokmuş da dünya o anda anlamam gereken neyse ona indirgenmiş gibi, etrafımdaki alanın beni sıkıştırarak daraldığını hissettim.

"Anneannesiyle plajdaymış. Bir anda gözünün önünden kayboluvermiş..."

Bir an sessizlik olunca bağlantının koptuğunu sandım ama o, haberlerde duyduğumuz, başkalarına, yabancılara söylenen ama bu kez öyle olmayan şu sözcükleri telaffuz etti.

"Öldü, Dani."

Kulaklarım uğuldamaya başladı. Somut bir şeye tutunmayı denedim. Duvara asılı köprü planları. Çalışma takvimi. Şantiye şefi olarak imza attığım sözleşme belgeleri. Büyük masraf edip İtalya'dan getirttiğimiz kahve makinesi. Fakat bütün bunlar bir dekordan ibaretti.

"Nora nerede?" diye sordum.

"Çanta hazırlıyor. Trenle gideceğiz. Kendisiyle konuşmak ister misin?"

"Evet."

Yaklaşan ayak seslerini işittim. Nefesini.

"Dani..."

"Buradayım."

"Dani..."

Nora hıçkırıklara boğuldu, duramıyordu. Binlerce kilometre uzakta, Çin dağlarındaki bir barakanın içinde dikiliyordum. Kendine hâkim olmak için mücadele ediyordu.

"Nantes Üniversite Hastanesi'ne götürmüşler. Yoğun bakıma almışlar ama işe yaramamış."

Tekrar gözyaşlarına boğulunca, Lauren telefonu geri aldı.

"Taksi aşağıda, Dani, gitmemiz lazım."

"Cep telefonlarınızı yanınızdan ayırmayın. Gelir gelmez ararım."

"Tamam."

Titus, yaya köprüsünün diğer ucunda beni bekliyordu. Telefonu açan da, beni bulması için yardımcısını gönderen de o olmuştu. Bakışlarından bildiğini anladım.

"Seni götüreyim," dedi.

"Chen götürebilir..."

"Hayır, ben hallederim."

O etrafa talimatlar yağdırırken ben Toyota'ya atladım. Yukarıdan bakınca köprünün kuzey ayağında toplanmış adamları görebiliyordum. İnşaatın tamamlanmış halinin deltanın üzerine gururla yayıldığını hayal etmeyi denediysem de başaramadım.

"Dani?"

"Evet."

Titus direksiyona geçti.

"Helikopter seni Chengdu'ya atacak. Oradan Pekin için aktarma yapar, Paris'e giden gece uçağına yetişirsin."

Montaj atölyeleri boyunca ilerleyip nehir kıyısına ulaştık. Bir mavnanın önünde, yüklemeyi denetleyen Chen'i gördüm.

"Benim için onunla konuşursun," dedim.

"Elbette."

"Halefim o olacak, biliyorsun."

"Bence de öyle."

Titus'la anlaşmak için fazla kelimeye ihtiyaç duymazdık. Bundan on iki sene önce, Dubai'deki ilk büyük şantiyemde karşılaşmıştım onunla. Ben okuldan yeni çıkmış toy bir delikanlıyken, o çoktan müdür olmuştu. Sonrasında Afrika'da, Güney Amerika'da, Endonezya'da beraber çalışmaya devam ettik. İdari büroya giden yolda bir sığır sürüsüyle

burun buruna geldik ve geçişlerine izin vermek için kenara çekilip beklemek zorunda kaldık.

"Nakit paran var mı?" diye sordu bana.

"Var."

Tanışıklığımızın başlarında söylediği bir şeyi hatırladım.

"Çocuklar seni tutsak eder Dani."

Evlenip aile kurmak isteyen bir kadından yeni ayrılmıştı. Bunu söylerken onu mu düşünüyor acaba, diye geçirdim aklımdan. Tabii ki onu düşünüyordu.

Kaolang'da pazarın kurulduğu gündü ve motele ulaşmaya çalışırken arabayı yürüme hızında sürmek zorunda kaldık. Bataklığa direkler üzerine inşa edilmiş bu bina için motel demek biraz zordu aslında.

"Yardım ister misin?" diye sordu Titus.

"Hayır. Hızlıca hallederim."

Odaya girdiğimde gözlerim yatağa, kırışmış çarşaflara takıldı ve bir şişe soğuk su bulmaya çalışarak, sivrisinek avına çıkarak, o anda önemli olduğunu sandığım gecikmiş bir teslimat için sıkılarak geçirdiğim o son geceyi hatırladım. Basit hedeflere odaklanmam gerekiyordu: Aygıtlarımın şarj kablolarını, kişisel evraklarımı unutmamalıydım.

Geniş gövdeli bir Sikorsky'nin, türbinleri rölantide bizi beklediği, Çin hükümeti tarafından gösterilen zorunlu uçuş alanına gittik. Helikoptere tırmanırken silah arkadaşıma döndüm. Duyguları yüzüne yansımamıştı ama iç dünyasının sakin olmadığını tahmin ediyordum. Bu seferki cepheye benimle birlikte gelmesi mümkün değildi.

"Beni haberdar et," diye seslendi.

Gürültü kulakları sağır edecek düzeye geldi ve helikopterin gövdesi öylesine şiddetle titremeye koyuldu ki parçalanacağını sandım. Tekerlekler yerden kesildiği anda, oğlumun görüntüsü belli belirsiz gözümün önüne geldi, Nantes Üniversite Hastanesi'nin morgunda bir çekmeceye yerleştirilmiş bedeni.

Paris uçuşunda yanımda, yerel bir işletmeyle imzaladıkları sözleşmeyi kutlayan bir işadamları üçlüsü oturuyordu. Yüksek sesle konuşup şampanya içiyorlardı. Neyse ki uçağın yarısı boştu da arkalarda sığınacak bir yer buldum kendime.

Uyumak için yorgunluğuma güveniyordum ama sürekli hayaller gördüğümden, kendimi görünmez bir düşmana karşı savunurmuş gibi, yumruklarımı sıkmıştım. Düşüncelerimle savaştığımdan, baştan kaybedilmiş bir savaştı bu. Er ya da geç galip geleceklerdi.

Gözümün önünden silinmeyen bir görüntü vardı: Yedi yaşına bastığı gün, elleri bisikletinin gidonunda, kaldırımın üzerinde çemberler çizen Tom. Çin'deki şantiye çoktan başlamıştı. Büyük bir kısmı şirket merkezindeki toplantılara adanmış, kısa bir izin alabilmiştim. Sonuçta, doğum günü kutlamasına birkaç saat kala, elimde hâlâ bir hediye yoktu. Okul çıkışında ne istediğini sormak için Tom'u almaya gittim. Cevabı gayet netti. Süspansiyonları ve çivili lastikleri olan kırmızı bir bisiklet istiyordu. Bir sürü mağaza gezdik ama aradığımızı bulmayı başaramadık. Kimisinin gövde yüksekliği uygun olmuyordu, kimisinin rengi. Peşine düştüğümüz nadir inciyi nihayet, République'e yakın bir dükkânda bulabildik ve satın alma işini hallettikten sonra Tom, yan tekerlekler olmadan pedal çevirmeyi bildiğini göstermek için inat etti. Kaldırımın üzerinde giderken bir kez olsun sendelemedi. Önümden her geçişinde, berrak sesiyle bir kahkaha patlatıyordu. Sonrasında tekrar dolaşmaya çıkıp çıkamayacağımızı sordu ama aynı akşam

uçuşum vardı, dolayısıyla çok az zamanım kaldığını söyledim. Eve döndük, üçümüz birlikte akşam yemeği yedik. Kırgınlığını belli etmedi ama valizimi kapattığım sırada sırtını dönerek odasına kaçtı. Gücenmedim, çocukların ayrılık anında sevgi gösterilerine girişilmesinden nefret ettiğini bütün aileler bilir. Fakat Nora ile birlikte taksimi beklerken, Tom'un salonun penceresinden beni izlediğini fark ettim. Tavrında biraz oyun ama aynı zamanda da gurur vardı. Yanına gidebilirdim aslında ama yapmadım ve işte bu şekilde ayrıldık. Bundan üç ay beş gün önce, bu birbirimizi son görüşümüzdü.

Kaptan pilot hoş geldiniz dedikten sonra Roissy'ye yerel saatle 7:40'ta ineceğimiz bilgisini verdi. Kalkış pistindeki yerimizi aldık.

Uçak irtifa kazanırken, Tom'un kaldırımın üzerinde, bütün dikkatini toplamış bana becerisini kanıtlamaya çalışırkenki halini gözümün önüne getirmeyi denedim. Tam başarıyordum ki zihnimde sinsi bir soru belirdi. Neden mahrum etmiştim ki onu bu gezintiden? Hangi kaygılar böyle bir karar almaya itmişti beni? Kendime ayırdığım bu zaman zarfında, Birleşik Arap Emirlikleri'ne gideceği için oradaki yerel hayata ilişkin bilgi isteyen bir iş arkadaşımın e-postasına cevap vermiştim. Her şeyin yolunda olup olmadığını öğrenmek için Titus'u aramıştım ve konuşmamız bambaşka bir konuya, o sıralarda oynanan NBA şampiyonluk maçına kaymıştı, sonra jeoloji bölümünden gelen bir rapora, ardından da Yangtze Vadisi'yle ilgili bir sismik etüt raporuna bakmıştım. Bu pek kıymetli okumayı neden Pekin'e dönüş uçuşuna saklamamıştım sanki? Chicago Bulls'un potansiyelini değerlendirmek ve pek de tanımadığım bir iş arkadaşımın tur organizatörlüğüne soyunmak için acelem neydi?

Bulut katmanını aştık. Uçak seyir hızını sabitledi. Ayın altındaki hava sahası, üzeri karla kaplı bir tarlayı andırıyordu. Tuvalete gidip yüzümü yıkadım. Aynadaki o adam bendim. Oğluyla bisiklet gezintisine çıkmayan bir tip.

Az da olsa uyumayı başardım. Roissy'ye yaklaştığımız sırada beni uyandıran gün ışığı oldu. Uçak penceresine doğru eğildim ve Fransa topraklarının yaklaştığını gördüm. Bir yanım bu yolculuk bitsin istiyor, diğer yanım bundan ürküyordu. Cep telefonumu kontrol ederken, bagajımı aldığım gibi bir taksiye atladım. Lauren'le birlikte cenaze evinde olan Nora'dan gelen bir sesli mesaj vardı. Hemen onu geri aradım.

"Neredesin?" diye sordu.

"Paris'te. Yeni indim."

"Konuşmamız... Konuşmamız gereken şeyler var Dani..."

"Evet. Dinliyorum."

"Hastane naaşı en fazla yirmi dört saat tutuyor. Defin işleminin yerine ve zamanına karar vermek gerek..."

Kendi ailesinin yattığı mezarlığın uygun olabileceğini düşünmüştü ama benim fikrimi almayı beklemişti.

"Bence uygun olur," diye cevap verdim ona.

"Emin misin?"

"Kesinlikle."

"Sakin bir yer, bilirsin, denize yakın..."

"Bence uygun ."

Tabutu seçmek zorunda kalmıştı; ayrıca törenin türünü, çalınacak müziği de. Gerçeklerle yüz yüzeydi.

"İnsanların gelmesini istiyor musun?" diye sordu bana.

"Bu konuyu trende düşünürüm."

Paris'e girmek kolay olmadı. Bastille tarafında trafik o kadar sıkışıktı ki taksiden inip yolun geri kalanını yayan tamamlamak zorunda kaldım. Bir otomattan bilet alarak peronlara yöneldim. Tatil zamanı istasyon, bir yandan veletlerine bağırmakla, diğer yandan yol göstergelerini kollayarak bagaj arabalarını itmekle meşgul aileler tarafından istila edilmişti. Kendime kalabalıktan uzak bir bank aradım.

Hızlı tren gara girmiş, yolcular tam anlamıyla hücuma geçmişti. Bana gelince, son anda bindim ve yerimde birinin oturduğunu fark ettim. Tartışacak gücüm olmadığından bar kısmına yerleşip önümden akıp geçen manzarayı izlemeyi tercih ettim.

Tanıdıkları haberdar etmenin iyi olacağını düşündüm ve ne derece yabani olduğumun farkına vardım. Sadece Nora'nın yakınlarıyla ya da iş arkadaşlarımla görüşüyordum ve aralarında Titus hariç bilgi verme ihtiyacı hissedecek kadar yakın olduğum kimse yoktu. Aileye gelince, annemle babam ölünce, hiçbir zaman anlaşamadığım kız kardeşim ve görüşmediğim birkaç kuzen dışında kimse kalmamıştı geriye. Eksikliğini hissediyor muydum? Elbette ama bu hali o kadar benimsemiştim ki sonunda bu yoksunluğu özgürlük olarak kabul etmiştim.

Telefonum titredi. Michael varış saatimi soruyordu. Titus dışında, kendime en yakın hissettiğim dostum oydu; hayatlarımız her açıdan iç içe geçmişti. Mines'de aynı dönemdendik, bir daireyi paylaşacak kadar sevmiştik birbirimizi ve çok çalışarak geçirdiğimiz bir sömestrin sonunda, hangisini beğendiğini belirterek iki kız kardeşle çıkmayı teklif etmişti bana. Terasta kızları beklerken bu konuda şakalaşmıştık. Michael'in Lauren'le ilgilendiğini öğrenince mutlu olmuştum zira Nora büyüleyiciydi. Dördümüz daha sonraları defalarca buluştuk çünkü çok iyi anlaşıyorduk. Sonra Lauren hamile kaldı ve Michael, küçük bir inşaat şirketi kurmak için Mines'i bıraktı. Hayat

şartları yüzünden az da olsa birbirimizden uzaklaşmıştık ama ne zaman telefonla konuşsak, Nora'yı yeniden görmenin yollarını aramadığıma şaşırıyor, ondan haberler vermeyi ihmal etmiyordu. Ben de ona hep aynı cevabı veriyordum. Okulumun bitmesine yıllar vardı, mühendis olduğumda da muhtemelen çalışmak için uzaklara gidecektim, dolayısıyla ciddi bir ilişkiye girmek için uygun insan olmadığımı düşünüyordum. Buna rağmen, Nora bir akşam, beklenmedik bir şekilde kapımı çaldı. Çekincelerim konusunda Michael'le mı konuşmuştu acaba? Bunu hiçbir zaman öğrenemedim ama içeri girerken ertesi sabahtan önce çıkmamak konusunda kararlı olduğu kesindi. Sonuçta bütün bir hafta benimle kaldı ve bu bir hafta hayatlarımızı tümüyle değiştirdi.

Bana kancayı takmaya niyetlenen başka bir genç kadın olsa başarılı olamazdı ama söz konusu Nora olduğunda daha uysal olduğum barizdi. Bağımsızlığına en az benim kadar düşkün olduğu iddiasındaydı ve aldığı dil dersleri yıllardan beri hazırlandığı bir dünya seyahatiyle son bulmak zorundaydı. Ayrıca ilişkimizden bahsederken, ikimizden sevgiliden çok arkadaş, zamanın ve mekânın ötesinden birbirine el sallayan suç ortakları olarak söz etmekten hoşlanıyordu. Fakat gerçekte yaşananlar bu güzel iddiayla çelişti.

Birlikte o kadar iyiydik ki! Barda sabaha kadar tartışmak, gün boyu yatakta kalmak, sabah matinesinde sinemaya gitmek, saate aldırmadan yemek yemek; hep aynı şeylerden hoşlanıyorduk. O dönemde bir motosikletim vardı, taptığım bir üç silindirli Triumph ve her seferinde, yemeğimizi odaya söylediğimiz, omzumuza bir örtü atıp balkonda sigaralar içtiğimiz bir hostelde son bulan, Fransa'nın muhtelif yerlerinde birbirinden güzel kaçamaklar yapmaya başladık. İkimiz de uçarıydık, aynı hedefin peşinden gidiyorduk: Anı yakalamak, ağırlıklardan azade bir hayat ya-

şamak. Kendi maceralarımızı yaşarken birbirimize uzaktan selam etmek gibi asil bir niyet bakın nasıl paramparça oldu. Aslında direnmiştik, bir randevuyu kaçırdığım bahanesiyle kapıyı çarpıp çıkan ilk Nora olmuştu ama sonra geri döndü. Kısa bir süre sonra, bu kez ben, kadınlara özgü davranışlarla ilgili hararetli bir tartışmanın sonunda özgürlüğümü ilan ettim. Fakat hemen ardından yine birbirimize koştuk, birbirimizi çok özlüyorduk. Ranzanın kenarına dayadığı omzu, sigarasının gecenin içinde parlayan koru, sahanda yumurta paylaşırken mutfakta attığı o kahkaha. Âşıktık ve hayat bir lütuftu. Olduğu gibi kabul etmek gerekiyordu.

Mans'da, tren boşalınca yerime oturabildim. Artık vagondaki insanların çoğu uyuyor ya da uyur gibi görünüyordu; ilk binişte koridorlarda çığlık çığlığa koşuşturan veletler koltuklarına yığılıp kalmışlardı.

Nora ve ben, diplomam cebimde Bauer-Industrie'de işe başladığım ve ilk yurtdışı görevimi aldığım güne kadar böyle, bir tür daimi doğaçlama halinde yaşamaya devam ettik. Nora iş haberini coşkuyla karşılamıştı. Bu fırsattan, uzun yolculuğunu gerçekleştirmek için faydalanacaktı. Bir kıtadan diğerine telefonla konuşacaktık, çok romantik olacaktı. Fakat olaylar farklı bir seyir izledi. Birtakım gizemli idari meseleler nedeniyle, yola çıkmayı sürekli olarak erteledi; sonunda da daha fazla uğraşmamak için tamamen vazgeçti. Projesinin hayata geçme olasılığı çekiciliğini kaybetmesine neden olmuştu adeta. Artık başka hedefleri vardı. Bize bir yuva bulmayı kafasına koymuştu; gerçek anlamda bize benzeyecek bir şey, diyordu; ne benim evim olacaktı, ne onun, bizim olacaktı. Gerçekten de, Uzakdoğu'dan döndüğümde, şehrin kalp atışlarını işitebileceğimiz Saint-Eustache yakınlarında bir yerde, çatı katında bir dairenin kapısını açarak sürpriz yaptı bana. O ağustos, yaz ortası sıcakları hüküm sürüyordu. Yıldızların altında uyumak için şiltemizi

balkona taşımıştık ve bana işte orada sakin bir sesle çocuk istediğini söyledi.

Şarap getirmek için kalkmadan önce nefesimi toparlamaya çalışmıştım. Ben aklımı başıma toplarken kadeh tokuşturduk. Ne düşündüğümü gerçekten bilmek istiyordu ve ben de saklamadım. Gurur duymuştum ama korkmuştum da, işte içimdeki hisleri böyle özetlemiştim. Nora'nın çocuğunun babası olmamı istemesinden dolayı gururluydum. Hem de inanılmayacak kadar. Fakat bu kararın sebep olacağını gördüğüm tehlikeler konusunda da endişeliydim. Olabildiğince dürüstlük göstererek bunları arka arkaya sıralamaya çabaladım. Anlaşılan bugün dünya turuna çıkıp çıkmamayı umursamıyordu ama ya yarın? Bundan vazgeçtiği için bana kinlenmeyecek ya da kendini suçlamayacak mıydı? Ve özellikle de bu yeni hayatta benim yokluğumda üzerine kalacak yükün farkında mıydı? Çocuğu için her zaman uzakta olan bir baba mı hayal ediyordu? Fakat Nora'nın her şeye cevabı vardı. Aşkımızın mesafelere asıl bu çocuk sayesinde direneceğini ve buluşmalarımızın bayrama döneceğini söyledi. O gece, çıkmak istediği içsel yolculuğun gidebileceği her egzotik mekândan daha kıymetli olduğuna o kadar inanmıştı ki yüzü ışıl ışıldı. Bütün şüphelerimi savuşturdu ve ertesi yıl Tom dünyaya geldi.

Michael, yüzünden eksik olmayan o şaşkın ifadeyle otoparkta beni bekliyordu ama bu kez gözlerindeki pırıltı yok olmuştu. Sarılmak ve valizimi almak için bana doğru ilerledi. Çevre yolunu kullanarak Nantes'tan ayrıldık, aile evinin bulunduğu Vendée kıyısı istikametine yöneldik.

"Yorgunluktan ölüyorsundur," dedi bana. "Arkaya uzanabilirsin."

"Hayır, önde kalmayı tercih ederim."

Burası Nora için, yaz tatili demekti. Kız kardeşiyle birlikte, çocukluk ve ergenlikte bütün yazlarını burada geçirmişlerdi. Babaları emekli olduğunda aile burayı asıl evlerine dönüştürmüştü ve Nora da her fırsatta ziyaretlerine gitmekten pek hoşlanıyordu.

"Kızlar nasıl?" diye sordum Michael'e.

"Bu haftayı okulla birlikte bir çiftlikte geçiriyorlar. Şimdilik onlara hiçbir şey söylemedik, döndüklerinde bakacağız..."

Loire'ı geçip Bernerie'ye giden ara yola saptık. Burayı nasıl keşfettiğimizi, taşıdığı duygusal yükü hatırladım. Hayatında aile bağı nedir bilmemiş benim için, Nora'nın yakın ilişkilerine dahil olmak bir bilinmeze dalmak gibi bir şeydi. Elbette Michael bana kardeşten yakındı ve Lauren de aramızda bir güven tesis etmeyi bilmişti ama anne babası nasıldı acaba? Onlarla da kendi anne babamlayken hiçbir zaman kurtulamadığım duyguyu yaşayacak, bir gizem karşısında yabancı kalma hissiyle boğuşmaya devam edecek miydim?

Babası hakkında tanışır tanışmaz iyi bir izlenim edindim. Hayatı boyunca çok çalışmış bir adamdı ve işletmesini satmak aslında özgürleşme anlamına gelmişti. En keyifli zamanlarını balıkçı teknesinde ya da kendisi için düzenlediği atölyesinde, tezgâhın altındaki viski şişesiyle, ağlarını temizleyerek geçiriyordu. Kalp krizinden erken yaşta vefatına kadar sadece birkaç kez bir araya geldiysek de keskin zekâsını ve her şeye yaklaşırken koruduğu o güzel mesafeyi fark edecek zamanım olmuştu.

Nora'nın annesi kocasından çok farklıydı. O kadar ki onları neyin bir araya getirdiğini bile sorabilirdi insan kendine. Edmond karısından söz ederken, gözlerini devirir ve konuyu değiştirirdi. Nora bir gün, annesinin ailesinin Edmond'nun şirketini kurmasında önemli rol oynadığını, kayınpederinin ona çok değer veren, işini bilen bir yatırımcı olduğunu anlatmıştı. Sonra çocukları olmuştu ve evliliklerinin nazik bir ev arkadaşlığına dönüştüğü aşikâr bile olsa, içinde yaşadıkları koyu Katolik çevrede boşanmanın bahsini bile açmamışlardı. Aslında, daha çok burjuva bir tavırla, benim anne babamla aynı şemaya, anlaşmalı evlilik şemasına uymuşlardı. Bu başlangıçta bir aşk ütopyası yaşanması gerektiğini düşünen muhtemelen bir tek Nora ve bendim.

Annesi şaşırtıcı bir insandı. İlk başta misafir ağırlamaktan keyif alan, faal, zarif bir insan izlenimi veriyordu ama muhatabında yavaş yavaş, ayrıntılar yoluyla farklı bir duygu açığa çıkıyordu. Orada değildi. Bunu daha iyi özetleyemem. Onunla bir ilişki kurmak, samimiyet anlamında, olanaksızdı. Sohbetlere katılıyor, sofralar hazırlıyor, gülleri buduyordu ama ona ulaşmak mümkün değildi. Soruları gerçek manada asla cevaplamaz, başkasına asla hak vermez, düşüncesini asla paylaşmazdı. Kendi kendine yetiyordu; son derece sosyal, aynı zamanda da son derece nüfuz edilmezdi.

Nora, beni böylesine şaşırtıcı bir kişiliğin pençesinde izlerken eğlenmişti. Kendisi ve kız kardeşi, bu görünmez duvara benden çok daha önce çarpıp paramparça olmuştu; ama bugün artık, annelerini olduğu gibi kabul ediyorlardı; bana da onlar gibi yapmamı şiddetle tavsiye etti. Tom'u böyle görece güven duyduğumuz birine emanet etme noktasına nasıl gelmiştik? Soru aklımda belirir belirmez, bir uçurumun kıyısına yaklaştığım hissine kapıldım.

"Benzin almam lazım," dedi Michael. "Aptallık işte, çıkmadan bakmamışım..."

Bir benzin istasyonunda durduk. Nora'yı aradım ama bu kez telesekreter çıktı. Sonra tekrar yola koyulduk. Varış noktasına ne kadar yaklaşırsak Michael o kadar gerginleşiyor gibi görünüyordu gözüme.

"Ne biliyorsan anlat Michael."

Rahatladığını hissettim. Olan biteni aktarmak için benden işaret beklemiş olmalıydı.

"Öğleden sonrayı plajda geçirmişler. İlk seferinde birlikte girmişler denize; sonra Tom bir başka çocukla birlikte kumdan kale yapmaya girişince, Solange okuyup güneşlenmek için uzanmış. Onun tekrar suya girdiğini fark etmemiş..."

"Cankurtaran olan bir yer miymiş?"

"Bir noktada kulağına çığlıklar gelmiş... Cankurtaran müdahale ediyormuş ve sonra helikopter gelmiş..."

"Bir şeyi anlamıyorum... Kollukları yok muymuş?"

"Anlaşılan..."

"Var mıymış, yok muymuş?"

"Öğleden sonra bir takıp bir çıkarıyormuş... Ve o anda..."

"Yokmuş."

"Evet."

Sessiz kaldık. Eve çok yaklaşmıştık. Bir dönemecin ardından, kıyı göründü, okyanus.

"Şoka girdi, tahmin edeceğin gibi... Onu birkaç gün gözetim altında tutmaya karar verdiler."

"Kimden söz ediyorsun?"

"Solange'dan..."

"Umurumda değil Michael."

Doğrudan mutfaktan girmek için evin arkasındaki dar kumluk alana park ettik.

"Kimse yok mu?" diye seslendi Michael.

Çok geçmeden Lauren'in sesi işitildi.

"Buradayım!"

Oğlumuza ait olabilecek her şeyi ortadan kaldırmakla meşgul olduğuna yemin edebilirdim. Birbirimizin kollarına atıldık ve beni kucağında sallar gibi yaptı. Lauren ablaydı. Nazik ama güçlüydü ve böyle bir zamanda Nora'nın etrafında olması beni rahatlatıyordu.

"Nerede?" diye sordum.

"Bodrumda."

Daracık merdivenden inmeye koyuldum ve Nora'yı Tom'un kıyafetlerini ayırmakla uğraşırken buldum.

"Nora..."

Yerinden sıçradı.

"Ah, gelmişsin... Yani, onu giydirmemiz lazım. Ben futbol formasını düşündüm, tapardı ona. Ne dersin?"

"Evet. Gayet iyi".

"Altına da pantolonlarından birini. Fakat bunların hepsi delik içinde..."

Bakışlarını yakalamayı başaramıyordum. Bir giysiyi bırakıp diğerini alıyordu eline.

"Tabut bu akşama kadar açık kalacak. O kadar güzel ki."

"Onu görmeyi düşünmüyorum Nora."

Ağzımdan öylece çıkıvermişti. Bu kez başını kaldırdı.

"Pişman olmayacak mısın?"

"Onu başka türlü hatırlamayı tercih ediyorum."

"Elbette. Gelmek zorunda değilsin ama o zaman..."

"Gelirim ama seni dışarıda beklerim."

"Peki."

Yüzü acıdan perişandı. Birbirimize dokunmadığımızı fark ettim; sanki dokunsak canımız yanacaktı. Fazla canlı olduğumuz için mi? Birbirimizi sevmeye hakkımız yok muydu artık? Kaçırdığı elini aradım, buldum ve onu kendime çektim. Bedeninden bir inleme yükseldi, daha önce hiç bu kadar yürek parçalayan bir ses işitmemiştim.

Konukları ağırlamak için en uygun yerin bahçe olacağını düşündük ama masaları, sehpaları, bankları nereye yerleştireceğimize, ne kadar yiyecek, içecek gerekeceğine karar vermemiz gerekiyordu.

Çimenler gerçekten de çok uzamıştı ve iki kız kardeş alışverişle ilgilenirken, Michael bu işi halletmeye karar verdi. Fakat çim biçme makinesi onu kullanmak istediğimizde çalışmayınca, biz de işe mekanik aletlerle girişmek zorunda kaldık.

İçinde bulunduğum sersemlemiş halde, karbüratörü sökmenin, parçaları yağlayıp temizleyip sonra tekrar birleştirmenin yatıştırıcı bir etkisi vardı. Bir şeyleri kontrol edebiliyorduk. Daha sonra makineyi tekrar birleştirdik ve görevimiz tamamlandığında, öğleden sonranın büyük bir kısmı sona ermişti.

Mutfakta, güveçleri hazırlamakla ilgilenen Nora ve Lauren'in yanına gidip elimizden geldiği ölçüde yardım ettik; karanlık çökerken akşam yemeği niyetine bir omlet yedik.

Hiçbir şekilde Tom'dan söz etmedik. Hepimiz bitkin ve sonraki gün konusunda endişeliydik.

Odamıza giderken, oğlumuzun Bernerie'ye geldiğinde kaldığı odanın önünden geçtim ve aralık kapıdan, uzay robotlarının karşısına dizilmiş bir dinozor ordusu seçebildim. Son savaşıydı bu.

Nora çoktan yatağa girmiş, hamileliği boyunca yapmayı sevdiği gibi bir örtüye sarınmıştı. Yanına uzandım ve elimi

karnının üzerine koydum. Gün boyunca ne zaman karşılaşsak birbirimizden neredeyse kaçınmıştık. Karanlığın içinde doğrulup sessizce ağlamaya koyuldu.

"Affet beni," diye kekeledi.

"Ne için?"

"Sürekli ağladığım için; berbat durumdayım..."

"Hiç de değil..."

"Fakat sen, ağlamıyorsun..."

Ona hafifçe gülümsedim.

"Emin ol, ağlayabilmek isterdim."

Belki üç saat kütük gibi uyudum, yolculuğun yorgunluğu beni perişan etmişti ama bir ara odanın karanlığında gözlerim fal taşı gibi açıldı ve kalkmanın daha doğru olacağını anladım. Mutfağa gittim, bir bardak su içtim ve gecenin sessizliğinde bir tabureye çöktüm.

Gelirken bir şekilde bastırdığım, kayınvalidemin kişiliğiyle, ona güvenmekle ilgili mesele zihnimi yeniden ele geçirmişti. Lauren ve Michael'in Tom'un çok iyi anlaştığı çocukları da düzenli olarak Bernerie'ye geliyor, birlikte oynuyor fakat yalnız kalmıyorlardı. Solange, Tom'un tek büyükannesiydi, dolayısıyla onunla daha yakın bir ilişki kurma ihtiyacı hissetmiştik. En geleneksel tabiriyle bir aileye sahip olma ihtiyacı, bütün çekincelerimizden daha kuvvetliydi sanki. Nora'da da, Tom bu bahçede koşarken, annesinin bir anneanne olarak, anneyken olduğundan daha çok varlık göstereceği umudunu görmemiş miydim? Bunu ben de istememiş miydim?

"Dani..."

Nora, üzerinde geceliği, yüzü ışıkta solgun, mutfağın girişinde dikiliyordu.

"İyi misin?"

"İyiyim... Susamıştım..."

Gelip kucağıma oturdu.

"Ne düşünüyorsun?" diye sordu.

"Hiç."

Krematoryumdaki randevumuz sabah ondaydı ve Michael bir saatten fazla zamanını kravat arayarak geçirdi.

"Ne kadar aptal olabiliyorum," diye iç geçirdi.

Nantes'ın güneyinde kalan sanayi bölgesini geçip tabelaları takip ettik. Michael arabayı kullanırken temkinliydi, ben yanında oturuyordum, Nora'yla kız kardeşi de arka koltuktaydı. Otopark çok kalabalıktı. Bu kadar insanın nereden çıktığını merak ettim. Tom'un ölüm haberini aldığım anda hissettiğim duyguya kapıldım yeniden. Görüş alanım daraldı, zeminin ayağımın altından kaydığını hissettim.

"Sigara?" diye sordu Michael.

"İyi olur."

İki arabanın arasına sığınıp, önce kendiminkini sonra onunkini yaktım.

"Bırakmamış mıydın?"

"Pek akıllıca olmadığının farkındayım," diye mırıldandım.

İki kız kardeş, akrabalar ve komşularla selamlaşmaya gitti, geri döndüklerinde Nora elimi tuttu. Kapılar açıldı. O an gelmişti.

Sandalye doldurulmuş bir antrepoyu andıran salona girdik, çalışanlardan biri bize yerlerimize kadar eşlik etti.

Tabutun arkasına Tom'un biraz flu bir fotoğrafı raptiyelenmişti. Ona bakamıyordum. Arkamızda salonun giderek dolduğunu hissediyordum. Kapılar kapanmadan daha ne

kadar beklememiz gerekecekti? Teşrifatçı kürsüye çıktı. İlk kelimelerini etmişti ki aklım başımdan gitti.

Mekândaki her şey gözüme tuhaf görünüyordu. Duvardaki yamuk haç. Yemekhanelere uygun düşecek karolar, binanın bitişiğindeki kasaba yolu inşaatının malzemelerini içerdiğini tahmin ettiğim o iğrenç dolaplar. Bu ayrıntılar bir yana, oğlumun tekerlekli bir arabanın üzerine yerleştirilmiş o kutunun içinde olduğuna inanamıyordum.

Tabutun yakınına kuru çiçeklerden bir çelenk yerleştirilmiş, insanlar bu törene Tom'a saygılarını sunmak üzere davet edilmişti. Töreni minimum gerekliliklere indirgemiş olmamıza rağmen, ayin sürecinin hiç bitmeyeceği hissine kapıldım. Tek bir şeye tutunabiliyordum, gitgide daha kuvvetle sıktığım, neredeyse ezdiğimden olacak bir aşamada bütün bedeni kaskatı kesilen Nora'nın eline.

Nihayet salondaki müziğin sesi yükseldi ve çalışanlar tabutu bir başka çalışan tarafından açık tutulan büyük beyaz bir perdeye doğru hareket ettirdi. Nora, kutunun içindeki oğlumuzu perdenin arkasında kaybolmadan önce bakışlarıyla olabildiğince uzun süre takip etmek için bir adım öne çıktı.

Michael arabayı getirmeye gitti ve oradan ilk biz ayrıldık. Bu kez Nora'nın yanında olabilmek için arkaya geçtim ve yol boyunca aramızdan kimse konuşmayı denemedi.

Mezarlık kasaba çıkışında, fıstık çamlarıyla korunan bir fundalık alandaydı. Hakikaten güzel bir yerdi. Yürüyüş yolundan tırmanınca Tom için ayırdıkları yeri gördüm. Güneş en tepe noktadan fazla uzak değildi. Hava o kadar güzeldi ki bütün bunlar neredeyse uygunsuz kaçıyordu.

Cenaze evi, yakma ve defin arasında biraz zaman geçeceği konusunda bizi önceden uyarmıştı, zira küllerin soğuması gerekiyordu. Gölgedeki bir banka çöktük.

"Bu gömlek sana çok yakışıyor," dedi Nora kolumu sıkarak.

Çin'e giderken valizime koymuş ama hiç giymemiştim.

"Öyle mi diyorsun?"

"Evet. Daha sık giymelisin."

Buraya kadar peşimizden gelenler çukurun çevresinde toplanmıştı. Sonra tabut geldi ve teşrifatçı Tom'a son bir veda etmek istiyorsak biraz daha yaklaşmamızı rica etti. O anda bir adım geri çekildim ve mezara doğru harekete geçen Nora olduğu yere çakılıp kaldı.

"Gelmiyor musun?"

"Hayır, ama sen git."

Cenaze evinde, Tom'u görmek gerektiğinde hissettiğim çekinceyi hissediyordum yeniden. Önceden alınmış bir ka-

rar söz konusu değildi aslında. Oğluma ne zaman istersem o zaman veda edecektim.

Tabutun önünden geçit töreni başladı. Herkes bir an duraklıyordu. Grup daha sonra çıkış yönünde ilerlerken yürüyüş yolunda tekrar bir araya geldi.

Nora ile yalnız kalmıştık. Mavi tulumlu bir işçinin mezarı kapatmak için yaklaştığını gördük. Bizi selamladıktan sonra, kenarlarını temizlemek üzere diz çöktü. Ardından, mezar kapağını yerleştirmeden önce mezar dörtgeninin her bir köşesine yapıştırıcı tabancasıyla bir damla sıvı enjekte etti. Hareketleri kararlı olduğu kadar ağırbaşlıydı.

"Mezar taşının siparişini vermişsinizdir değil mi?" diye fısıldadı teşrifatçı.

"Henüz değil," diye cevap verdi Nora.

"Haddimi aşmak istemem ama gecikmeden siparişi vermelisiniz. Sipariş ve teslimat arasında kayda değer bir süre oluyor."

Hava hâlâ çok güzeldi, bahçeye yerleştik. Kendimi bir anda soğuk eti keserken, şişeleri açarken, tabakları ısıtırken buldum. Ara sıra başımı kaldırıyor ve Nora'nın herkesle ilgilenişini izliyordum. Sonunda yanıma geldi.

"Kuzinim Jeanne flütle bir şeyler çalmak istiyor."

"Olur tabii."

Çocuklar çalınan müzikle dans etmeye koyuldu ve bize tam bir lütuf anı yaşattı. Cemaatin duayeni olduğunu tahmin ettiğim bir adam, kendini biraz kötü hissedince dinlenmesi için salona yerleştirildi. Küçük bir kız çocuğu parmağını bıçakla kesti, ciddi bir şey değildi. Lauren ona bir oyuncak bebek yaptı. Bir köpek bir kızarmış et parçası çaldı.

Bin bir bahane uydurup mutfakta kaldım, bulaşıklarla ilgilendim, türlü türlü şişeler açtım. Orada kendimi korumada, meşgul hissediyordum. Sonra Titus aradı ve onunla konuşmak için küçük avluya kaçtım.

Çin'de gün ortası, saat birdi, şantiyeden dönmüştü, bir boşaltma pompası arıza yapmış ve müdahale ekibi fener ışığında, suyun içinde çalışmak zorunda kalmıştı. Onun dışında her şey yolunda gidiyordu. Chen'in demir yumrukla yönettiği ekibimden haberler verdi ve şaka yollu artık çetin bir rakibim olduğunu söyledi. Sonra sesi yeniden ciddileşti, bana hangi saatte olursa olsun, ne zaman istersem aramakta tereddüt etmeyeceğime dair söz verdirdi.

Konuşma bitince de orada kaldım, evin diğer tarafında sohbet eden konukların, birbirine çarpan bardak çanağın, oyun oynayan çocukların seslerini işitiyordum. Tom'un ölümünü kabullenmeme yardım etmese de her şeyin yolunda gittiğine, insanların rahat olduğuna memnundum. Garip görünüşlü bir böcek, hemen yanımda duvara tırmanmaya koyulmuştu. Çıkıntılara tutunarak ilerliyor, sonra geri düşüyor, tekrar tırmanmaya başlıyordu. Parmağıma çıkmasına izin verdim, sonra onu alıp gitmeye çalıştığı pencere kenarına bıraktım.

"Ben de nerede olduğunu merak ediyordum."

Michael'in elinde bir şişe konyakla iki bardak vardı.

"Şunu tatman lazım..."

"Ben sert içkileri pek sevmem bilirsin."

"Bu farklı."

Haklıydı, meyvemsi ve tatlıydı.

"Nasılsın?" diye sordu.

Soru o kadar saçmaydı ki neredeyse gülümsememe neden olacaktı.

"Affedersin," diye mırıldandı.

"Sorun değil..."

"Annem burada mı, biliyor musun?"

"Babanı bir katı yumurtayla boğmayı deneyen annen mi?"

"İnanamıyorum ama birbirlerine sarıldıklarını gördüm..."

"Belki yeniden evlenirler."

"Felaketi çağırma."

Karanlık çöküyor, hava serinliyordu.

"Bu akşam ateş yakacağım."

"Tamam, odun toplamana yardım ederim."

Konukların çoğu karanlık basmadan gitmişti. Bir avuç insan kalmıştık: Nora, Lauren ve Michael, vaftiz babası, flüt çalan kız.

Bu küçük topluluk, Michael'in ateş yakmasını seyretmek üzere salona yerleşirken, ben de sigara içmek için dışarı çıktım. Bahçenin ortasında dikilen bir konuğun gökyüzünü göstererek, inançlı bir ifadeyle "Tom'umuz orada, yukarıda!" dediğini hatırladım. Başımı kaldırdım ve yıldızları seyre daldım ama oğlumu göremedim.

Nora sundurmaya çıkıp yanıma geldi ve içgüdüsel bir hareketle yakamı düzeltti.

"Üşümüyor musun?"

"Hayır."

"Yağmur yağmaması iyi oldu."

"Evet. Şanslıydık."

"Aslında biraz daha doğru hesap yapabilirdik değil mi?"

"Neden öyle diyorsun?"

"İnsanlar yemek yemekten kaçınıyordu gibi geldi bana...

"Kafanda kuruyorsun."

"Bir de şarap, sen..."

"Dur lütfen."

"Ne?"

"Çok güzeldi."

O gece, ilk aşamayı, iyi kötü atlattığımız hissiyle daha iyi uyudum. Erkenden kalkıp ekmek almak için kasabaya indim. Michael, tedarikçilerinden biriyle görüşmek için Paris'e gitmek zorundaydı. Trene binmek yerine, bizi götürmeyi teklif etti ve biz de hemen kabul ettik. Nora ve ben, yasımızla baş başa kalacağımız anın yaklaştığını hissettiğimizden, sanırım aynı endişeyi paylaşıyorduk. Michael ile nöbetleşe direksiyona geçtik, Lauren bir *joint* sardı ve Nora kabul edilebilir bir frekans bulana kadar radyoya işkence etti.

İlk zamanlar, dördümüz birlikte çıktığımızdaki ilişkimizin seyrine, dostluktan doğan o kaygısızlık haline geri döndüğümüz hissine kapıldım. Dört kişi olunca ruh haline göre istediğin zaman biraz geride durmak, istediğin zaman başkalarıyla birlikte takılmanın keyfini sürmek mümkündü. Dört kişi olunca, erkek ya da kadın olma hali, iki kişilik hayattaki güç dengesi, beklentiler, hesaplar, üstlenilmesi gereken roller daha az hissedilir oluyordu.

Michael bizi kapının önünde bırakınca ikimiz de aynı anda anahtarlarımızı aradık ve ilk bulan ben oldum. Kapıyı açarken boğazımın düğümlendiğini hissettim.

İlk işimiz kepenkleri açarak içeriye ışık girmesini sağlamak oldu.

"Kahve yapmamı ister misin?" diye sordum Nora'ya.

"İyi olur."

Koridorda kayboldu. Evi ve tabii Tom'un odasını kola-

çan ederken ona eşlik etmemekle hata mı etmiştim? Ben kendimi sorgularken o çoktan geri dönmüştü. Acımızla baş başa geçecek zamanların yakında olduğu duygusuna kapıldım.

"Lauren oda konusunda bana yardım edecek," dedi Nora. "Farklı bir yer olsun istiyorum. Çalışma odasına dönüştürebiliriz belki..."

"Biraz erken olduğunu düşünmüyor musun?"

"Ne kadar beklersek, o kadar zor olacak Dani..."

Nora'nın evi dönüştürmek istemesinin mantıklı bir sebebi vardı ve bunu bir an önce yapmaya kararlı olmasına da şaşırmamalıydım. Burası benden çok onun gündelik yaşam alanıydı ve bu alanı yeniden başka türlü tasarlama ihtiyacı onun için çok daha acildi tabii. Fakat neden bahçenin derinliklerinde saklanıp, bir süre için bile olsa, zamanın akışını durduramıyorduk?

"Peki," dedim sonunda. "Şirket merkezine gitmem gerek."

"İzin hakkın yok mu?"

"Gitmek zorundayım. Ya sen, sen ne durumdasın?"

"Çeviride mi demek istiyorsun?"

"Evet."

"Bir tanesini yeni teslim ettim, tahmin ettiğimden daha çok el aldı ama işin içinden çıkabildim."

Başını eğdi.

"Tom'u anneme bırakma nedenim de buydu."

"Öyle düşünme..."

Ağlamaya başladı.

"Sen de böyle yapmıyor musun?"

İşte bu yüzden bu kadar zordu. Problemimiz aynıydı ve birbirimize hatırlatıyorduk.

"Kahven soğuyor," diyerek ilgisini çektim.

Kendini toparladı.

"Mezar taşıyla ilgilenmek lazım. Belediyeye gidip ölüm beyanında bulunmak lazım. Sen yapar mısın?"

"Tabii ki."

Şirket merkezi, Mirabeau tarafında, Seine kıyısındaydı. Arabayı yeraltı otoparkına park ederek yönetim katına çıkan asansöre bindim. Personel müdürü Edmond Frey'i bulmam gerekiyordu.

Bürosunda sabırla beklerken, duvarları kaplayan fotoğrafları, Bombay metrosundan Darüsselam Viyadüğü'ne, şirketin otuz yıllık geçmişini ayrıntılarıyla inceleyecek bol bol zamanım oldu.

İçlerindeki muhtemelen en başarılı, en cesur eserde, Boğaziçi üzerindeki asma köprüde durakladım. Binlerce ton beton ve çelik kullanılmıştı, sık sık depremlerle sarsılan iki tektonik plakayı ayıran bir deniz kolunun üzerine bulunuyordu. Bu yapıyı, onu hayal eden vizyoneri, gerçekleştiren mühendis grubunu çok iyi tanıyordum ve o anda, köprünün ifade ettiği şeyden, teknolojinin hünerinin ötesinde, insanın doğaya hükmedebileceğine dair inançtan etkilendim. Melankoliye kapılmıştım. Artık böyle kesinliklerden ne kadar da uzak hissediyordum kendimi.

Derken Frey geldi. Onunla daha önce seminerler sırasında karşılaşmış, insanlığından, bunun bir aile işletmesi olduğu hissini verirken çalışma arkadaşlarını müfrezeler gibi yönetme becerisinden etkilenmiştim. Bu engelli olmasıyla mı bağlantılıydı? Sol kolu, henüz genç bir ustabaşı olduğu dönemlerde, şantiyede ezilmişti; mekanik protezle iş görüyordu.

"Bu kadar çabuk ziyarete geldiğiniz için teşekkür ederiz," dedi oturmam için yer gösterirken.

"Bana normal göründü."

"Daha bu sabah şef Kovacs'la uzun bir görüşme yaptım. Birlikte aldığınız önlemleri anlattı bana. Bu şekilde uzunca bir zaman idare edebiliriz, dolayısıyla size de düşünecek zaman kalır..."

"Ben de öyle düşündüm."

"Çinlilerle aranız fena değil gibi geldi bana..."

"Gayet iyi."

"Zaman çizelgesine uyabilecek miyiz sizce?"

"Yağmur mevsimine bağlı. Bu yıl erken başlayacak gibi görünüyor."

Başını salladı ve bir sessizlik oldu. Konuşurken sözcük aramaya pek alışkın bir adam sayılmazdı ama o anda sözcüklerini seçer gibi görünüyordu.

"Daniel, müsaade ederseniz, daha açık konuşmak isterim..."

"Elbette, lütfen..."

"Öncelikle ister sosyal, ister hukuki anlamda her an bizden destek isteyebileceğinizi ve tabii psikoloğumuz Madam Ferniot'nun hizmetinizde olduğunu ifade etmek isterim... Ama nasıl desem.. Henri Delpierre ile çalışmıştınız sanırım...

"Evet. Mali'de çalışmıştık."

"Ben de öyle hatırlıyordum. O da bir evlat kaybetti."

"Haberim yoktu."

"Bu konuda ketumdur. Oldukça korkunç bir hikâye. Okul servisi kazası. Şoför sarhoşmuş. Büyük bir ağırbaşlılıkla atlattı bütün bunları. Belki onunla sohbet etmek isteyebilirsiniz diye düşündüm... Canınızı sıkmıyorum değil mi?"

"Elbette sıkmıyorsunuz."

"Bu beylik laftan dolayı affınıza sığınıyorum ama bazı şeyler yaşanmadan gerçek anlamda anlaşılamıyor bence..."

"Ben de öyle düşünüyorum."

"İletişim bilgilerini ister misiniz?"
"Bende var sanırım..."

Beni asansöre kadar geçirdi ve protezi hakkında şaka yapmanın bir yolunu bularak elimi sıktı. Işıklı panoda katların akıp geçtiğini görünce, Delpierre'in vergilerle ilgili serviste görevlendirildiğini hatırladım. Kendimi ıssız bir holde bulduğumda, doğru mu yapıyorum diye düşünmeden edemedim.

"Yardımcı olabilir miyim?"

Sinekkaydı tıraşlı, ömründe sahaya inmemiş bu cılız yeniyetmeyi karşımda bulunca ilk stajıma başladığım zamanlardaki halimi görür gibi oldum. Delpierre'in koridorun sonunda olduğunu teyit etti.

Öğle yemeğine çıkan bir grup araştırmacının yanından geçip iş arkadaşımın çalıştığı bölmenin önüne geldim. Mekânı sınırlandıran bölmenin üst kısmı camlıydı, dolayısıyla kapıyı çalmadan önce içeriye göz gezdirme fırsatım oldu. Delpierre gerçekten de oradaydı, bütün dikkatini karmaşık ölçüm aygıtlarına bağlı bir kontrol ekranına vermişti. Mali'de tanıdığım adam olduğuna hiç şüphe yoktu ama kanımı donduracak ölçüde değişmişti. Yaşının gücünü kuvvetini korusa da saçları tamamen ağarmış, yüzü kül rengine dönmüştü. Fakat asıl etkileyici olan bakışlarıydı. Sonsuz bir hüzün ifadesi vardı bakışlarında. Karşı tarafta bir kapı açıldı, beyaz gömlekli genç bir kadın bir bürodan diğerine geçti ve kendimi o koridorda, dikizleyen pozisyonunda, rahatsız hissettim.

Gerisingeri dönüp asansörü çağırdım. Kelimenin tam anlamıyla içine atladım. Sonra holü büyük adımlarla geçtim ve kendimi nefes nefese kalmış bir halde Seine'in karşısında buldum. Arabama binemiyordum, henüz hazır değildim, soluklanmaya ihtiyacım vardı ve rasgele yürüdüm.

Demek buydu, yas, Delpierre'in böylesine yürek parçalayıcı bir biçimde temsil ettiği müebbet mahkûmiyet; onunla konuşmama gerek yoktu, her şey yüzünden okunuyordu.

Nehir boyunca uzanan kaldırımı takip ettim, yürüdüm ve yine yürüdüm, Concorde Meydanı'nı geçerek Grands Boulevards'a çıktım. Bir vitrinin önünde durdum, soluklanmak istiyordum ama burayı tanıdığımı fark ettim.

Bir oyuncakçı dükkânıydı bu, Paris'in en güzel dükkânlarından biri. Tom'la birlikte gelmiştik buraya. Parmakları bu vitrine yapışıp kalmıştı ve elimde içinde seçtiği uzay gemisi olan devasa kutuyla kasanın önüne gittiğimde içime dolan zafer hissini hatırladım.

Aklıma çılgınca bir fikir geldi. Tekrar mağazaya girer, bir oyuncak satın alırsam, ona yaklaşma şansım olur muydu? İşte o anda bir kadının beni izlediğini fark ettim. Benden uzakta duruyordu, bakışları temkinliydi; vitrindeki yansımamı fark edince, nedenini anlayıverdim. Yetişkin kostümü içindeki o kayıp çocuk bendim. Korkuya kapıldım ve kaçtım oradan.

Evin önüne park ettiğimde karanlık çöküyordu ve işte ancak o anda bütün günü sokaklarda dolaşarak geçirdiğimin bilincine vardım. Bunu Nora'ya nasıl açıklayacaktım? En kolayı gerçeği söylemek olacaktı, Delpierre'den söz etmek, bende yarattığı tarifsiz korkuyu anlatmak, ama bu imkânsızdı. Düşmek üzere olduğum bu uçurumun kıyısına onu da sürüklemeye ne hakkım vardı?

Evin kapısı sonuna kadar açık, eşikte koliler yığılıydı ve çok geçmeden Nora da göründü.

"Daha erken geleceğini sanıyordum," dedi sakin sakin.

Koli bandıyla paketlerini sağlamlaştırmaya çalışıyordu.

"Randevum ertelendi," diye aklıma gelen ilk yalanı söyledim. "Lauren geldi mi?"

"Evet. Sonrasında Michael de geldi. Bana çok yardım ettiler."

"Bütün bu koliler de ne?"

"Kıyafetler, oyuncaklar, bir dernek için."

"Akşam yemeğini dışarıda yemek istemez misin?" diyerek şansımı denedim.

"Dani, gelecekler. Burada olmalıyım."

Israr etmemem gerektiğini anladım ama giriştiği işin büyüklüğünü ancak eve girince anlayabildim.

Tom'un odası boştu, yatak demonte edilmiş, oyuncaklar bir sandığın içine toplanmış ve duvarlar çırılçıplak kalmıştı. Fakat yalnızca bu oda değil, bütün evin altı üstüne getirilmiş, mobilyaların yeri değiştirilmiş, eşyalar

bir araya toplanmıştı. Belli ki Nora her şeyi değiştirmek istiyordu.

Tom'un ölüm haberini aldığımda yaşadığım gibi yine nefes almakta zorlandığımı hissettim; kayboluyor, geri geliyordu ama eve döndüğümüzden beri daha da belirginleşmişti sanki.

"Dani, gelebilir misin?"

Dernek temsilcisi oradaydı. Kolileri kamyonete yüklemelerine yardım ettim. Sonra kapımızı bir kez daha kapattık.

"Kulübeyi nereye koydun?" diye sordum.

"Garaja," diye cevap verdi Nora. "Michael ilgilendi onunla. Bu akşam işe devam etsem iyi olacak, seni rahatsız etmez değil mi?"

"Hayır."

"Açsan, sandviçlerden kaldı."

"Tamam."

Odamıza saklandım ve bilgisayarımı yatağın üzerinde açıp, mesajlarıma baktım.

Titus tamamlanmak üzere olan payandanın fotoğraflarını göndermişti. Her türlü duygusal taşkınlıktan kaçınmakla birlikte benimle ilgilendiğini gösterme şekliydi bu. Bana uzakta olmadığını ifade etmek istiyordu sadece.

E-postasına cevap vermek istedim ama çok zorlandım, yazdığım her şey gülünç görünüyordu gözüme, yazıp yazıp siliyordum. Bir satır için tereddütte kaldım, sonra bütün mesajı sildim.

İki arada bir derede kalmıştım. Neden Nora'ya yardım edemeyecek gibi hissediyordum ki kendimi? Onu incitmek istemiyordum ama peşinden gitmem de mümkün değildi. Oğlum boğulmuş, sonra yakılmıştı ve şimdi, külleri tabancayla yapıştırılmış bir beton plakanın altında, küçük bir kutunun içinde kilitliydi. İnanılmaz bir yoksunluk içindeydim. Eksik olan yalnızca Tom değildi, acı da eksikti, onu yaşa-

mama izin verilmiyordu sanki. Bu ritüeli kabul etmiştim, tabutun o tekerlekli yük arabasının üzerinde götürülmesini, bütün o gülünç basmakalıp işleri. Bardakları doldurmuş, yabancılara sarılmış, her birini güle güle diyerek uğurlamıştım. Mezarın yerinden menüye, müziğe, her şeye evet demiştim ama bütün bu zaman boyunca duygularıma ket vurduğumdan, şimdi artık, kimseyi gözetmeden kendimi bırakabileceğim bir yer bulmak zorundaydım, yoksa patlayacaktım.

En iyisi uyumak, yarına ulaşmaktı; Nora'ya yatmaya gittiğimi söyledim. Bir süre daha mobilyaların yerini değiştirmeye, çekmeceleri yerleştirmeye devam ettiğini işittim, sonra yanıma geldi. Sessizce soyundu ve yatar yatmaz da arkasını döndü. Kaçkını oynadığım bugün için bana kızgın olduğu kesindi.

"Mezar numarası talep etme işini hallettin mi?" diye sordu.

"Hayır."

"Peki ölüm beyanını?"

"Ona yarın bakacağım, Nora."

"Gerçekten yapacak mısın?"

"Elbette."

"İyi geceler Dani."

"Sana da."

Gece sıçrayarak uyandım ve hıçkırdığını işittim. Ne kadar zamandır ağlıyordu? Daha önce fark etmediğim için suçluluk duydum. Onu kollarıma almak istedim ama bütün bedeniyle direndi bana.

Ürkütücü bir hızla uzaklaşıyorduk birbirimizden. Sığınağımız olması gereken bu ev, büsbütün başka bir şeye dönüşmekteydi ve nedeni de korkunç derecede basitti. O plajda, çocuğumuzun yanında değildik. Ani şok, yakma, defin işlemi, bu ilk şaşkınlıklar şu anda meydana gelenin, sessizlikte bize bir hançer gibi saplanan bu soruların yanında hiçbir şeydi.

Elimi yana doğru uzattım, Nora yatakta değildi. Çoktan işe koyulmuştu. Bir elbise dolabını sökmekle meşguldü.

"Uyanalı çok oldu mu?" diye sordum.

"Hayır. Kahve var."

"Teşekkürler."

"Bu sabah arabaya ihtiyacın var mı?"

"Pek sayılmaz."

Değişik yerlerdeki delikleri tıkamak için alçı ve oda için de boya almaya gitmek istiyordu.

Kendimi evde yalnız buldum ve bir nebze dokunulmamış kalan tek yere, mutfağa gittim. Buzdolabını açtım, neredeyse boştu. Bir işe yarayabileceğim an gelmişti.

Alışveriş yapmak için dışarı çıktım. Sepetimi sebzeyle doldurdum, taze makarna, peynir, şarap ve çiçek aldım. Belki de çözüm buydu, Nora'yla sözcüklerin ötesinde iletişim kurmak, acımızdan öte bir şey paylaşmak. Geri döndüğümde, araba evin önündeydi. Kapıyı açar açmaz boya kokusu aldım. Nora şantiyesinde hücuma geçmiş olmalıydı. Koridoru geçtikten sonra tahminimin doğrulandığını gördüm. Yere büyük bir bez sermiş, elinde boya rulosu, merdivenin tepesinde duruyordu. Bir duvarın yarısını beyaza boyamıştı bile.

"Her şey yolunda mı?" diye sordum.

"Evet. Sanırım iki kat gerekecek," diye cevap verdi bana boya rulosunu bilinçli hareketlerle duvara sürtmeye devam ederek.

Mutfağa geçtim ve sebzeleri yıkamaya başladım. İşte o anda Nora kapı pervazında belirdi.

"Belediyeye uğradın mı?"

"Nora... Alışveriş yaptım, yemek yememiz gerekecek..."

"Peki ne zaman gitmeyi düşünüyorsun?"

"Bilmiyorum... Bu öğleden sonra..."

Beni bir süre süzdükten sonra şantiyesine geri döndü. Ellerimi evyenin kenarına koydum ve suyun akışını seyrettim. Kızmamalıydım, bu işle ilgilenmeye söz vermemiş miydim?

Yemek hazırlamaya devam ettim, hedefim buydu ve bu konuda ısrarcıydım. Kabakları soydum, makarnaları kaynayan suyun içine bıraktım. Şantiye tarafından ses gelmez olmuştu. Normal koşullarda gidip bakardım ama bir şey tutuyordu beni; ikimizin artık adeta kendi alanları vardı ve onunkine doğru bir maceraya atılmak risk almak demekti. Bir şişe açtım ve şarabın tadına baktım.

"Yemek hazır!" diye seslendim uzaktan.

Sofrayı hazırladım. Nora geldi. Göz göze gelmeye çalıştım ama nafile.

"Bu tarafa mı oturmak istersin?" diye sordum.

"Fark etmez."

"Biraz şarap ister misin?

Başını sallamakla yetindi. Aramızda tuhaf bir hava esiyordu ve konuşacak bir şeyler aradığımı fark ederek şaşırdım, Nora ile hiç böyle bir şey yaşamamıştım.

"Güzel olacak," dedim.

"Ne?"

"Oda..."

"İnanmadığın şeyi söyleme."

Kaşık çatalımı bıraktım.

"Nora, ondan değil..."

"Dur..." diye sözümü kesiverdi. "Neden bana sormuyorsun?"

"Neyi sormuyorum..."

"Aklından neler geçiyor bilmiyor muyum sanıyorsun?"

"Nora..."

"O işi neden kabul ettim ki sanki!"

"İhtiyacın varmış ki etmişsin..."

"İkiyüzlülük etme!" diye bağırdı. "Her şeyin benim hatam olduğunu düşünüyorsun!"

"Öyle düşünmüyorum ve sana da düşünmemeni tavsiye ederim, yoksa aklımızı kaçırırız... Ben..."

"İyi de ben aklımı kaçırdım zaten! Görmüyor musun? Mobilyaların yerini değiştiriyorum, her yere el atıyorum, kıpırdamadan duramıyorum! İtiraf et, seni korkutuyorum!"

"Dur lütfen..."

"Hayır, bunun ortaya dökülmesi lazım! Ne düşünüyorsun? Döndüğünden beri bana nasıl baktığını fark etmedim mi sanıyorsun?"

"Nora, ben tam da..."

"Kes artık!"

"Fakat asıl sen..."

"Yalan söylemeyi bırak!"

"Sakin ol..."

"Hayır! Artık bitti! Bitti!"

Bir anda tezgâhın üzerinde ne varsa yere süpürdü ve odayı terk etti.

Öylece donakaldım. Evi boylu boyunca geçtiğini, banyoda çekmeleri açtığını, sonra giriş kapısını şiddetle çarptığını işittim. Gitmişti.

Peşinden gitmeyi düşündüm ama sonra vazgeçtim. Paris'te sokakları arşınlarken, içimden taşan duygularla mücadele ederken hissettiklerimi yaşıyor olmalıydı. Eninde sonunda geri dönerdi.

Yere saçılanları topladım, her şeyi çöpe attım ve paspas yaptıktan sonra odaya geçtim.

Nora her şeyi olduğu gibi bırakmıştı. Açık boya kovasını, süzgeçli kısmın üzerinde duran boya rulosunu, yarı boyanmış duvarı görünce, işi tamamlamaya karar verdim. Dolu dolu iki saat çalıştım, sonra fırçaları temizledim, yerdeki bezi topladım ve evde dört dönmeye koyuldum. Onu aramaya çalıştım ama her seferinde telesekreterine düşüyordum, sonunda vazgeçtim. Yere oturup sırtımı salonun bir duvarına verdim ve vefat haberinden beri geçen günleri saydım. Beş gün geçmişti, bir gün fazla değil.

Kapının zili çaldı. Gelen Nora olsa, neden anahtarıyla girmiyordu? Taziye için mi gelmişlerdi? Ziyaretçim ısrar etti ve ben de nihayet gidip kapıyı açtım. Gelen Michael'di.

"Merhaba Dani..."

Michael her zamankinden daha yumuşak bir sesle konuşuyordu benimle.

"Girebilir miyim?"

"Kusuruma bakma, elbette.."

Evi geçip bahçeye çıktık ve birkaç adım ilerledik.

"Nora, Lauren'le birlikte."

"İyi."

"Kendini o kadar suçlu hissediyor ki..."

"Biliyorum."

Bir zamanlar, asla yapamayacağımı bilsem de, dünyanın öteki ucunda olmadığım bir dönemde sıraya dönüştürmeye söz verdiğim ağaç kütüğünün üzerine çöktük. Burası aynı zamanda Michael'le her şeyden ama aslında hiçbir şeyden konuşmak, kendimizle dalga geçmek ve kafayı çekmek için buluştuğumuz yerdi. Öne eğildi.

"Onunla arana mesafe koyduğunu söylüyor..."

"Bu doğru değil..."

"Bu konuda konuşmak zorunda değilsin."

"Aksine... Yapamıyorum Michael... Yalnız onunla değil. Kendimle de yapamıyorum bir türlü..."

"Belki de biraz uzak kalmanız iyi olur..."

"Evet. Ben de öyle düşünüyorum.

"Seni seviyor Dani."

"Ben de onu seviyorum."

Yandan, su sıçratma sesleriyle birlikte neşeli çocuk çığlıkları geliyordu, bahçeye bir şişme havuz koymuş olmalıydılar. Bir süre oynamaya devam ettiler, ardından bahçeye tekrar sessizlik çöktü.

"Hayatta yaptığımız seçimleri düşünmeden edemiyorum..."

"Pişman olacağın hiçbir şey yok Dani. Sizin güzel bir hikâyeniz var."

"Senin seçimlerini daha yerinde buluyorum..."

"Mines'i bıraktığım için mi? İki günde bir veletler takımına bakıp pişman oluyorum."

"Doğru değil, onlara tapıyorsun."

"Elbette öyle ama kızıyorum da. Taşaklarımı kopardılar!"

"Ciddi misin?"

"Kesinlikle."

"Ya Lauren, o ne düşünüyor?"

"Mutluluğun sırrının sağduyu olduğuna inanıyor. Sahip olduğunla mutlu olmak ve onunla yetinmeyi bilmek."

"Haklı."

Bunu söylerken samimiydim ama insan bizim kaybettiğimizi kaybettiğinde nasıl sağduyulu olur diye kendi kendime de soruyordum.

Güneş çatının öte yanına geçti ve bahçe gölgelere gömüldü. Sonuna kadar açık pencereden salon görülüyordu. Üst üste yığılmış eşyalar, toplanmış mobilyalar. Paramparça hayatım.

"Sana bir şey ikram etmedim, bira ister misin?"

"Hayır, teşekkürler. Nora için bir iki şey almam lazım..."

"Ben vereyim."

Michael'in arkasından kapıyı kapatıp Tom'un odasına geri döndüm. Boya kurumaya başlamış, rengi açılmıştı.

Duvarda Tom'un araba pistim dediği bir çatlak olduğunu hatırladım. Parmağıyla yolu takip ederken bir yandan da yarış arabası sesi çıkarmaya bayılırdı ama ne kadar aradıysam da çatlağı bulmayı başaramadım. Belki Nora içini doldurmuştu belki de boya maskelemeye yetmişti. Bomboş odanın içinde, o duvarın karşısında dikiliyordum. Aniden bir zamanlar oğluma ait olmuş bir şeye dokunmak karşı konulmaz bir ihtiyaca dönüştü.

Evin her yerini aradım ama Nora gerçekten de çok iyi iş çıkarmıştı. Bakmadığım bir tek garaj kalmıştı ama orada da bir yığın tahta ile demonte edilmiş kulübeden başka bir şey bulamadım. Tom'un bisikleti Bernerie'deydi.

O sırada kamyonete yüklenmekten kurtulan bir koli fark ettim. Unutulmuş muydu? Yoksa oğlumla ilgili olmayan bir şey miydi? Koliye yaklaştım, kapaklarını kaldırdım.

İçinde sağlık karnesi vardı, bir de okul iletişim defteri, ama aynı zamanda da idarenin yazdığı mektuplar, kantin faturaları, bankada onun adına açtırdığımız hesabın özeti. İdari anlamda Tom ile ilgili her şey. Aşk mektubu okur gibi belgelere göz gezdirmeye koyuldum. Hepsi bana birbirinden değerli görünüyordu. Bir aşının tarihi, öğretmenin yazdığı bir uyarı notu, kendi elyazısıyla tamamladığı ev ödevleri. Yarım kalmış bir çizim. Her şeyi hevesle adeta beynime kazıdım. Ana sınıfından hazırlık sınıfına okul fotoğrafları

da vardı. Uzun uzun bütün ayrıntılarına baktım, yüzündeki değişimleri, boyunun uzayışını takip ettim. Fakat kolide başka hazineler de vardı. İçinde kesip biriktirdiği resimler olan bir dosya, yaz kampında yaptığı çeşit çeşit elişi çalışması. Yere oturdum ve her şeyi önüme yaydım.

Günler sonra ilk defa nefes aldığımı, görünmez bir düşmanla mücadele etmeyi bıraktığımı, sıkışıp kalmadığımı hissettim. Bütün istediğim, beni gerçek anlamda ilgilendiren tek şey, oğlumla zaman geçirmekti.

İşte o anda patlamalar işittim. Önce ilk seri patlama geldi, sonra daha kuvvetli ikincisi. Bu da neyin nesiydi? Gürültünün yankılandığı sokak tarafındaki kapıya gittim. Gökyüzünün havai fişek gösterisiyle aydınlandığını fark ettim.

Rengârenk bombalar patlıyor, ışıktan yağmurlar halinde yeryüzüne yağıyor, bu arada içlerinden geçen başka fişekler yukarıda yeni yeni ışık demetleri oluşturuyordu. 13 Temmuz'daydık. Bu gece havai fişek gösterisi gecesiydi.

"Siz gitmiyor musunuz?"

Komşu, bahçe parmaklığının ardından sesleniyordu. Fişeklerin atıldığı rıhtıma yönelmişti.

"Ben burada iyiyim," diye cevap verdim. Yüzümdeki ifade biraz tuhaf olmalıydı.

"Aileniz iyi mi?" diye sordu endişeyle.

"Sorun yok."

Adam uzaklaşınca rahatladım ve bahçenin ortasında öylece kalakaldım. Mahalleden başka insanlar beni görmeden geçip gittiler. Evlerinden nadiren çıkan ihtiyarlar, tekmili birden veletler çetesi... Sonra sokak yavaş yavaş yeniden ıssızlaştı; bu arada gökyüzünde patlamalar birbirini takip ediyor, yeryüzüne adeta bir yıldız yağmuru yağıyordu, gözlerim yaşlarla doldu.

"Affet beni," dedim.

Tom'la konuşuyordum ve bu sözcükler içimin en derinlerinden dökülüvermişti. En başından beri oradaydı sanı-

rım, nefes almama engel olan da oydu, sokaklarda yürümeme neden olan da, gecelerimi sabaha vardırmayan da. Asla ağlamayan birinden, gözyaşları içinde fışkırıveren, karşı konulmaz bir heyecanla tetiklenen bu "özür", telaffuzu büyük bir acıya sebep olmakla birlikte en derinlerde sakladığım hislerimi nihayet ifade edebildiğim için üzerimden büyük bir yük kaldıran bu "özür".

"Baba?"

Olduğum yerde donup kaldım. İşittiğim Tom'un sesiydi.

"Buradayım baba..."

Ağacın dibinde dikiliyordu. Üzerinde sarı kapüşonlu sweatshirt'ü, eşofman altı ve basket ayakkabıları vardı.

Bacaklarım titreyerek evin içine doğru geriledim ve kapıyı arkamdan çarptım. Neredeyse kilitleyecektim. Kalbim yerinden çıkacak gibi çarpıyordu, alnımda boncuk boncuk ter birikmişti.

Bu kadar hassas olduğumuz bir zamanda eve aniden dönmenin ne büyük ihtiyatsızlık olduğunu fark ettim. Bir boya tabakasının ya da saf mantığın bizi koruyabileceğine nasıl inanmıştık? Olabildiğince çabuk uzaklaşmalıydım buradan.

Eşyalarımı bir çantaya tıktıktan sonra durup derin bir nefes aldım. Onunla ikinci kez yüzleşecektim. Gözlerimi kilitten ayırmadan evden çıktım, kapıyı kilitledim ve doğrudan parmaklıklara yürümeye başladım. Orada olduğunu, gözlerini üzerime diktiğini hissediyor, benimle konuşmasını bekliyordum ama yapmadı ve ben de sendelememeye, önüme bakmaya çalıştım. Bahçenin sonuna geldiğimde, parmaklığı ittim ve arabaya yöneldim. Neredeyse başarıyordum.

Kontak anahtarını yuvasına taktım ve kaldırıma bitişik duran araba hareket etti. Şimdi artık olabildiğince çabuk uzaklaşmam, bir başka arabaya çarpmamam, kırmızı ışıkta geçmemem, onunla arama mümkün olduğunca mesafe koymam gerekiyordu.

Havai fişek gösterisinden dönen küçük gruplarla karşılaştım. Önceleri oldukça hızlı sürüyordum ama sonra yavaşladım, çok geçmeden rıhtıma, Paris'in merkezine çıkan otoyola ulaştım.

Kalp atışlarım yavaşlıyordu ve kendimi düşünmeye zorladım. Akla aykırı bir durum söz konusuydu ama yine de kendi içinde bir mantığı vardı. Tom evimizde belirmişti. Onunla hiçbir hatıramın olmadığı, nötr bir yere ulaşmak zorundaydım.

Bercy tarafından devam ettim, Seine'i geçerek Büyük Kütüphane'ye kadar ilerledim. Burası hiç gitmediğimiz bir mahalleydi.

Mercure'de, şehrin ışıklarına bakan bir oda tuttum. Küvetin dolmasını beklerken kapının zincirini takıp kendimi sıcacık suyun içine bıraktım.

Neler olduğunu biliyor, çılgınlık gibi görünse de olanları analiz edebiliyordum. Sinirsel yıpranma, Nora'nın gidişine bağlı duygusal şok ve yoksunluk bu hayali tetiklemişti.

Gerçekle hayali birbirinden ayıran sınır, her şeyin sonuna ulaşıldığında, düşündüğümüzden daha da bulanık bir hal alır. Asıl dikkat etmem gereken şey, asıl büyük tehlike Tom'un ortaya çıkışıyla tetiklenen içsel çatışmaydı. Mantığım bunu basit bir yanılsama olarak ele alıp reddetmemi dayatırken bir başka yanım, onu yeniden gördüğü için heyecan içindeydi; bu, inkâr edilemeyecek, fazlasıyla anlaşılabilir bir durumdu. Muhtemelen yas döneminin en çok acı çekilen bu ilk günlerinde, yüzünün çizgilerini, bakışındaki ışıltıyı, ellerini, omuzlarını, büyüleyici gülümsemesini, ona ait her şeyi unutmaktan korkuyordum. Hafızamda oğlumla ilgili ne varsa en ince ayrıntısına kadar, olduğu gibi koruma yı başaramazsam, asıl o zaman onu sonsuza dek kaybedecektim ve bu olasılığı bütün ruhumla reddediyordum.

Korkunç bir gece geçirdim ve ancak sabaha karşı uykuya dalabildim. Telefonumun titreşimiyle uyandığımda çoktan öğlen olmuştu. Arayan Nora'ydı.

"Dani..."

"Efendim."

"Delirdiğimi düşünüyorsun biliyorum," dedi. "Her şeyi değiştiriyor ve bir anda çekip gidiyorum..."

"Başımıza gelene kimse hazır olamaz Nora. Randevum konusunda sana gerçeği söylemedim, aslında ertelenmemişti. Sokaklarda yürüdüm durdum, kendime engel olamıyordum."

"Gerçekten mi?"

"Evet."

"Dani, kendimi kaybolmuş hissediyorum."

"Biliyorum."

"Hâlâ evde misin?"

Ona gördüğüm hayalden söz edemezdim. Yaşadığı ıstıraba bir de akla aykırı hikâyeler ekleyemezdim.

"Hayır. Bir otel odası tuttum. Düşünmeye ihtiyacım var. Aklımı başıma toplamam gerek..."

"Haklısın, aklımızı toplamamız gerek..."

"Ya sen, sen ne yapacaksın?"

"Lauren ve Michael, Paimbœuf'e indi. Bana dairenin anahtarını bıraktılar ama birazdan çıkacağım... Benim için biraz zaman ayırır mısın?"

"İstediğin kadar zamanım senin olsun."

"Trene binmem lazım, sana anlatacaklarım var... Benimle buluşabilirsin belki. Öğle yemeği yeriz. Hatırlar mısın nasıl severdik gar büfelerini..."

"Evet."

"Olur mu?"

Lauren ve Michael'in Paris'te tuttuğu daire, Quartier Latin'deydi. Bu konuda Michael'le sık sık dalga geçerdim, zira öğrenci hayatını özlediğinden şüpheleniyordum. Kaldırımda durup Nora'yı bekledim. Gelmesi uzun sürmedi. Omzunda bir seyahat çantası vardı. Yüzünde gergin bir ifade vardı ama yine de gülümsedi.

"Pekâlâ, yolculuk nereye?" diye sordum ona.

"Montparnasse."

Luxembourg'u çevreleyen sokaklardan geçtik ve bu yüksek ağaçların altındaki onca randevumuzu düşünmeden edemedim. Nora'yı, ben yaklaşırken, güneş gözlüğü burnunun ucunda, ferforje sandalyelerden birine oturmuş, kitap okur gibi yaparken görür gibi oluyordum.

"Poitiers'deki o özel lisede teklif ettikleri işi hatırlıyor musun?" diye sordu bana.

"Gayet tabii."

"Okul müdiresi beni tekrar aradı ve ben de bunu bir işaret olarak algıladım... Biliyorum, biraz aptalca..."

"Hiç de değil."

Teklif idealdi. Çalışma saatleri uzun değildi, ergenlik öncesi çocuklara ders verecekti, üstelik kalacak yer de veriyorlardı. Nora yabancı dil konusunda çok yetenekliydi, İngilizce, İtalyanca, Almanca... Üstelik öğretmek konusunda da tutkuluydu. Bununla birlikte, Tom'a hamile kaldığı zaman, evden çalışmasına olanak verecek bir iş aramıştı. Kendisi dadılar tarafından yetiştirilmenin acısını çektiğin-

den, oğlumuzu aynı koşullara mahkûm etmeyi asla istemiyordu. Çevirmenlik makul seçenek gibi görünmüştü ve birkaç yayınevine özgeçmişini gönderdikten sonra, elinden iş hiç eksik olmadı.

Trafik yüzünden, tren kalkmadan önce çok az zamanımız kalmıştı. Peronların yakınında bir kafeteryaya oturduk.

"Aptalın tekiyim, seni daha önce aramalıydım..."

"Sorun değil..."

Bagaj taşıyan arabaların her geçişinde titreşen camlı bir vitrinin önündeydik ve bardan gelen müzik katlanılmazdı ama bunun bir önemi yoktu. İkimiz de bu ayrılık anının üstesinden gelmemiz gerektiğini biliyorduk.

"Biliyor musun," dedi Nora peronlara doğru bakarak, "harekete geçmezsem, bu işin içinden asla çıkamayacakmışım gibi geliyor."

"Anlıyorum."

"Çin'e dönecek misin?"

"Sanmıyorum."

"Fakat bu senin hayatın Dani..."

Kendimi tutamayıp gülümsedim.

"Ben bundan o kadar emin değilim ..."

"Peki, ne yapmak istiyorsun?"

"Bilmiyorum."

Birdenbire benim için endişeye kapılmıştı.

"Seni terk ediyormuşum gibi bir halin var..."

"Ben olayları böyle görmüyorum."

"Nasıl Dani... Nasıl görüyorsun peki?"

"Önce kendimizi toparlamaya çalışmamız lazım... Ve belli ki bunu birlikte yapamayacağız."

"Neden Dani?"

"Biliyorsun."

"Bilmiyorum."

"Peki.... Sebebi suçluluk."

Elime uzandı.

"Beni yargılıyor musun?"

"Ah! Hayır, asla değil..."

"Bize ne olacak Dani?"

"Bilmiyorum ama hayatımıza devam etmeye çalışmalıyız. Adım adım."

Sipariş ettiğimiz o sefil salataya neredeyse hiç dokunmamıştık ve kahve de korkunç derecede acıydı. Buna güldük.

Onu platforma kadar geçirdim. Birbirimize sıkı sıkı sarıldık. Basamakların önünde sigara içen adam hikâyemizin başında olduğumuzu sanmış olmalı.

"Kendine dikkat edersin değil mi?" diye sordu Nora.

"Söz."

Gözleri yaşlarla pırıl pırıldı. Yerine oturana kadar bakışlarımla takip ettim onu. Vagonun camları o kadar yıpranmıştı ki sadece siluetini seçebiliyordum. Tren hareket ettiği anda bana el salladığını seçebildim. Bu kez gerçekten de gidiyordu.

Trafik sıkışıklığı beni adeta yuttu. Yağmur yağıyor, sürücüler sinirleniyordu ama benim için fark etmezdi. Ne önemli bir randevuyu kaçıracaktım ne de evde bir bekleyenim vardı.

Bastille Meydanı'nda, ışıklarda durdum ve okul gezisinden dönen bir sınıf dolusu çocuğun önümden geçip gidişini seyrettim. Çocuklar ikili olarak el ele tutuşmuştu. Küçük bir kız tökezledi ve bütün bir sıranın yolunu tıkadı, sonra toparlanıp devam etti. Sadece benim oğlum değildi geçen, dünyanın bütün çocuklarıydı ve aralarında aynı yaşlardaki halimle ben de vardım.

Okul bahçesinden çıkıp dünyaya karıştıkları bu yayan yolculuk, her biri için aynıydı. Kuralları öğrenmek ve gitgide sertleşerek içtekini boğmak pahasına ikinci bir deri halini alacak bu kabuğu oluşturmak gerekiyordu.

Işık yeşile döndü ve dört bir yandan arabalar hareket etti. Burnumun ucunda, bir kamyonet bir *scooter*'ı neredeyse eziyordu ve şoförü de diğerine nişan alır gibi bir hareket yaptı. Babamı, pazar günlerini hiçbir zaman kullanmadığı aletleri parlatarak geçirdiği o kulübenin içindeki halini hatırladım. "Dişini sıkmayı öğren oğlum, sana saygı duymalarını sağlarsın," diye öğüt vermişti bana; sokakta bir kavgaya karışmış, bir gözümü morartmıştım. Dişini sıkmak, çocukluktan yetişkinliğe hiç bırakmadığımız bir şeydi ama şu anda, hiçbir işime yaramazdı. Uyum sağlamıştım, toplum için iyi bir küçük asker olduğumu göstermiştim ama

bu parkur beni, ucunda küçük bir kutunun beklediği bir çıkmazdan başka bir yere götürmemişti ve kutunun içinde de oğlumun külleri vardı.

"Beyefendi!"

Birisi bana sesleniyordu. Sesi ne kadar da uzak geliyordu bana.

"Beyefendi, lütfen..."

Bir kadın camıma vuruyordu ve onu daha iyi duyabilmek için camı indirdim.

"Biraz ilerlerseniz, çıkabilirim," dedi bana hastalarla konuşurken kullanılan ses tonuyla.

Önümdeki arabayla aramda ciddi bir mesafe bırakmıştım. Bu hatamı derhal telafi ettim.

Otele ulaşmayı başardığımda, hava zifiri karanlıktı. Resepsiyona yakınlarda hızlıca yemek yiyebileceğim bir yer olup olmadığını sordum. Aslında gerçekten aç değildim, sadece zaman algımı korumanın yollarını arıyor ama bir yandan da kendimi restoranda, etrafım aileler ve çiftlerle dolu halde bulmak istemiyordum. Kapıcı arabamı almamı tavsiye etti ve böylece, uzaklarda bir yerlerde *fast food* restoranının o meşhur logosunun ışıltısını görüp otoparkına girmeden önce en az bir kilometre kadar yol yapmam gerekti.

Bir yandan şamatayla itişip kakışırken bir yandan da fotoğraf çeken gençlerin ortasında siparişimi vermeyi beklerken, Paris'e ilk kez ayak bastığım zamana geri döndüğüm hissine kapıldım. Zaman tuhaf şeydi, bazen bize anda var olduğumuz duygusu verecek kadar genleşiyor, bazense sıçrayarak uyandığımız saf bir illüzyona, bir hayali yolculuğa dönüşüyordu. Dostlar edinmiş, aşkı bulmuş, aile kurmuş, hafta sonu tatillerini yazlıkta geçirmiş, arabalar satın almış, uçaklara binmiş, Noeller kutlamıştım ama o an itibariyle, sabırla inşa ettiğim bu yapı yerle bir olmuştu. Aslında hiçbiri var olmamış gibi, başlangıç noktasına geri dönmüştüm.

Kuytudaki bir sandalyenin üzerine çöküp gözümü sesi kısılmış bir televizyon ekranındaki futbol maçına dikerek yemeğimi yedim, fazla şekerli olduğu bariz tatlıyı görmezden geldim. Sonra tepsimi servis arabalarından birinin üzerine bırakıp çıkışa yöneldim.

Arabamın önüne bir minibüs park etmişti, içindeki gençler sonuna kadar açtıkları müzik eşliğinde sigara içiyordu. Ben yanlarına ulaşmadan çekip gittiler.

Otoparkta tekrar sessizlik hâkim olurken, uzaklaşmalarını seyrettim. Ezbere hareketlerle anahtarlarımı aradım. Tom yolcu koltuğunda oturuyordu.

Beni rahat bırakacağına nasıl inanabilmiştim? Öfkeli adımlarla oturduğu tarafa yönelip kapıyı açtım.

"Çık buradan!" diye bağırdım.

Onu zorla kapı dışarı etmek zorunda kalacağımı sanmıştım ama hayır, koltuğundan kalktı ve kayıtsız bir tavırla karşıma dikildi.

"Artık yeter ama!"

"İyi de baba, ben senin yüzünden buradayım..."

Birkaç metre ötede durdu. Sadece bakıyordu ama bu bakış bile benim için katlanılmazdı.

"Sus!"

Yerinden kımıldamadı, tek kelime daha etmedi ve ben yine, onu itmekle kollarıma almak arasında kaldım. Yerime döndüm ve burnunun dibinde arabayı çalıştırdım.

Bir hedefim varmışçasına, çıkış kapısı yönünde hızla hareket ettim. Son anda fark edebildiğim bir çukurdan kaçamadım ve o sırada dikiz aynasına bakmadan edemedim. Bir refleksti bu, küçük hayaleti arkamda bıraktığımdan emin olmaya ihtiyacım vardı. Heyecandan elim ayağım boşaldı. Elleri ceplerindeydi. Küçücük yaşından itibaren ona ait, onu tanımlayan bir duruştu bu. Evin içinde, ellerini eşofman üstünün ceplerine sokup, burnu havada dolaşmaya bayılırdı. O anlarda, üzerinden hayata karşı öyle bir güven akardı ki altüst olurdum ve şimdi bana aynı heyecanı yaşatan o anları hatırlamıştım.

Gözlerim yaşlarla buğulandı, artık hiçbir şey göremiyordum, yüzümü manşetimin tersiyle silmeyi denedim ve işte o anda yanda bir araba belirdi. Frenlere asıldım ve kazadan kıl

payı kurtuldum ama bolca küfür, klakson sesi işittim ve yola devam etmeye kalkıştığımda, olduğum yerde çakılıp kaldım.

Var gücümle direksiyonu döverken bir umutsuzluk çığlığı koyuverdim. Park alanındaydım ve kendimde dışarı çıkacak gücü bulamıyordum, uzun süre bitkin kalakaldım ama sonra aniden, gerçeği anladım.

Tom doğru söylüyordu. Oğlumun bir hayalet olarak canlanıp canlanmamasının önemi yoktu. Aleni olanı yok saymak için çırpınıyordum. Aslında orada olması ne tesadüftü ne de kendi iradesine bağlıydı. Onu çağıran bendim.

Cenaze evinde naaşı görmeyi reddetmemle başlamıştı her şey. Sonra mezarlıkta veda etmeyi reddetmiştim. Eve geri döndüğümüzde, onunla ilgili izleri silecek her şeyden kaçınmayı sürdürmüştüm. İnkârı, ölüm beyanında bulunmaya ve ölüm tarihinin mermerin üzerine kazınmasıyla sonuçlanacak mezar taşı siparişini vermeyi geciktirmeye kadar götürmüştüm. Onu hayatta tutma arzum için başka kanıta gerek var mıydı? Ve şimdi amacıma ulaşmışken, zihnim ona insan formu vermeyi başarmışken, onu geri mi çevirecektim?

Bu hayalin gerçekliğine inanmak tabii ki sapkınlıktı ama başka seçeneğim var mıydı? Acı gerçeklerle yaşamakta ısrar etmenin faydası neydi? Ne bekleyebilirdim o gerçeklikten? Bir beton levhanın üzerine sıkılan yapıştırıcıdan, çocuğumun alevlerde yakıldıktan sonra bir kutunun içine tıkılan bedeninden? Hiçbir yardımda bulunamadığım sevdiğim kadından? Her şeyin sonunda yitireceğim ne vardı ki, akli dengem mi? İşin güzel yanı, görebileceği zararı görmüştü zaten! Delilik bu muydu? Herkes bu konuda hemfikir olurdu. Eh peki o zaman, ben bu deliliği kabul ediyordum. Bir sabah kalktığımda, büyünün ortadan kaybolduğunu, yeniden hiçliğin ortasında kaldığımı keşfetsem ne fark edecekti? Ayaklarımın altında açılan bu uçurumdan daha beter olamazdı.

Anahtarı kontakta çevirdim. Bu kez araba, mekaniğiyle bana hak veriyormuş gibi, hareket etmeye razı oldu. Geriye doğru manevra yaparak arabayı ağır ağır üzerine sürdüm. Tom'un hizasına gelince durdum. Uzanıp içeriden kapıyı açtım.

"Bin," dedim ona.

Bir süre düşünüp fikrimi değiştirip değiştirmeyeceğimden emin olmak istermiş gibi yüzüme baktıktan sonra yanımdaki koltuğa yerleşti.

Bir hayalin bu kadar mükemmel olması nasıl mümkün olabiliyordu? Yeni yeni yürümeye başladığı zamanlarda merdivenlerden yuvarlanması sonucu çenesinde kalan ince yara izi bile vardı.

"Bir şey yapabilir miyim?" diye sordum ona.

"Ne gibi baba?"

"Kolunu tutabilir miyim?"

"Kaslarımın ne kadar geliştiğine mi bakmak istiyorsun?"

"Aynen öyle."

Buradan geriye dönüş olmadığını biliyordum ama inanmaya çok ihtiyacım vardı.

"Baba, kararını ver artık..."

Ben ön kol kaslarını yoklar gibi yaparken o kolunu sıktı.

"Ne kadar güçlü olduğumu gördün mü?" dedi gururla.

"Kabul etmek zorundayım."

Kahkahayı bastı.

"Bu çelik gibi kolla, hep ben kazanacağım."

"Göreceğiz."

Hafifçe kaşlarını çattı.

"Şimdi ne yapıyoruz?"

"Sen ne istersen..."

Yüzündeki ifade fazlasıyla ciddileşti.

"Tatile gidelim isterdim."

Hazırlıksız yakalandığımı hissettim. Ben dondurma yemek, çizgi film izlemek gibi bir şeyler söyleyeceğini sanmıştım.

"Gerçekten istediğin bu mu?"

"Baba, hiçbir tatilimde burada değildin."

"Doğru."

"Hatırlıyor musun, bir adaya gidecektik, bana fotoğraflarını göstermiştin!"

Haklıydı. Bretanya açıklarındaki Belle-Île'e gidecektik.

"Tamam. Fakat arkaya geçmen gerekiyor."

"Ben ön tarafı tercih ediyorum."

"Fazla küçüksün."

"Baba..."

"Başlama. Biraz söz dinlemezsen hiçbir yere gidemeyiz."

İç geçirince içimden onu öpmek geldi ama kendimi tuttum. Bu hamlemin onu ürkütmesinden, duman olup uçmasından korkmuştum.

"Tamam."

İki koltuğun arasından kayarak arkaya geçti ve yavaş yavaş park alanından ayrıldık."

"Ne zaman gidiyoruz?" diye sordu.

"Otele uğramam lazım, sonra yola çıkarız. Gece boyunca yol alırız. Böylece sabah feribotunu yakalarız. Olur mu?"

Başını salladı. Biraz hızlandım ama hâlâ orada olup olmadığını kontrol etmek için sürekli dikiz aynasına bakıyordum.

Yolda üşümesinden endişe ettim. Bir hayalet soğuk alır mıydı ki? Şüpheliydim ama otel kapıcısına parasını ödeyip yanıma bir battaniye alırım diye düşündüm. Gerçekten de aklımı yitirmiştim.

II

Arabamı anakarada bıraktım ve günün ilk feribotunu yakalayabildik. Quiberon limanından ayrılırken, dalgalar kabarıp feribotu dövmeye başladı ve yolcular salona doluştu ama Tom dışarıda kalmak istedi. Deniz serpintisine meydan okumak, adanın ufukta belirmesini gören ilk kişi olmak konusunda inat ediyordu.

Gizliden gizliye onu gözlemliyordum. Varlığına alışmaya ihtiyacım vardı.

Palais limanına varınca yol üzerindeki ilk emlak bürosuna girdim ve geniş bir emlak portföyünü yöneten, adaya sonradan yerleşmiş bir Hollandalıyla, Madam Petersen'le tanıştım. Önceden rezervasyon yapmamış olmama şaşırarak bana durumumla ilgili bir sürü soru sordu. Ailemin sonradan geleceğini söylememe rağmen, tek başıma olmamı oldukça tuhaf buluyordu sanırım.

"Çok çocuğunuz var mı?" diye sordu bana ihtiyaçlarımı ölçüp biçmek için.

"Bir tane. Bir oğlan."

"Kaç yaşında?"

"Yedi yaşına basalı çok olmadı."

"En güzel çağ," diye cevap verdi bana. "Benim kızım büyüdü, yirmi bir yaşında. Paraya ihtiyacı olmadığı sürece, ne haber ne bir şey!"

Aslında adanın en yaban kısımlarından biri sayılacak Herlin köyü tarafında küçük bir balıkçı kulübesinin daha

uygun olabileceğini anlamadan önce, civar köylerde çok daha geniş evler önerdi bana.

Bir aylık kira bedelini ödeyince, Madam Petersen de bana anahtarları verip yolu tarif etti. İlk hafta sona ermeden sabit eşyaların envanterini çıkarmak için uğrayacaktı. Söylediğine göre çok meşguldü ama onu tedirgin ettiğimi, dolayısıyla evi habersiz ziyaret etmeyi tercih edeceğini hissettim.

Tom, beni rıhtımda bekliyordu. Tekneleri, balık kasalarını taşıyan, bordadan bordaya seslenerek sohbet eden balıkçıları seyrediyordu.

"Hoşuna gitti mi?"

"Evet."

Adada bir ulaşım aracına ihtiyacımız vardı. Neyi tercih edeceğini sordum.

"Üstü açık bir araba," diye cevap verdi hemen.

"Bir kabriole."

"Evet."

Çok fazla seçenek yoktu ama oto tamircilerinden birinde mutluluk kaynağımı buldum: bir Citroën Méhari.

Arabaya tırmanan Tom'un yüzündeki gülümsemeden, puan kazandığımı anladım.

Ada maceramıza atılmadan önce alışveriş yapmak gerektiğine karar verdim. Tom markette alışveriş arabasını itmek istedi ve böylece reyonlara doğru hücuma geçtik. Bu arada ona hangi yiyecekleri sevdiğini soruyordum. Makarna ve dondurma açık ara öndeydi ama çok geçmeden en sevdiği şeyin krep olduğu ortaya çıktı. Bu konuda bir teorisi vardı, büyükleri güzel krep yapabilme kapasitesine göre değerlendirmek gerekiyordu ve eninde sonunda ben de bu değerlendirmeye maruz kalacaktım.

Daha sonra giysi kısmına geçtik ve ben de biraz tişört, iç çamaşırı ve çorap stokladım. Tom kırmızı bir parka gö-

rüp bayıldı. Son olarak oyuncak reyonunu gezdik. Fazla bir seçenek olmamasına rağmen, seçimini figürleriyle birlikte inşa etmeye hazır bir kaleden ve banyoda oynamak için mekanik bir ördekten yana kullandı. Ben de boya kalemleri, keçeli kalemler ve bir resim defteri ekledim.

Locmaria yolunu tuttuk ve Baluden tabelasını kollamaya başladım. Madam Petersen'in tarifine göre, evi kaçırmam mümkün değildi. Gerçekten de, taş bir duvarla korunan kulübe fundalık arazinin üzerine öylece kondurulmuş gibi gözümün önünde beliriverdi. Toprak yolda yavaşça ilerledik.

Arabadan iner inmez yüzümüze deniz havası vurdu. Ev dışarıdan küçük ve basık görünüyordu, fırtınalara daha iyi direnşin diye böyle yapılmış olmalıydı. Ancak içi son derece kullanışlıydı. Giriş katında şöminenin etrafına bir kanepeyle koltuklar yerleştirilmişti. Salonun devamında bir odayla bir banyo vardı. Bu alanın tam karşısındaysa mutfak bulunuyordu. Bir merdivenle çatı katındaki iki odaya çıkılıyordu.

Tom en büyüğünü kendi odası ilan etmekte gecikmedi. Aslında seçiminin sebebi boyutu değil, duvarlarının lambriyle kaplı olmasıydı. O odasına yerleşirken, evin biraz rutubet koktuğunu fark ettim, uzun bir süredir kapalı kalmış olmalıydı. Şöminenin yanındaki odun yığınını görünce ateş yakmaya girişim. Alevler kuvvetlenirken, Tom da yanıma geldi.

"Açım," dedi.

"İkindi kahvaltısı için biraz geç ama istersen erken bir akşam yemeği yeriz. Ne istersin?"

"Kıtır tavuk, bukle makarna ve ketçap," diye cevap verdi kendinden emin bir tonla.

"O zaman sana bir teklifim var, ben yemeği hazırlarken yıkanmaya ne dersin?"

"Yemek yerken çizgi film seyredebilecek miyim?"

"Burada Wi-Fi yok biliyorsun ama televizyonda ne var

diye bakabiliriz..." diye cevap verdim salonun köşesindeki televizyonu göstererek.

"Televizyon berbattır."

"Göreceğiz..."

Küveti doldurarak başladım işe, sonra da televizyonla ilgilendim. Hemen bir görüntü belirivermesi hoş bir sürpriz oldu benim için ama çıkan kanal sayısı sınırlıydı ve çocuklara yönelik program yayınlayan tek kanal da, en azından o saatte, çok küçük çocuklar için uygundu.

"Gördüğün gibi bir şey yok," diye söylendi Tom.

"Bu arada banyon neredeyse hazır. Belki daha sonra daha büyük çocuklar için bir şeyler olur..."

"Neden anne babalar hep saçlarımızı yıkamak ister ki?"

"Saçlarının yıkanmasını sevmiyor musun?"

"Gözüm yanacak..."

"Dikkat edeceğime söz veriyorum."

"Tamam ama önce biraz oynayayım."

Makarnayı haşlamak için tencereye su koydum ve kıtır tavukları tavaya attım. Madam Petersen tam da bu sırada çaldı kapıyı. Adanın bu tarafında önceden hesapta olmayan bir görüşme yapmış ve bunu envanter çıkarma işi için fırsat bilmişti. İçeri girer girmez televizyonda çizgi film oynadığını fark etti.

"Aileniz geldi mi nihayet?" diye sordu özellikle yumuşattığı bir ses tonuyla.

"Hayır. Sadece televizyonun hangi kanalları çektiğini görmek istemiştim... Müsaade ederseniz, ateşte yemeğim var..."

Mutfağa girmesini önlemek için oyalamayı başardıysam da, banyoya yönelmesini engelleyemedim.

Mekanik ördeği hatırladığımda çok geçti ve ziyaretçimin yüzünde beliren şüpheyi gördüm.

"Beni bilgilendirmek zorunda olduğunuzu biliyorsunuz Mösyö Heldman..."

"Ne konuda?"

Tarifenin evde kalacak kişi sayısına göre belirlendiğini hatırlatmadan edemedi. "Size beni bilgilendirmeniz konusunda güveniyorum," diye ekledi bariz bir ısrarla.

"Elbette," diye aceleyle cevap verdim.

Belgeyi imzaladık ve kapıyı arkasından kapattım. Bu işten iyi sıyrılmıştım. Beni psikopat falan sanmalarından korkmuştum. Benimkilerin geldiğini saklayarak birkaç euro tasarruf etmeye çalıştığımdan şüphelenmesi çok da önemli değildi.

Tom'un ördekle oynadığı banyoya gittim. Onun varlığına alışma hızım kadar, emlakçımın onu görmemesini olağan karşılamam da şaşırtıcıydı; mantığı korumaktansa, mantık dışı olanı kabullenmek daha kolaydı sanki.

Tom'un saçlarını özenle şampuanlamaya başladım; bir yandan da teskin edici sözler söylüyor, adım adım ilerlemeye özen gösteriyordum. O sırada burnumuza gelen kuvvetli yanık kokusuyla elim ayağıma dolaştı. Kıtır tavukları tavada unutmuştum. Hızla mutfağa seğirttim ama ben bu işi hallederken sabunlu su oğlumun gözüne doğru akmış, o da elbette gözlerini ovuşturmuştu. Avazı çıktığı kadar bağırmaya başladı.

"Acıyor!"

Bunun üzerine her şey birbirine girdi. Bir an önce durulamak istedim ama suyu ayarlamayı beceremeyip bu sefer de yanmasına neden oldum; dolayısıyla iyiden iyiye çığlığı bastı. Onu sakinleştirmeyi başarsam da işin içinden tam olarak sıyrılamamıştım zira bu arada tavuklar kömür olmuş, makarna da fazla pişmişti. Tom artık aç olmadığına karar verdi. Üstüne üstlük rüzgâr artmış, televizyon yayını felakete dönüşmüştü, güzel bir çizgi romanın yardımına başvurmaktan başka çarem yoktu.

"Annem yapınca gözlerim yanmıyor," diye son darbeyi indirdi merdiveni çıkarken.

Mücadele etmenin bir işe yaramayacağını anladım. Her şey bana karşı birleşmiş ve ben de başarısız olmuştum. Bahtsızlığıma söylenerek, bulaşıkları yıkadım, tabak çanağı yerleştirdim.

Ya bu tuhaf maceram fiyaskoyla sonuçlanırsa? Hayır, temelde mantık dışı oluşundan değil, günlük hayatını bir çocukla geçirmek konusunda hiçbir deneyimi olmayan bu adamla yüzleşmeme neden olacağından. Hayaletlerle yaşamak canlılarla yaşamaktan daha kolay değildi ve Tom beni olduğumu düşündüğüm şeye, yetersiz bir babaya dönüştürüyordu.

Sabah bir çizgi filmin seslendirme sesiyle uyandım ve Tom'un zevkine uygun bir program bulabildiğini düşündüm. Nuh nebiden kalma televizyonun karşısına yerleştiği salona girmeden önce kendime duygularımı daha iyi kontrol altına alacağıma dair söz verdim; belli ki o zaten kendini hazırlamıştı.

"Kahvaltıda ne istiyorsun?" diye sordum.

"Tereyağlı ekmek, reçelli ekmek bir de tereyağlı reçelli ekmek."

"Peki içecek olarak?"

"Çikolatalı süt."

Siparişine saygı göstermeye özen göstererek hepsini bir tepsi üzerinde servis ettim. Ekranda olup bitenlere, yani dünya dışı bir yaratıkla bir Ninja kaplumbağa arasındaki kavgaya o kadar dalmıştı ki sabah öpücüğü almak söz konusu bile olamazdı.

Aklıma bir fikir geldi: O lanet televizyonu kapatmak ve ona ölü olduğunu, birlikte vakit geçirmenin belki de daha doğru olacağını hatırlatmak. Fakat bu türden saçmalıkları aklıma getiren yaşadığım hüsrandı ve her şeyi mahvetmek istemiyorsam böyle davranmamalıydım.

Fazla sabırsızdım, benim problemim buydu. Ve çok da kibirli. O beni o kadar zaman beklememiş miydi?

Satın aldıklarımızı yığdığımız masaya yerleştim. Kaleyi o olmadan birleştiremezdim ama keçelileri ve boya kalemlerini görünce, birdenbire içimden resim çizmek geldi.

Uzaktan, meşhur çizgi filmin karakterlerinin ekranda debelendiklerini görüyordum, dolayısıyla bir Ninja kaplumbağa çizmeye girişti.m.

Çocukken de böyle yapardım. Büyükannemin televizyonunun önüne yerleşir, beni büyüleyen televizyon kahramanlarının resmini yapmaya çabalardım. Bir eskize başladım, sildim, karaladım, el alışkanlığımı gerçek anlamda kaybetmiştim. Sonra yavaş yavaş, bir zamanlar bu faaliyette bulduğum iç huzuru yeniden hissetmeye başladım. Hayal gücü yalnızlığımın üstesinden gelmekte ne kadar da işime yarıyordu.

Dövülmüş, bakımsız kalmış ya da terk edilmiş bir çocuk değildim; benim yaram başka yerdeydi. Ebeveynlerimin benimle aralarına koydukları mesafede, her daim korudukları gizemde, asla gerçekleşmeyen paylaşımdaydı.

Çizgilerim giderek daha kendinden emin ve desenim giderek daha biçimli olmaya başladı. Geriye bir tek karakterin silahlarını kopya etmek kalmıştı: karmaşık biçimli bir kılıç, kavisli bir hançer. Tatmin edici bir sonuç elde etmeden önce defalarca silip tekrar çizmek zorunda kaldım.

Bacakları gövdesine oranla biraz kısa olmuştu ama yine de aslına yakın sayılırdı. Eve yaptığım nadir ziyaretlerde neden Tom'la bu şekilde zaman geçirmeye çalışmamıştım sanki? Hiç şüphe yoktu ki farkına varmadan çocukluğumda bizzat acısını çektiğim şeyi tekrar etmiştim.

"Ne yapıyorsun?"

O kadar odaklanmıştım ki Tom'un yaklaştığını fark etmemiştim.

"Görüyorsun ya, bir Ninja."

"Benim için mi bu?"

"Evet. Boyayabilirsin belki..."

Hemen cevap vermedi, çizimi incelemeyi sürdürdü.

"Bacakları fazla küçük."

"Biliyorum. Ne diyorsun, boyayacak mısın?"

"Hayır, istemiyorum," dedi ve kanepeye geri döndü.

Karakterin vücut oranlarını düzeltmeyi denedim ama pek de başarılı olamadım. Bazen fazla kurcalamamak lazım, bir çizimi mahvetmenin en iyi yolu fazla titizlenmek olabilir.

Güneş açmış, mutfak bir parça aydınlanmıştı. Yağmur durmuş, gökyüzünde bulut kütlelerinin arasında ufak tefek mavi adacıklar belirmişti.

"Dolaşmaya çıkabiliriz," diye Tom'un niyetini yokladım.

Ben cevap beklerken gözlerini ekrana dikmiş öylece duruyordu.

"İşittin mi beni?"

"Evet."

"Ne diyorsun?"

"Burada kalmayı tercih ederim."

İçimde bir öfkenin kabardığını hissettim ama hedefi Tom değildi. Bu andan beklentimin biraz fazla olduğu açık ve anlaşılabilirdi ama tam bir budalaya dönüşmekteydim. Otoparktan oyunu bu kadar beceriksizce oynamak için dönmemiştim.

"Seni yalnız bıraksam sıkılır mısın?" diye sordum.

Bir süre düşündü.

"Nereye gideceksin?"

"Evin arkasındaki yolu izleyeceğim. Kıyıya çıkıyor sanırım. Gidip nasıl bir yer olduğunu görmek istiyorum..."

"Tamam," diye cevap verdi kayıtsız bir ses tonuyla.

Dolapta ayağıma uygun botlar buldum ve sırt çantama bir yağmurluk tıkıp evden çıktım.

Dışarı çıkar çıkmaz doğru kararı aldığımı hissettim. Kendime tanıdığım bu özgürlük bana çok iyi gelecekti. Hava serin, manzara muhteşemdi. Işık sürekli değişiyor, geniş fundalığın kavislerini daha da belirginleştiriyordu. Uzaklarda bir köylü atıyla tarla sürüyordu, zamanın dışına çıkmıştım sanki ve bu da durum göz önünde bulundurulduğunda oldukça komikti.

Yol gerçekten de kıyıya çıkıyor, adanın bu tarafı okyanusa bakıyordu. Kayalık bir buruna ulaştım; sonra kayalarla çalıların arasından geçen bir patikadan yoluma devam ettim. Taşlık bir alandan geçmiştim ki hemen arkamdan çakıl taşlarının yuvarlandığını işittim.

Tom peşimden geliyordu. Onu beklemek için durdum ama o da durdu. Mesafeyi korumaya özen gösterdiğini anladım.

Falezin biraz daha ilerisindeki kıyı kısmı çökmüştü. Ben de fundalığın içine doğru saptım. Arkama bakmamaya özen gösteriyordum ama oğlumun orada olduğundan emindim. Birdenbire, çimenliğin tam ortasında, aşağı yukarı otuz metre ötede bir köpek belirip havlamaya koyuldu. Oldukça büyük bir köpekti, bir Schnauzer ya da çoban köpeğiydi sanırım; her koşulda oldukça heybetli bir hayvandı. Tom'un aceleyle bana yaklaştığını gördüm; hayvan gözden kaybolana kadar da yanımdan ayrılmadı.

Uçurumun ötesinde yol devam ediyor, okyanus manzarası enginlere yayılıyordu. Fundalıklar yerini dut ağaçlarına bırakmıştı; Tom beni seyrederken, dut toplamaya koyuldum.

Bir zamanlar benim olduğum gibi, o da tam bir şehir çocuğuydu. Böcek sokmasından korkuyordu, muhtemelen yılanlardan da. Yerde bir kuru dal bulup ona uzattım. Bu silah sayesinde, cesareti arttı ve topladığı hazine benimkini geçmekte gecikmedi.

Yağmur tekrar başlamıştı ve bu kez daha şiddetliydi. İki devasa kayanın ortasındaki fayın içine sığınmak zorunda kaldık. Tom ürperdi.

"Üşüdün mü?"

"Biraz."

Yağmurluğu omuzlarına attım. Onu kendime doğru çekince hiç direnç göstermedi.

Sığınağımız mükemmeldi, belli ki daha önce başkalarını da korumuştu. Ayaklarımızın dibinde eskiden yakılmış bir ateşin kalıntılarını, duvarlara yazılmış yazıları görebiliyorduk.

"Daha iyi misin?" diye sordum Tom'a.

"Evet."

"Biliyor musun, ben de korkardım köpeklerden. Senin yaşındayken, komşumuzun bir köpeği vardı. Her gün okul dönüşü, onun koruduğu evin önünden geçmek zorundaydım ve her sefer ayrı bir sınavdı. Parmaklığı aşamayacağını gayet iyi biliyordum aslında ama yine de havlaması beni dehşete düşürüyordu..."

"Peki bugün hâlâ korkuyor musun?"

"Daha az korkuyorum çünkü onları daha iyi tanıyorum."

"Korktuğun başka şeyler de var mıydı?"

"Çok. Benden daha korkağı yoktu... Uyumadan önce yastığımın altına mutfaktan aldığım bir bıçağı saklardım.

Odama birinin girmesinden korkardım, karanlıktan korkardım, tuvalete gidene kadar kendimi tutamamaktan korkardım, sınıfta söz almaktan korkardım, kulaklarımın çevresinde karmakarışık duran saçlarımla alay etmelerinden korkardım, ayrıca bir de kızları öpmekten korkardım... Ve baş dönmesi, o en beteriydi..."

"Evde, köprünün üzerinde durduğun bir fotoğraf var..."

"Dubai'deydi o."

"Feci yüksek."

"Zaman içinde göreceksin, insan korkularıyla baş etmeyi öğreniyor. Hatta onlarla dost bile olabiliyor."

"Köpeklerle olduğu gibi mi?"

"Kesinlikle."

Yağmur iki kat şiddetlendi. Bir süre daha oradaydık.

"Sana kâbusumu anlatmamı ister misin?" diye sordu Tom.

"Kâbus mu gördün?"

"Evet. Hep aynı kâbusu görüyorum. Annem ve senle dolaşmaya çıkmışız. İkiniz de elimden tutuyorsunuz ama büyük bir ejderha geliyor ve beni pençelerine alıyor. Sonra yanında götürüyor ve siz hiçbir şey yapamıyorsunuz..."

Boğazımın sıkıldığını hissettim. Omuzlarındaki yağmurluğu düzelttim.

"Bu bir daha olmayacak."

"Ne?"

"Bir ejderhanın sana yaklaşmasına bir daha asla izin vermeyeceğim."

"Yemin eder misin?"

"Yemin ederim."

Yağmur dindi ve biz de geri dönmeye karar verdik. Falezin çöken kısmında, köpeği gördüğümüz yerde, Tom elimi tuttu. Daha ötede, yol suyla dolmuştu; su birikintilerinde neşe içinde o kadar uzun ve güzel oynadı ki eve dönerken tepeden tırnağa çamura bulanmış haliyle pek komikti.

"Doğru duşa!" diye cevap verdim kıkırdamalarına.

Onu tuttuğum gibi banyoya götürdüm, yıkadım, kuruladım, saçlarını kuruttum ve bu anları onu şefkatle sıkıştırmak için fırsat bildim.

"Şimdi krep yapma zamanı," diye bildirdim.

Risk aldığımı biliyordum ama ya şimdi ya da hiç diye düşündüm.

"Krep yapmayı biliyor musun?"

"Hayır. Fakat deneyebilirim."

Gözlerini gözlerime dikti. Onu hayal kırıklığına uğratıp uğratmayacağımı merak ediyordu.

"Tamam. Ben kendim giyinirim."

"Nasıl istersen."

Bir yemek kitabı aramaya başladım ve bazı yaprakları kopmuş da olsa bir tane buldum; neyse ki krep tariflerine ayrılmış sayfaları sağlamdı. Ölçüleri özenle kaydettim, malzemeleri ağır ağır karıştırdım ve elimin altında elektrikli mikser olmadığından, un topaklarını çatalla ezmek zorunda kaldım; bu da hatırı sayılır bir zaman aldı. Tom'un sabırsızlanmasından korkuyordum ve krep

hamurunun dinlenmeye bırakılması tavsiye edilmişse de, beklemeden pişirmeye giriştim.

İlk denemelerim acınasıydı. Krepler ya fazla kalındı ve bana eziyet ederek pişmiyordu ya da kartonu andırıyordu. Gerçek bir felaketti.

Derken şansım bir parça yaver gitti. Sefil denemelerimi çöpe atmaya gittiğimde, tavayı şaşkınlıktan ateşin üzerinde bırakmıştım; dönüp tekrar kullandığımda, gerçek anlamda ısınmıştı. Nihayet hamur tavaya düşer düşmez pişti ve ben de süreci daha iyi kontrol edecek güveni kazanmaya başladım. Nihayet krepe benzeyen bir krep oluştu ve tersyüz etmeyi bile başardım. Çok geçmeden krep yığını bana yeterli göründü, Tom ile yüzleşme zamanı gelmişti.

Onu televizyonun önünde, bilmem kaçıncı çizgi filmi seyrederken ya da şövalyeleriyle oynarken veya yürüyüşün yorgunluğuyla uyuyakalmış bulacağımı sanıyordum. Fakat benim Ninja'yı boyamakla meşguldü ve yaptığı işe o kadar dalmıştı ki tabağı yanına bıraktığımda, istifini hiç bozmadan işine devam etti.

"Kreplerinin yanında ne istersin?" diye sordum.

"Şeker, reçel, Nutella," diye cevap verdi başını kaldırmadan.

"Nutella yok."

"Çok kötü."

"Bir bakayım ne bulabilirim."

Büyükannemin toz kakaoyla erimiş tereyağını karıştırıp o mükemmel yassı çöreklerinin içine sürdüğünü hatırlamıştım. Belki krepler için de işe yarardı, kim bilir?

Ben çikolatalı sosu hazırlarken, Tom krepleri tatmaya başlamıştı bile.

Onun yeme şekli tam bir sanattı. Krepi özenle katladıktan sonra, köşelerden kemirerek başlıyor, sonra yavaş yavaş ortaya yaklaşıyor ve en yumuşak kısmını son lokma olarak

ağzına atıyordu. Yanına yerleştim ve soru sormamak için kendimi tuttum. İkinci krepi hiç duraksamadan bir saniyede yalayıp yuttuğunu fark ettim.

"Özel karışımımdan tatmak ister misin?"

Ağzı hâlâ dolu olduğundan başını evet anlamında salladı. Tereyağı toz kakao karışımını kreplerden birinin üzerine döktüm. Sos çok akışkan olduğundan Tom, çenesi, parmakları ve tişörtü dahil, her yerini batırdı ama bundan hiç de rahatsız olmadı. Çok geçmeden bu krepi de yutup, başka bir tane daha istedi. Nutella'nın lanetini yenmiştim.

"Başka ne yapmayı biliyorsun?" diye sordu Tom.

"Ne gibi?"

"Krep dışında diyorum..."

"Sana göre krep yapmayı biliyorum yani öyle mi?"

"Tavaya tuzlu tereyağı koysan daha iyi."

"Tamam... Futbol oynamayı biliyorum, fena sayılmam."

"Top sürebiliyor musun?"

"Evet."

"Marsilya dönüşü yapabiliyor musun?"

"Onu yapamam."

"Ben yapabilirim."

"Bana öğretirsin."

"Köprü de kurabiliyorum..."

"Aferin."

"Şarkı söyleyebilir misin?"

"Evet... Yani... Sanırım..."

"Söyle o zaman..."

Trenet'den *La Folle Complainte*'i söylemeye başladım ama çabucak yüzünü ekşitti.

"Ne oldu?"

"Üzücü."

"Melankolik, ikisi tam olarak aynı şey değil..."

"Ben güzel bir tane biliyorum!"

"Hadi o zaman..."

Nefesini ayarladı.

"Yaşasın cu, yaşasın cu, yaşasın cuma, bitti, kaçıyoruz buradan, bu kokuşmuş okuldan, hey! (gitgide hızlanarak) Yaşasın cu, yaşasın cu, yaşasın cuma, bitti, kaçıyoruz buradan, bu kokuşmuş okuldan, hey! Ne diyorsun?"

"Çok güzel. Başka krep ister misin?"

Başını hayır anlamda sallamakla yetindi. Çizgi filmlerin karşısına yayılmak için kanepeye geçti.

Görevimi hakkıyla yerine getirdiğimi hissederek mutfağa döndüm. Hepi topu birkaç krep yapacağım diye ortalığı ciddi anlamda altüst etmiştim ama dert etmiyordum. Komik olmaktan pek de uzak olmayan bir neşeyle her şeyi temizleyip yerleştirdim. Umurumda değildi. İşi ilerletebilir, topak problemini çözebilir, daha hafif bir tava, hatta neden olmasın, belki de gerçek bir krep tavası satın alabilirdim. Belki bütün bunların sonucunda kabul edilebilir bir babaya dönüşebilirdim.

Banyoya gittim ve çamur içindeki kıyafetleri yıkamaya giriştim. Yine beni sıkmayan bir ev işi söz konusuydu. Göz açıp kapayana kadar, her şeyi yıkamış, durulayıp asmıştım. Tam o sırada omzumdan çekiştirildiğimi hissettim. Tom'du. Yeleğimin kenarından tutmuş kendine doğru çekiyordu. Ona sarılmamı istediğini anladım ve yüreğim hızla çarpmaya başladı. Küvetin yanına oturup onu dizlerimin üzerine çektim ve sarıldım.

"Çok sıkmıyorum değil mi?"

"Hayır, iyi böyle."

Akşam yemeği saati geldiğinde acıkmadığını söyledi ama ben bundan pek emin değildim. Bilek güreşi yapmak konusunda ısrarcı oldu.

Bitmeyecek gibi görünen bir süreyi hazırlık yapmak ve kurallar konusunda tartışmakla geçirdik zira bilek güreşinde, dirseğin duruşu, omuzla eller arasındaki mesafe ve ellerin birbirini kavrayışı, her şey kurala tabiydi. Hazırlık süresince onu izledim. Gözleri parıldıyor, kalbi giderek daha hızlı çarpıyordu, mücadeleye başlamak konusunda sabırsızdı.

İşaret üzerine, bütün ağırlığını kullanabilmek için, sandalyesinin üzerinde ayakucuna yükselerek, kelimenin tam anlamıyla omzunun üzerine abandı. Acıyla iki büklüm olmuştum ve direnmek istememe rağmen teslim oldum.

"Baba ... numara yapıyorsun..."

"Hayır, yemin ederim yapmıyorum."

"Baba..."

"Çok güçlüsün Tom ... gerçekten."

"Bir daha..."

Onu kandırdığımı biliyordu ama yenilme numaram o kadar inandırıcıydı ki kendini kaptırdı ve kazandıkça gülmeye başladı, duramıyordu.

"Bir daha, baba."

Gerçek anlamda tükenene kadar, tekrar tekrar başa döndük. Çorba içmeyi önerdim ama sadece uyumak istiyordu. Odasına götürmek için onu kollarıma aldım. Pija-

masını giydirdim ama adeta ayakta duramayan bir kuklaya dönüşmüştü.

"Yarın denize gidiyoruz," dedi başını yastığa gömerken.

"Sen nasıl istersen."

Gözleri kapanmıştı bile.

"İyi geceler babacığım."

"İyi geceler benim bilek güreşi kralım."

Son bir kahkahayla sarsıldıktan sonra uykuya daldı. Yatağının kenarına oturmuş, onu seyre dalmıştım. Şakaklarında, derinin incecik olduğu yerde damarlarının nabız gibi atışını, sarı kirpiklerinin titreyişini görüyordum. Büyülendiğim kadar da dehşet içindeydim.

Parmaklarımın ucuna basarak ayrıldım odadan ve şömineye bir odun daha ekleyip, kapıyı geceye açtım. Rüzgâr bulutları dağıtmayı başarmıştı. Ertesi gün hava güzel olacaktı.

Okyanusun ortasındaki bir adada olmanın ne demek olduğunu nasıl olmuştu da düşünmemiştim? Denize gitmek isteyeceğini, o anda yaşanacakları, onun ve benim, bizim, nelerle yüzleşeceğimizi nasıl öngörememiştim? O gün boyunca oğlumla hiç olmadığı kadar yakınlaşmıştım ve şimdi onu kaybetme riskiyle karşı karşıyaydım, üstelik bu kez sonsuza kadar.

Piknik sepeti hazırlamak için şafakla birlikte ayağa dikildim. O kadar gergindim ki bıçakla neredeyse avucumu yarıyordum. Bu yanılsamayı ne kadar sürerse sürsün kabul etmeye karar verdiğim otoparktaki o ruh halime neden geri dönemiyordum? Bunun o kadar kolay olmadığı aşikârdı.

Tom'un merdivenlerden inen ayak seslerini işittim. Tam da sevdiği gibi, kendi kendine giyinmişti ve yaratıcılıkta kendini aştığı söylenebilirdi. Çorapları pantolonunun paçalarını da içeri alacak şekilde, olabildiğince yukarı çekilmişti. Kısa kollu tişörtünü, kazağın üzerine giymişti. Fakat kendine has bir mantığa sadık kalmıştı zira bu şairane kombinin tamamına sarı renk hâkimdi.

Ben sepeti doldurmayı tamamlayıp, peçeteyle güneş kremimiz olup olmadığını kontrol ederken, o da üzerine sırasıyla tereyağı, reçel ve reçel ile tereyağı sürülmüş üç dilim ekmeğini yedi; sonra arabamızın ön camını yatırıp burnumuzu rüzgâra verip Méhari ile yola koyulduk.

Plaj yolunda, kolluk satın almak için bir dükkânda durdum ama dükkân sahibesi kapatmaya hazırlanıyordu. Alışveriş yapmam söz konusu olamazdı ama kendimi öyle acındırdım ki sonunda benden kurtulamayacağını anlayıp benim için bir çekmecenin dibinden bir çift kolluk buldu. Kaçak yapmadığından emin olmak için supaplarından hava üfledim ve plastiğin kaynak noktalarını tek tek kontrol ettim. Ödeme yaparken kadının bana

manyak muamelesi yaptığını fark ettim ama umurumda değildi.

Herlin plajı, yeşil tepelerin korumasındaki beyaz kumlu kumsalıyla, engin okyanus karşısında uzanan o kıyının en güzel plajlarından biriydi. Turistlerden çok müdavimleri tarafından kullanılıyordu ve kumsala ulaştığımızda, göz alabildiğine mesafede, kıyı balıkçılığı yapan bir balıkçı dışında kimse yoktu. Ayakkabılarımızı çıkardık, sular çekilmişti, biz de susuz kalan kıyı kısmının fatihleriydik.

Eşyalarımızı bir kayanın dibine bıraktıktan sonra kıyıya indik. Adanın okyanusun ortasında olması, bu bölgedeki akıntıların kuvveti ve deniz dibinin zenginliği kıyıya sonsuz biçim ve renk çeşitliliğinde kabuklunun vurmasına neden oluyordu.

Bir çanta dolusu kabuk topladık ve kamp alanımıza geri döndüğümüzde, Tom ganimetlerini büyüklüklerine ve türlerine göre sıraya dizerek eğlendi.

Daha sonra, kumdan bir şato inşa etmeye giriştik. İkimiz de bunun ciddi bir iş olduğu konusunda hemfikirdik. Kaç kulesi olması gerektiği, duvarlarının yüksekliği ve çevresindeki hendeğin derinliği konusunda tartıştık. Fakat Tom için en önemlisi, açılıp kapanan köprünün karşı tarafında ikinci bir çıkış, savaşta durumun aleyhlerine dönmesi halinde savaşçılarını kaçırabileceği bir tüneli planlamak gibi görünüyordu.

Tabii ki iş yeraltı kazısına geldiğinde avantajlıydım ama kumu beni öylesine şaşırtacak bir beceri ve hızla kazdı ki benden çok daha hızlı ilerlemeyi başardı.

Önce benimkilere karşılaşan parmaklarını, sonra da bütün elini hissettim. Aynı noktada buluşmuştuk.

"Şatomuz güzel değil mi baba?"

"Bence öyle."

"Kulelerin üzerine kabuk yerleştirelim mi?"

"İstersen tabii."

"Hepsi birden yıkılır diye korkuyorum."

"Yapma o zaman."

Benden bir sandviç istedi. Bir yandan hayranlıkla eserimizi seyrederken bir yandan da sandviçini yalayıp yuttu. Sonra top oynama zamanının geldiğini ilan etti.

Rüzgâr biraz sertleşmişti. Limon sarısı rengini çok sevdiği ama Bretanya rüzgârları için fazla hafif olan o lanetli topu yakalamaya çalışmakla zaman geçirdik. Oğlum hakkında bir şey keşfettim. Okulda kanat oyuncusu olarak futbol oynadığını biliyordum ki bu pozisyon oldukça yetenek gerektiriyordu, ama hiçbir zaman ortalıkta olmadığımdan onu oynarken seyretmemiştim, dolayısıyla ne kadar hızlı olduğunu bilmiyordum.

Nefesimiz kesilince kumların üzerine devrildik. Alnında ter damlacıkları parıldıyordu, yanakları kıpkırmızı olmuş, gözlerinin üstü kısmen sarı saçlarla örtülmüştü.

"Şu kâkülü kesmek gerek..."

"Ah hayır!"

"Azıcık. Biliyor musun çok hızlanmışsın..."

"Sınıfta bir tek Nathan geçiyor beni."

"Antrenman yapmamızı ister misin?"

"O ne?"

"Doğal yeteneğinle güzel koşuyorsun ama bazı ayrıntıları iyileştirerek daha hızlı gidebilirsin."

"Zaten çok hızlı gidiyorum."

"Daha da hızlı."

"Nathan'dan da mı hızlı?"

"Olabilir."

Durumu kafasında şöyle bir tarttı.

"Tamam."

Ondan iki sopa bulup getirmesini istedim. Kumsalın sonu kuru dallarla doluydu. Sopaları kuma otuz adım mesafeyle sapladık.

"Çok da uzak sayılmaz!" dedi.

"Az sonra öyle demeyeceksin."

Fakültedeki atletizm pistinde öğrendiğim bilgileri aktarıyor, başlangıç seviyesindeki koşucuların büyük çoğunluğunun yaptığı, her adımda ayağı yukarı doğru kaldırma hatasını tekrarlamak yerine öne doğru itmesi gibi bazı tavsiyelerde bulunuyordum. Kolların nasıl eşgüdümlü sallanacağı, bedenin alt ve üst kısmı arasındaki dengenin nasıl korunacağı, eforun şiddetinin ne olması gerektiği de önemliydi. Bütün söylediklerimi uygulamaya dökmeye çalışıyordu. Ondan iki sopa arasında sürat koşuları yapmasını istedim; ben de bir yandan kronometre tutuyordum.

Skorları düzenli olarak gelişme gösterdi, hem de bazen tam bir saniye. Durmak isteyip istemediğini sorduğum zaman kesinlikle reddetti. Bir sopadan diğerine koşuyor, soluklanıyor, hazır olduğunda bana sesleniyor ve bütün gücünü seferber ederek, kıpkırmızı bir yüzle bana geri dönüyordu.

"Kaç oldu baba?"

"On iki saniye otuz salise."

"İyi mi?"

"Öncekinden daha iyi."

"Gördün bak, seni dinledim!"

"Evet."

"Son ana kadar izledin mi beni?"

"Bir tek sana bakıyorum."

Güneş tam karşısındaydı. Gözlerini kırpıştırmak zorunda kalıyordu. O anda yüzünde daha önce hiç bu kadar yakından görmediğim bir mutluluk türü vardı ve tek istediğim, bu büyülenmiş ifadeyi koruması, zamanın bu plajda, bu ışık altında durmasıydı.

Neredeyse öğle olmuştu. Bu kez sandviçlerimizin tamamını bitirdik, meyvelerimize yumulduk, suyumuzu şişeden içtik.

Kayanın dibinde bir su birikintisi oluşmuş, içinde minicik yengeçler dolaşıyordu. Tom bir tanesini yakalayıp zarar vermemeye dikkat ederek, avucunun içinde dolaştırdı ve sonra serbest bıraktı.

"Denize girecek miyiz?"

"Biraz daha bekleyelim."

"Neden?"

"Yediklerini sindirecek zamanın olsun. Üstelik güneş çok yakıcı, birazdan daha iyi olur."

"Ah! Beklemek istemiyorum..."

Zaman kazanmak, sonu ertelemek istiyordum ama benden daha güçlüydü. Su birikintisinde bir süre daha oynadı ama memnuniyetsizlik işareti olarak çenesini buruşturuyor, başını eğiyordu.

"Tamam, hadi gidelim."

Birden doğruluverdi.

"Fakat önce kolluklarımızı takıyoruz."

Şişkin olup olmadıklarını kontrol edip kollarının en üst kısmına kadar kaydırdım, sonra şeritlerini ne fazla sıkı ne fazla gevşek olacak şekilde dikkatle ayarladım. İşte o anda elimden sıyrılıverdi.

"Tom, beni bekle!"

Deniz yükselirken, dünyanın en eski oyununu oynadık. Oğlunu kollarının altından tutup yaklaşan her dalgayla

havaya kaldıran, bir sonraki dalgayı beklerken dinlendiren babanın oyunu.

Her şeye rağmen az da olsa rahatlayıp gevşediğimi hissettim. Yanındaydım, dikkatliydim, bu kadar kaygılanmaya son vermeliydim.

Bir ara sudan çıktık, sonra topunu da alıp geri döndük. Tom'un gücü kuvveti yerindeydi; topu gitgide daha da uzağa atıyordu ama kıyıya oldukça yakındık ve su kalçasının hizasına ancak geliyordu. Ne olabilirdi ki?

Ani bir esinti topu sürükleyince, uzaklaşmadan önce yakalamak için atıldım. Risk almıyordum, sadece birkaç saniye gözümün önünden ayırdım onu ama arkama döndüğümde, Tom artık orada değildi.

Bir şaşkınlık anı yaşadıktan sonra var gücümle adını seslendim. Ortadan kaybolmadan önce bulunduğu noktada dalgaların içine daldım. Suyun altını üstüne getirdim. Gözlerimi fal taşı gibi açmıştım. Hava almak için yüzeye çıktım, sonra tekrar tekrar daldım ve nihayet, bana doğru akıp duran dalgaların karşısında dikildim, kollarım iki yanda cansız sarkarken, hareketsiz kalakaldım.

Korktuğum başıma gelmişti. Benim başıma gelmeyeceğine nasıl inanabilmiştim? İnanılmaz bir saflıktı bu.

"Beyefendi!"

Levrek tutan balıkçı kıyıdan bana sesleniyordu. Çığlığıma koşup gelmiş olmalıydı.

"Her şey yolunda mı?"

Bir an, yanımdaki çocuğun nerede olduğunu soracak sandım.

"Saatimi kaybettim," dedim. "Neyse değerli değildi..."

"Ah... İyi o zaman..."

"İlginiz için teşekkür ederim..."

"Rica ederim."

Gözlerim yaşla doluydu ama ters ışıktaydım, bunu seçemezdi. Oltasına geri döndü.

Baldırlarımı döven o dalgaların içinde bir an için öylece çakılıp kaldım. Oğlumun, nasıl kaybolduysa yine öyle, mucize eseri yeniden ortaya çıkabileceğine inanmak istedim ama içten içe böyle bir şeyin olmayacağını biliyordum.

Kumun üzerine çöktüm. Güneş batana, balıkçının gitmesinden çok sonrasına kadar orada öyle tek başıma bekledim. Sonra eşyamı topladım, Méhari'ye atladım ve plajdan ağır ağır ayrılarak evin ters yönüne doğru yola koyuldum. Eve geri dönmem, çılgınlığımı besleyen onca eşyayla, çizimle, oyuncakla, kıyafetle, kahvaltıdaki reçel kavanozuyla aynı yerde bulunmam söz konusu olamazdı.

Dolayısıyla adanın öteki ucuna, Sauzon'a kadar sürdüm ve en kuvvetli neleri varsa ısmarlayıp acımı uyuşturmak niyetiyle bir kafede durdum. Bana verebilecekleri ne varsa içtim, tuvaletlerine kustum ve dışarı çıktığımda, halime anlam veremeyen bakışlarıyla yüzleşmek zorunda kaldım.

Tam olarak nasıl oldu bilmiyorum ama sallanarak arabama döndüm. Karanlık çökerken tekrar yola koyulmuştum. Alkol yüzünden algılarımın körelmesi bir yana, yol giderek daha da zor seçilir olmuştu. Yönü belli edecek bir şey bulmaya çalışıyordum: bir tabela, bir işaret. Sonunda kendi arabamdan çıkan dumanın içinde kendi farlarımdan çıkarak yansıyan ışık huzmesini işaret sandım. Paçayı sıyırdığımı sanıp gaza bastım ve işte o anda bir tekerleğim çukura giriverdi.

Başka bir araba kullanıyor olsam bir direksiyon hareketiyle kurtulabilir, çukurdan çıkabilir, gaza basıp dengemi sağlayabilirdim ama Méhari boğuluyordu ve süspansiyonları da felaketti. Sonunda yol kenarında kayıp, tarlaya doğ-

ru devrildim kaldım. Motor önce boğuldu, sonra tamamen sustu; kır tekrar sessizliğe gömüldü.

Hasara bakmak için arabadan çıktım. Durum pek de iyi görünmüyordu. Sağ ön tekerlek karoserin altında hiç de doğal görünmeyen bir açıyla yatıyordu. Çamurluktan destek alarak doğruldum. Ne ufukta bir ışık ne de gökyüzünde ay vardı. Tam kaybolacak yeri bulmuştum.

Burada kalmakla bir yere varamayacaktım. Bataklığın içinden sıyrılıp yola çıktım. Yokuş güçlükle seçiliyordu. Artık neredeyse tamamen ayıldığımdan, dengemi tutturup yürümeye koyuldum. Kuş uçmaz kervan geçmez bir yerde değildim ya, nasılsa bir araba, bir ev, bir şey bulurdum. Yokuşun tepesine varınca bir ev gördüm. Aslında tam olarak ev değil de bir tür hangardı sanki. Bahçe kapısının önüne geldiğimde bir köpek çılgınca havlamaya koyuldu ve binanın yanındaki çakılların üzerinden yaklaşan ayak sesleriyle birlikte, hayvanı susturmak için yükselen bir ses işittim.

"Sakin ol oğlum!" dedi gölgenin içinden sıyrılan bir adam.

Gölgenin boyutlarına, kaşlarının kalınlığına bakılırsa adamdan çok bizona benziyordu ama bakışları babacandı.

"Başınıza ne geldi böyle?"

"Arabamın kontrolünü kaybettim... Şuralarda bir yerde, bir tarlada..."

Bana biraz daha yakından baktı. Muhtemelen leş gibi içki kokuyordum.

"Bak şimdi, bu kötü olmuş, kendinizi de hırpalamışsınız biraz..."

Düşünmeden elimi alnıma götürdüm ve kafatasımdan yapış yapış bir sıvı sızdığını hissettim. Fark etmeden kafamı ön cama çarpmıştım.

"Önemli bir şey değil..."

"Yine de bakmak lazım, sonra gider arabanız için ne yapabileceğimizi görürüz..."

Beni hangarın uzantısından ibaret evine davet etti. Mekân o kadar sadeydi ki yalnız yaşadığını düşündüm. Yaramı temizlemek ve pansuman yapmak için bir sandalyeye oturmamı istedi.

"Sizi daha önce buralarda hiç görmemiştim."

"Herlin tarafında kalıyorum."

"Merkezden uzaklaşmışsınız biraz..."

"Evet."

"Ben Maurice Belay."

"Dani Heldman."

Muzip bir ifade geçti gözlerinden.

"Size içki ikram etmiyorum."

"Etmeyin."

"Bir bekleyeniniz var mı?"

"Pek sayılmaz."

"O halde ne yapacağımızı biliyoruz. Arabanızın bir yere gideceği yok. Onunla yarın ilgileniriz. Şimdi biraz uyuyun."

Verecek bir cevap bulamadım. Tehlikenin sona erdiğini anlayınca titremeye başlamıştım, vücudum kendini bırakıyordu. Beni verandaya yerleştirilmiş bir banka götürüp bir de örtü getirdi.

"Burası daha serin olur," dedi.

Yan tarafta bir ağaç olmalıydı, rüzgârın savurduğu dalları camları dövüyordu. Pençe darbelerini andıran bu sesin ninnisiyle uykuya daldım.

Uyandığımda, bir köpek gözünü dikmiş bana bakıyordu. Tom'la birlikte, Lande'da karşılaştığımız köpek gibi geldi bana, belki de sadece aynı cinstendi. Dışarı çıkmak istediğini anladım. Kapıyı açar açmaz, çimenlere doğru koştu.

Kafamda bir önceki geceyi hatırlamama yetecek, keskin bir acı hissettim. Ev sahibimi ortalarda göremeyince, evi keşfe çıktım. Büyük bir mutfağa denk geldim. Başka odalar da vardı ve tam bir göz atacaktım ki hangar tarafından gelen motor seslerini işittim.

Maurice Belay, Méhari'yi çekerek getirmiş, atölyenin ortasına bırakıyordu.

"İyi uyudun mu?" diye sordu kamyonundan inerken.

"Size yardım edebilirdim."

"Gerek yok. Bu araç tüy gibi hafif zaten."

Tavandan sarkan vinci yakaladı. Méhari'nin burnu göz açıp kapayana kadar havadaydı. Sonra içini yıkamak için basınçlı su püskürtücüsünü çıkardı.

"Şimdiden daha net görülüyor," dedi girizgâh olarak. "Bana çok kötü gibi gelmedi. Çamur sizi önemli bir darbeden korumuş belli ki. Bize kahve yapacak mısınız?"

Mutfağa doğru seğirttim. Maurice'in talebini yerine getirmek için gerekenleri bulmaya kararlı olduğumu kanıtlamalıydım. Dolaplara bakılırsa, burası gerçekten de bekâr bir erkeğin iniydi.

Kahve demlenirken, evrakların üst üste yığıldığı bir çalışma odasına açılan koridorda dolaşmaya çıktım. Ayrıca

bir sandık odası ve yatak odası vardı. Evin kalan kısmıyla tezat oluşturan bir odaya gelince durdum. Duvarlar boydan boya kitaplarla kaplıydı, fakat beni en çok şaşırtan özenli dekorasyonu, mekândan yayılan konfor hissi oldu. İnsan pencerenin yanındaki o koltuğa oturmak, o halıya basmak istiyordu. Kahve makinesi beni hizmetine çağırana kadar düşüncelere dalıp öylece kaldım.

Maurice direksiyon çubuğunu sökmüş, düzeltmeye çalışıyordu ama kahve kokusunu alır almaz mola verdi.

"Kütüphaneniz muhteşem görünüyor," dedim ona.

"Demek gördünüz. Fakat benim değil, karımındı."

"Kusuruma bakmayın..."

Kahvesinden bir yudum aldı.

"Önemli değil. Ben de neredeyse her gün uğrarım oraya, bilirsiniz..."

"Koltuk."

"Evet... Artık pek okuduğum söylenemez ama onunla konuşuyorum. Gelin, size ihtiyacım olacak..."

Direksiyon çubuğunu yerleştirmesine yardım ettim. Arabanın altında olduğumuz sürece karısını görmeye devam edip etmediğini sormak konusunda tereddütte kaldım. Fakat sonunda vazgeçtim. Her şeyi yeterince sıktığından emin olduktan sonra vinci çalıştırdı ve Méhari dört tekerleğinin üzerine indi.

"Size nasıl teşekkür edeceğimi bilemiyorum."

"Ah! Böyle gitmenize izin veremem. Bir deneme yapmamız lazım."

O direksiyonda, ben boru anahtarı takımı kucağımda, kendimizi yolda bulduk. Bu adamın Delpierre'in tam aksi olduğunu düşündüm. Yarasıyla birlikte yaşıyordu, nasıl bilmiyorum ama bu işi iyi becerdiği açıkça belliydi.

Méhari'nin düz yoldaki dengesini test etti, iki üç dönemeçte yol tutuşunu kontrol ettikten sonra bana her şeyin

yolunda olduğu anlamında bir işaret yaptı. Biraz ileriden gerisingeri döndü.

"Sizi şaşırttım mı?"

"Efendim?"

"Karım konusunda..."

"Hayır, o değil de..."

"Biliyor musunuz, pek çok dul, merhum eşiyle konuşur. Sauzon'daki otelin sahibesi, kocasına sürekli sövüp sayar, bütün mahalle de bilir. Hesaplar, müşteriler, yapılacak işler, her konuda atışırlar... Adam öleli yedi yıl oldu."

"Peki, siz konuşmuyor musunuz artık?"

"Küsüp küsmediğimizi mi soruyorsunuz? Hem de nasıl. Rekorumuz altı ay!"

Vites artırdı ve motor biraz daha güçlü sesler çıkardı. Maurice sesini yükseltmek zorunda kaldı.

"Bence canlılardan farklı değil. Ölülerimizle de ne istersek onu yapıyoruz!"

"Seçim bize ait."

"Kesinlikle."

Garaj uzakta seçiliyordu, vites küçültmeye başladı. Önceki gece, yolu nerede şaşırdığımı, kaçırdığım dönemeci gördüm. İşte oradaydı, yol ikiye ayrılıyordu. Gün ışığında her şey daha basit görünüyordu.

Maurice para kabul etmedi. "Bir gün bir şişe içki alıp gelirsin olur biter!" dedi. Arabamı çektiğini, tamir ettiğini, bunun bir bedeli olduğunu anlatmayı denedim ama hiçbirini duymak istemiyordu. Ona göre, artık çalışmıyordu ama beni sevmişti, olay bu kadar basitti.

Palais'de durup sigara aldıktan sonra, Herlin'e doğru yola devam ettim. Güneş yüzüme vuruyor, okyanustan gelen hafif esinti Méhari'yi az da olsa sallıyordu. Gülümsediğimi fark ederek şaşırdım; çok uzun zamandan beri gülümsememiştim. O plajın üzerinde, oğlumun ortadan

kaybolması kararı benim irademe bağlıydı, başka hiçbir şeye değil. Ve bir tarafım onu yaşatmak istediğine göre, asıl amaç elbette kendimi cezalandırmaktı. İçimdeki bu çatışma ta en başından beri devam ediyordu ve bu kez suçluluk hissi baskın çıkmıştı ama Maurice'in de dediği gibi, seçim bana aitti.

Küçük eve giden yola ulaştım ama bisiklet satan bir dükkân arayışında Locmaria'ya doğru devam ettim. O gezintiye çıkmanın zamanı gelmişti.

Kırmızısı olan model biraz büyüktü ama "dağ bisikleti" görüntüsü Tom'un hoşuna gidecekti. Yetişkinler için seçenekler sınırlıydı ve ben de özellikle bana göre fazla ağır olan Hollanda tipi iskelet istemiyordum. İnce borularla donatılmış, yarı-yarış tipi bir bisiklet beğendim. Ayrıca gece dönme olasılığını da hesaba katıp ayarlanabilir lambalar satın aldım.

Eve döndüğümde oğluma aldığım bisikleti evin girişine görünür şekilde yerleştirip bahçeye çıkan kapıyı da açık bıraktım.

İçerisi, ilk gelişimizde olduğu gibi biraz rutubetliydi. Duvarları kurutmak için yeterli olacağını hesaplayarak üç odun yaktım. Sonra birkaç krep hazırlamanın Tom'u karşılamanın en iyi yolu olacağını düşündüm.

Hemen işe giriştim. Gösterdiğim gelişme hemen fark ediliyordu. Hamurum çok daha akışkan, bileğim çok daha becerikliydi. Önümde göz açıp kapayıncaya kadar bir krep kulesi belirdi.

Kanepeye yerleştim, ayaklarımı tabureye uzattım. Bir gün önce aldığım aşırı alkolün, aynı zamanda da yoldan çıkışımın etkisini gecikmeli de olsa hissetmeye başlamıştım. Farkında olmadan uykuya dalmışım.

Tekrar gözlerimi açtığımda Tom oradaydı. Başını omzuma yaslamış, bacaklarını altına almış oturuyordu.

"Krep yaptım," dedim. "Hem de bu kez tuzlu tereyağlı."

"Gördüm ama şu anda aç değilim. Bisiklet benim için mi?"

"Evet. Uzun bir gezintiye çıkabiliriz, ne dersin?"

O gün, République'in kaldırımında onu nasıl reddettiğimi hatırlıyor muydu acaba? Hemen cevap vermedi. Bu sessizliğin özel bir şey barındırdığını düşündüm.

"Önden gidebilir miyim?" diye sordu sonunda.

"Elbette."

Palais'deki süpermarketten satın aldığımız şatoyu inşa etmek istedi. İşbirliği konusunda epey başarılı olduğumuzu düşündüm. Ben parçaları hazırlıyordum, o birleştiriyordu. Sonunda benim saldırıya geçen taraf olmama karar verdi ve çelik bilyeler atan bir mancınık yardımıyla ordumu darmadağın etti.

Krepleri ısıtıp ateşin önünde yedik. Sonra çizgi film seyretmek yerine, ona kitap okumamı istedi. Yeni bir aşamaya geçmişiz izlenimine kapıldım.

Çeşitli olasılıkları gözden geçirdikten sonra, dinozorların gündelik yaşamından söz eden bir kitap seçti ve yatağına yerleştik. Sayfalar muhteşemdi, çizimler zengin ve anlaşılırdı. Dinozorların hayatta kalma mücadelesi açık seçik gösterilmişti. Tom korkmuş gibi görünmüyordu. Bir tiranozorun, bebeğinin gözü önünde zavallı bir otçul diplodocusun boğazına sarılışını gösteren çiftli sayfada duraksadı.

"Burada onu öldürüyor mu?" diye sordu endişeyle Tom.

"Öyle gibi görünüyor."

"Peki, bebeği ne yapacak?"

"Hayatta kalma mücadelesi bu."

"Sen de ölecek misin baba?"

"Elbette. Fakat uzun zaman sonra."

Nefesimi tuttum biraz, sonraki soruya hazırlanıyordum ama gelmedi. Uzun uzun esnedi.

"Pijamamızı giyelim mi?"

"Tamam, ama ben kendim giyeceğim."

Düğmelerini iliklemesine yardım ettim, delikler biraz küçüktü. Sonra yatak örtüsünün altına süzüldü.

"Ne yaptın kendine?"

Alnımdaki yarayı kastediyordu.

"Ah o mu? Önemli değil, artık acımıyor..."

Isıtmak için biraz sırtını ovuşturdum. Yanağından öptüm. İnanılmaz bir yumuşaklıktaydı.

"Biliyor musun, tatillerimizi çok seviyorum," dedi büyük ciddiyetle.

Gezintimize hazırlanmak için şafakla birlikte kalktım. Karnımız kazındığında atıştıracak bir şeyler, ayrıca birkaç alet ayarladım. Tekerleklerin basıncını, frenleri kontrol ettim. Satıcının teslimattan hemen önce bu ayarları yaptığını biliyor ama kendime engel olamıyordum. Yaramaz bir çocuk gibi heyecanlıydım.

Güneşin ufukta belirmesini seyretmek için eşiğe oturdum. O anda Tom da yanıma geldi. Bunu yapışına bayılıyordum. İzin istemeden dizlerimin üzerine yerleşme tarzına. Yerini bulup, bir daha kımıldamamasına.

"Ne zaman gidiyoruz?"

"Hâlâ biraz erken."

"Uykumu aldım."

"O zaman sana ekmek dilimlerini hazırlayayım."

"Bu kez tereyağlı reçelli yapma."

"Peki, çikolatalı olsun mu yine?"

"Evet."

Ben bagaja yağmurlukları koyarken, sakin sakin kahvaltısını etti. Gökyüzünde bulut yoktu ama adada hava aniden değişebiliyordu.

Tom'un kaskını, boyun derisini sıkıştırmamaya dikkat ederek takmasına yardım ettim, üzerindeki ceketin fermuarını çektim, fermuarın korunacak kadar yukarıda ama nefes almasına izin verecek kadar aşağıda olmasına özen gösterdim. Aptal değildim ve Tom da değildi eminim. Yavaş davranıyor, dikkatimi topluyordum. Bütün bunlar

onunla olmak, mucizevi varlığının keyfini çıkarmak için birer fırsattı.

Bisikletimiz yanımızda, yokuşu yürüyerek çıkıp yola ulaştık ve anlaştığımız gibi öne geçmesini işaret ettim.

Kıyıyı takip eden bu yol, sadece birkaç traktör ve yürüyüşçü tarafından kullanılıyordu. Dar ve tümseklerle dolu olsa da eşsiz bir manzarası vardı.

Önce Tom'un selesini bir parça indirmek için durduk. Ardından on-on iki kilometre kadar tekerlek çevirdikten sonra onun yanına geçip sordum:

"Yorulmadın mı?"

"Hayır."

"Yorulursan söyler misin?"

"Biraz daha hızlı gidebiliriz bence."

"Zaten fazla hızlıyız."

Kuşların yavrularıyla oynaştığı falezler boyunca devam ettik. Bir ara otların arasında durup onları seyrettik.

"Bunu neden yapıyorlar baba?"

"Eğleniyorlar."

"Hayvan olsam, kuş olmak isterdim..."

Aklına okuduğumuz kitaptan, o acımasız sahneler gelmişti muhtemelen.

"Biliyor musun, öldürücü olanlar da var, yırtıcı kuşlar."

"Ben tohum yiyip şakıyan bir kuş olurdum."

"Anlaşıldı."

"Ve falezlerde oyun oynayan."

"Elbette öyle olurdun."

Yamacın hafif yokuş aşağı inişinden faydalanarak hızlandık, rüzgâra direnmek üzere şekillenmiş bir bodur ağaç ormanından geçtik. Üç küçük evin okyanusa kavuşmadan önce kayalıkların arasından yılankavi uzanan bir derenin kıyısına kondurulmuş gibi durduğu bir küçük koya ulaştık. İçlerinden biri, günün her saatinde midye

ve kızarmış patates satılan bir ahşap barakaydı. Bizim için mükemmeldi.

Biraz daha devam edip, denizin hemen kıyısına yerleştik. Siparişimiz hazırlanırken, Tom pipetiyle kayısı suyunun tadını çıkardı. Bardağın dibini bulduğunda, ses çıkarmak için emmeye devam etti. Sonra iştahla midyelere saldırdı: Bir kabuğu diğerinin içini boşaltmak için kullanıyordu; bunu yapmayı en az midyeyi yemek kadar sevdiğinden emindim.

Güneş şimdi tepedeydi. Hak ettiğimiz molayı vermek için gölgelik bir yer aradık. Kolumu uzatınca Tom gelip bana yaslandı. Yana yatmış bisikletimin tekerleğinin kıyıyı yalayan rüzgârın etkisiyle ağır ağır dönmeye devam ettiğini görebiliyordum.

Bu gezinti geçmişte kalmış duygulara kapı açıyordu. Ailem uzun zaman bisiklet sahibi olmama karşı çıkmıştı, bunun çok hızlı bir özgürleşme getireceğini düşünüyorlardı. Fakat ben başka bir çare bulmuştum. Fırsatını yakaladığım anda bahçenin duvarını aşıyor ve çevredeki arazileri, gar görevlilerinin baktığı sebze bahçelerini keşfe çıkıyordum. Terk edildiği belli olan bir sürü bisikletle dolu barakayı da böyle keşfetmiştim. Bisikletlerden bazılarının freni yoktu, çoğunun bir yerleri eğriydi ve tabii hepsi feci derecede paslanmıştı.

Bu hurda yığınından bulduğum parçalarla kendi bisikletimi üretme işine giriştim ve başardım da. Onu çalılıkların arasına saklıyordum; Zorro'nun atı gibiydi; benim *destrier*'im*, onunla dünyayı fethedecektim. Babamın arabasının torpido gözünde duran bölge haritasını ödünç almış,

---

* Ortaçağın tanınmış savaş atıdır. Savaşlarda, turnuvalarda ve mızrak dövüşlerinde şövalyeleri taşıyan bu yüksek at, avcılık için kullanılmazdı. (ç. n.)

olasılıkları gözden geçirmek için, kilometre hesaplarını da not ederek özenli bir kopyasını çıkarmıştım. Bununla birlikte, kaçamaklarım fark edilmemeliydi. Bu nedenle, bütün öğleden sonraları bahçede geçirerek kendimi unutturma alışkanlığı edinmiştim. "Bu oğlan da hiç sıkılmıyor," diyordu annem bir parça da olsa tereddütle. Böylece yokluğum konusunda endişe etmeye başlamalarından önce birkaç saatim oluyordu.

Başlangıçta kaçışımın fark edileceği korkusuyla şehir sınırlarını aşmakta tereddüt etmiştim ama zamanla cesaretlendim. Artık kırları, Oise kıyılarını keşfe gidiyordum. Hatta bana Amazon kadar gizemli görünen Isle-Adam Ormanı'na kadar gitme macerasına bile girişti̇m.

Bu kaçak gezintiler sırasında yalnız olmak beni rahatsız etmiyordu, hatta aksine bundan memnundum. Bir yandan pedal çevirirken, bir yandan da kendi kendime yüksek sesle o anda uydurduğum hikâyeler anlatabiliyordum. Fakat her şeyden öte bütün duyularım tetikteydi. Ani bastıran bir yağmur, birdenbire beliren bir gökkuşağı, nehir kıyısında balıkların hareketlerini gözlemlediğim küçük bir mola, bir uçağın gökyüzünde bıraktığı iz ve bir karınca kolonisinin geçişi, hiçbir şeye kayıtsız kalmıyordum. Deli olduğumu düşüneceksiniz, belki de öyleydim ama müziği duyabiliyordum, kafatasımın içinde senfoniler yankılanıyordu ve ağlıyordum. Evet, dünyanın gizeminin tam ortasında hayatta olduğum için ağlıyordum. İnançlıydım.

Ne zaman kaybetmiştim bu inancı? Büyürken, uyum sağlamaya çalışırken. Bunda tuhaf bir şey yoktu, pek çoğumuzun kaderiydi bu ama gezintimizin büyüsü sayesinde aynı müziği yeniden algılıyordum. Bu kez bir senfoni değil, birkaç notadan ibaretti ama onu gitgide daha net işitiyordum.

Hava biraz kapadı ve tekrar yola koyulduk ancak kıyıyı takip etmek yerine kara yönünde pedal çevirdik. Artık evden iyice uzaktaydık ve geri dönebilmek için bir daire çizmek gerekecekti.

Yol yokuş halini almıştı, dolayısıyla yürüyerek devam etmek zorunda kaldık. Bisikletlerimizi iterken Tom'un nefes nefese kaldığının farkındaydım. Bunu kesinlikle belli etmek istemiyordu ama zorlandığını hissediyordum. Neyse ki zirveyi bulduğumuzda önümüzde yokuş aşağı uzun bir yol belirdi. Tom, pedal çevirmek zorunda olmadığımız bu serbest zaman boyunca bana, aralarında gidonu ya da pedalları bırakmak gibi değişik "numaraların" da olduğu her türden akrobasi becerisini göstermeye girişti.

"Gördün mü baba? Gördün mü?"

"Evet, gördüm."

"Peki ya bunu gördün mü?"

"Önüne bak Tom!"

Yokuşun sonunda bir tahta köprüden geçtik ve nehrin diğer yakasındaki gölgelik yola girdik. Manzara muhteşemdi ama tekerleklerimizin temas ettiği yeri göremiyorduk. Tom kaçamayıp bir çukura düştü. Hemen yanına koştum. Yüzünü buruşturuyor, ağlamamak için kendini zor tutuyordu ama onun gözünde asıl önemli olan, düşüşünün nedenini anlamamdı.

"Benim hatam değil, o çukur yüzünden!" diye bağırdı.

"Biliyorum Tom, dizini göster bakayım."

Biraz derisi yüzülmüştü ve her şeyi öngördüğüne inanan ben, yanımda yara bandı getirmemiştim.

Biraz ileride, bir köyde, nafile eczane aradık ama sonunda mutluluğumuzu her şeyi satan bir büfede bulduk.

Yarayı temizleyip etine saplanmış küçük bir çakıltaşını çıkardım. Bütün bu zaman zarfında Tom yerinden hiç kıpırdamadı.

"Seninle gurur duyuyorum," dedim ona.

Gözleri ışık saçıyordu ve arkamda neye baktığını merak ettim. Meydanda, küçük kilisenin dibinde, bir atlıkarıncayla panayır oyuncularının kaldığı barakalar göze çarpıyordu.

Bisikletlerimizi bir yere bıraktık. Bozuk paralarımı saydım; istediğimizden fazlası vardı. Atlıkarınca çok küçük çocuklar içindi. Dolayısıyla Tom onunla ilgilenmeyi bırakıp, doğrudan atış yapılan tezgâha ilerledi. Oyun, kafesin içinde dönen balonları kurşun bilye atan tüfeklerle vurmaktan ibaretti.

Ona, gözüyle nasıl nişan alacağını anlattım. Başarı gecikmedi. Üç balon patlatarak bir hediye kazandı: Küçük oklar atan bir plastik tabanca.

Oradan dondurma yemeden ayrılmak elbette mümkün değildi ve onun için bir külah çilekli vanilyalı, benim içinse fıstıklı tek top dondurma seçip bir banka yerleştik.

"Bir seferinde gökyüzünde çok yükseklere çıkıp, sonra paraşütle geri inen bir füze kazanmıştım. Fakat okula götürünce kaybettim. O füzeyi o kadar seviyordum ki!"

"Neden bahsettiğini gayet iyi anlıyorum. Benim de öyle bir füzem vardı. Aynısından bulmaya çalışırım senin için..."

"Yapar mısın gerçekten?"

"Evet."

Tekrar yola koyulduğumuzda güneş ufukta kaybolmuştu ve rüzgârı arkamıza almıştık. Özellikle bisikleti yorgun

olduğunu belli edecek şekilde yalpalayarak süren Tom'a bakılırsa, bu o kadar da kötü bir şey sayılmazdı.

Bir süre arkasında, çok yakınında durarak nefesini dinledikten sonra, oğlumun bir bisikletin üzerinde, belinde bir plastik tabancayla dünyayı keşfe çıkmış imgesini hafızama daha iyi kazımak için biraz uzaklaşmasına izin verdim.

"Lambaları yakıyor muyuz baba?"

"Abartıyorsun, görüşümüz hâlâ gayet iyi."

"Doğru ama bence yanarken çok güzel görünüyorlar."

O anda, bana bunlardan hiçbirinin gerçek olmadığını söyleyebilirdiniz belki ama ben tam aksini düşünüyordum. Hiçbir şey, port-bagajına tutturulmuş titrek lambayla bana yol gösteren bu korkusuz ve tatlı küçük adamdan daha önemli, daha gerçek değildi.

Evden görülebilecek noktaya geldiğimizde, Maurice Belay'ın köpeği bir yerlerden fırladığı gibi peşimize takıldı.

Bisikletlerimizi duvara dayadık ve Tom, oynamaktan başka beklentisi olmayan hayvanla vakit geçirmek için bahçede kalmayı tercih etti. Aşağı yukarı aynı boydalardı ve istese onu tek bir pati darbesiyle yere serebilecek köpeğin bu yalancı mücadelede kendisini tutmasını seyretmek keyifliydi.

Yemek için ne hazırlayabilirim diye düşünerek eve girdim, dolaplara baktım, mutfağın içinde dört döndüm ve o anda gözüm telefonuma ilişti. Adaya geldiğimizde şarja takmış, sonra da unutmuştum; mesajlar birikmişti. Mekanik hareketlerle aşağı doğru kaydırdım, sadece reklamlar, fatura hatırlatmaları, gerçeğin çağrıları; Michael'den gelen bir mesaja gelince durakladım. Onu geri aramamı rica ediyordu.

"Efendim Michael..."

"Ah! Dani... Seni rahatsız etmiyorum değil mi?"

"Elbette etmiyorsun."

"Geri aramayınca..."

"Telefonumu unutmuşum."

Sesinde alışılmadık bir rahatsızlık hissetmiştim.

"Lauren'le konuştuk ve senin de bilmen gerektiğine karar verdik...

"Neyi bilmem gerekiyor?"

"Baştan söylemeliyim, Nora tehlikede değil ama bir tür kriz geçirdi..."

Bahçede köpek çevresinde dönüp durdukça kahkahalar atan Tom'u görüyordum. Telefonu daha iyi işitmek için girişten uzaklaştım.

"Ne zaman?" diye sordum Michael'e.

"İki ders arasında olmuş. Poitiers'deki görevi kabul ettiğini biliyorsun..."

"Evet."

"Bir cama yumruk atmış. Okul müdürü bulmuş onu. Şansı varmış, ana damarın kesilmesine çok az kalmış..."

"Peki, şimdi nerede?"

"Gece acil serviste tuttular, sonra kendisi bizzat kliniğe yatmak istedi."

"Klinik mi?"

"Psikiyatri kliniği."

Evyeye dayandım.

"Dani, beni işitiyor musun?"

"Evet."

"İşlerin buraya varacağını göremedik, tahmin edersin... Öğrencileriyle birlikte olmaya başlayınca her şey yolunda görünüyordu. Daha geçen hafta sonu ziyaretine gitmiştik... Bize şehri, dairesini gezdirdi. Yan komşusuyla karşılaştık, çok tatlıydı..."

"Bu klinik Poitiers'de mi?"

"Hayır, Paris'te. Bu konuda uzmanlaşmış bir yer."

"Onu görmeye gittiniz mi?"

"Lauren yarın gidecek."

Bir an susup kaldım.

"Dani, senin bilmeni istedim ama..."

"İyi yaptın. Orada işler nasıl yürüyor, görüşmek için izin mi lazım?"

Bu tür kurumlarda yatanlar ziyaretçi kabul etmeyi reddedebiliyordu ya da sorumlu kişi, hastaya zarar verebileceğine karar verirse ziyareti engelleyebilirdi ama Michael'in dediğine göre, benim için problem olmayacaktı. Nora'nın

beni görmekten özellikle mutlu olacağını düşünüyordu. Poitiers'de görüştüklerinde, onlara sürekli bizden söz etmişti.

"Yarın telefonlaşırız, tamam mı?" dedim Michael'e.

"Gidecek misin Dani?"

"Elbette."

Tom'un köpekle bir süre daha oynamasına izin verdim. Gerçekten iyi anlaşıyorlardı. Sonra hayvan fundalıklara doğru gitti ve ben de Maurice'i düşündüm. Anakarada kimsesi yoktu, bu da başka bir meseleydi.

"Ne yiyoruz baba?"

"Çorbaya ne dersin?"

"İçinde o harfli makarnadan olsun o zaman."

"Eh herhalde."

Tom, çorbasının soğumasına aldırmadan tabağının kenarında sözcükler oluşturuyordu. Onu seyrediyordum. Gezintimiz sırasında güneş almış, kolları ve burnunun ucu hafif kızarmıştı.

"Anakaraya gitmem gerekiyor," dedim ona.

"Peki, geri dönecek misin?"

"Elbette döneceğim."

Çatalının ucuyla harfleri dizmeye devam etti.

"Bir şey sorabilir miyim?"

"Ne istersen."

"Bu gece seninle uyuyabilir miyim?"

"Bütün gece mi?"

"Evet."

"Çok isterim ama sen erken yat, benim çanta hazırlamam gerekiyor. Üstelik senin çok yorgun olduğunu görüyorum."

"Tamam."

Çorbasını iştahla içti, hatta tabağın dibini sıyırdı. Sonra benden çizgi film izlemek için izin istedi ama o kadar bitkindi ki televizyonun önüne yerleşir yerleşmez uyuyakaldı. Rüzgârda kilometrelerce yol yapmak, yamacın en dibine in-

mek, düşmek, balonlara ateş etmek onu bitkin düşürmüştü. Yavaşça kucağıma aldım. Yatağıma kadar taşıdım ve kıyafetlerini çıkarmadan yatırdım.

"İyi geceler babacığım," diye mırıldandı gözlerini açmadan.

Tabancayı yastığının altına kaydırdım.

"İyi geceler benim korkusuz oğlum."

"Biliyor musun, benim füzem çok yükseğe çıkabiliyordu!"

"Biliyorum."

"Seni seviyorum babacığım."

"Ben de seni."

Tam olarak uykuya dalana kadar orada öylece kaldım. Varlığını içime çekmek istiyordum, gerçek dünyaya doğru yapacağım bu sonu belirsiz yolculukta beni korumasını istiyordum.

III

Anakaraya çıkınca gidip arabamı buldum. Yıllardır bu park alanında beklemiş gibi, üzeri ince bir toz tabakasıyla kaplanmıştı. Benim adamda zaman farklı akıyordu.

Mans dolaylarında Lauren arayınca, onunla konuşmak için arabayı otoyol üzerindeki bir mola yerine çektim. Kız kardeşiyle uzunca bir zaman geçirmiş, onu enikonu toparlanmış bulmuştu. Benim geleceğimi söylediklerinde, Nora ondan fondöten istemişti zira kendini ürkütücü derecede solgun buluyordu. Kokoşluk ettiğini söyleyerek kendisiyle dalga geçmişti. Klinikteki hastalara telefonla ulaşmak mümkün olmuyordu ve ziyarete gitmek için de kurallara uyacağını kanıtlamak, servisin gerekliliklerini yerine getirmek zorunluydu. Mekân psikiyatri kliniğinden çok, özel bir dinlenme merkezini andırıyordu. Akıl hastalıklarıyla ilgili klişeler burası için geçerli değil gibi görünüyordu. Kapıda bir kontrol noktası ya da şüpheci gözetmenler yoktu ve genel olarak, ulaşılması yasaklı bir yere girdiğiniz hissi yaşamıyordunuz.

Girişte kim olduğumu söyleyince, hemşire bana Nora'nın öğle yemeğinden sonra terapistini görmesi gerektiğini, sonra dinlenmeye çekileceğini, görüşmek için ancak akşamüstü müsait olacağını bildirdi.

Civar sokaklarda dolaştıktan sonra bir kafeye oturdum. Burada olmak fazlasıyla tuhaftı. Kendimi bana ait olmaktan çıkmış bir ülkeden gelip geçen bir yabancı gibi hisse-

diyordum. Jambonlu peynirli bir sıcak sandviç yedim, bir bardak şarap içtim ve hiçbir şeye aklımı veremesem de biraz gazete okudum; aklımdan bin türlü şey geçiyordu; nihayet randevu saati geldi.

Bir hemşire beni alıp iç avluya çıkan uzun bir koridordan geçirdi. Avluda, çimenliğin diğer tarafında Nora'yı gördüm. Alçak taş bir duvarın üzerinde oturuyordu. Kendisine biraz fazla büyük gelen mavi bir bluz giymişti ama her zaman şık olmanın yolunu bulurdu. Ensesinde topuz yaptığı saçları ona her zaman taptığım zarafeti katmıştı.

Ona doğru yaklaşıp yanına otururken yüzünde bir gülümseme belirdi. Dudaklarımızın ucunu hafifçe dokundurarak öpüştük ve elini tuttum. İki ergendik adeta.

"Bu saçlarla çok güzel oluyorsun," dedim ona.

"Yapma canım, korkunç görünüyorum."

"Hiç de değil."

Fondöten solgunluğunu maskelemişti ama o koca gözlerinin altında derin mor halkalar oluşmuştu.

"Burayı kolay buldun mu?"

"Evet."

"Gördüğün gibi, çalışanları çok nazik."

"Bana da öyle geldi."

"Özellikle de seni getiren hemşire. Bonbon veriyor bana. Komik hikâyeler anlatıyor..."

"Dinlenebiliyor musun?"

Biraz yüzünü buruşturup kolunu kaldırdı. İğne izini gördüm.

"Gece biraz zor oluyor. Sık sık çığlıklar geliyor. Fakat gündüzleri öğleden sonra uykusu çekiyorum. Beni asıl sinir eden, zayıf olmam..."

Yürüme ihtiyacı hissetti. Büyük bir kare şeklindeki bina boyunca yürüyüşe çıktık. Koluma yaslanınca bir şey beni irkiltti. Ağırlığı yoktu.

Nora yapısı gereği hep ufak tefekti; Lauren dalga geçmek için ona bazen "karides" diye seslenirdi ama o anda artık, üflesen uçacak haldeydi. Ne zaman olduğunu hatırlayamamakla birlikte, bu hissi daha önce de yaşamışım gibi geldi.

Klinikte kalanlardan, eli alçıya alınmış, iri yarı ama bebek yüzlü biri Nora'ya selam verdi.

"Bu Sergio," dedi bana Nora. "Bazen avlunun ortasında dikilip opera söyler. Muhteşemdir. Elini bir çekiçle kendisi parçalamış..."

Binanın köşesinde, bir grup basamaklara yerleşmişti.

"Bunlar B binasında kalanlar," dedi Nora. "Bu saatte avluya inmelerine izin veriliyor ama günün büyük kısmını katlarında geçirmek zorundalar. Burayı çözmek hiç zor değil; ne kadar üst kattaysan, durumun da o kadar vahim demektir. En üst kattakiler daima kapalı kalıyor..."

Açık bir alana girme hissinin yalandan ibaret olduğunu anladım. Aslında her şey semptomların ağırlığına bağlıydı. Çok ciddi vakalar için kilitler mevcudiyetini koruyordu.

Birkaç adım daha attık ama yavaş yavaş gücünün tükendiğini hissediyordum. Bahçedeki tek ağacın altına yerleştirilmiş banka gittik. Bütün hareketleri yavaşlamıştı. Sebebi elbette ilaçlardı. Bununla birlikte, aslında acilde yazılmış bu tedaviyi bırakma umudu da yok değildi. Bana uzmanlarla görüşme, ilaç alma, yemek yeme, ortak kullanılan salonda zaman geçirme ve avluya çıkmayla ritmini bulan günlük hayatını anlattı. Bir sigaram olup olmadığını sordu.

"Sigara içmene izin var mı?"

"Hayır ama göz yumuyorlar."

Keyifle tüttürdüğü sigarayı paylaştık.

"Başta muhteşemdi, yeniden işe dönmek, çalışma arkadaşları edinmek... Hatta akşamları ödev kontrol etmek; eskiden hiç sevmediğim bir işti ama şimdi düşünmeme engel oluyor diyordum..."

Dumanı üfledi.

"Fakat çok geçmeden en ufak şeye sinirlenmeye başladım... Bir öğrenciyle ağız dalaşına girdim, neredeyse vurmak üzere olduğumu hissedince durumun farkına vardım. Onlardan nefret ediyordum... Hepsinden... Benim oğlum ölmüşken, büyümeye devam eden bu çocuklardan."

Bir an sessiz kaldık. Nora, bakışlarını uzaklara dikmişti. Sigarayı ezerek söndürdüm ve cebime attım. Klinikte kalanlardan biri amuda kalkmıştı, diğerleri onu alkışlıyordu.

"Odamı görmek ister misin?"

"Evet, çok isterim."

Koridorlarda peşinden gittim. Grup toplantısı saatinin geldiğini hatırlatmak için telaşla gelen servis hemşiresiyle karşılaştık. Kurumda boş yer kalmamış olmalıydı zira Nora'nın odası prefabrik bir ek binadaydı. İçeride yaşamını sürdürmesi için gerekli asgari eşya vardı: bir yatak, bir lamba, bir raf ve ancak hafif aralanabilen bir pencere.

"Güvenlik için," dedi Nora.

Yemeğinin bulunduğu tepsi hâlâ yatağının üzerinde bekliyordu. Tatlıyı sonraya bırakmıştı: her kaşığının tadını çıkardığı bir komposto. Bitince, kâsenin dibini parmağıyla sıyırdı.

"Sana bir şey getirmemi ister misin?"

"Burada bundan pek hoşlanmıyorlar. Kalan kişiler arasında fark olsun istemiyorlar... Ama biliyor musun, yavaş yavaş dışarı çıkmaya başlayabilirim..."

Yüzü dokunaklı bir gülümsemeyle aydınlandı.

"Bir parça peynirin hayalini kuruyorum..."

Telefon hakkı yoktu, bilgisayar da yasaktı, ancak müziğe izin vardı. Sürekli dinleyip durduğu bir parçayı paylaşmak için kulaklığını uzattı. Johnny Cash'in *Hurt* adlı parçasıydı bu.

Ne kadar zamanımız kaldığı konusunda endişelendi ve eli göğsümde, yatağa uzandık. Nerede yaşadığımı sordu bana.

"Belle-Île'de küçük bir ev buldum..."

"Bizi de götürecektin oraya, hatırlıyor musun?"

"Hatırlamaz olur muyum."

Ayrılık zamanı geldiğinde, beni geçirmek için izin aldı. Söyleyecek pek bir şeyimiz kalmamıştı ama yine de birbirimizin varlığını biraz daha hissetmek istiyorduk. Onu kollarıma aldım ve bedeninde tekrar o hafiflik duygusunu hissettim. Biraz fazla sıksam paramparça edecektim sanki.

Terasların bürolarından çıkmış çalışanlarla, akşam için randevulaşmış âşıklarla, eve dönme zamanını geciktirmeye çalışan yalnızlarla dolup taştığı saatlerdi. Aklımı toplamak için daha sakin bir sokak aradım. Birdenbire Nora'yı kollarıma aldığımda içime dolan o hafiflik hissinin nereden geldiğini hatırladım. Tom'un doğumuyla ilgisi vardı. Nora'nın suyu geldiği zaman kliniğe koşmuştuk. Kat hemşireleri onu hemen doğumhaneye almışlardı ama doğum bütün gece sürmüştü. O masanın üzerine uzanmış, ben yanındaki taburede, el ele, her şeyden, ama aslında hiçbir şeyden söz ederek, gülerek, ara sıra biraz uyumayı denemekle birlikte pek de başarılı olamayarak, birlikte öylece beklemiştik. İki kişinin onları neyin birleştirdiğinin bilincine vardığı o anlardan birini yaşıyorduk. Birlikte hiçbir zaman sıkılmamak, diğerinin varlığıyla bile tamamlanmış hissetmek. Sabah erken saatlerde, doğum ilerlemiş, anestezi uzmanı epidural için gelmiş ama iğneyi doğru takamayınca, sıvı kimse fark etmeden dışarı akmış, o nedenle kasılmalar iyiden iyiye şiddetlendiğinde Nora doğum anına kadar çok acı çekmişti. İşte tam o anda bedeninde, genel olarak da varlığında o hafiflik hissini deneyimlemiştim. Ebe oğlumuzun, onun deyişiyle bütün "melekelerinin" yerinde olup olmadığını kontrol ederken, biz, Nora ve ben, yan yana öylece kalmıştık. O masanın üzerinde, ben elini tutarak yanında... İfade ettiği duygular karşısında altüst olmuştum. Tom doğalı bir saat olmuştu ki Nora bütün

varlığıyla titriyordu, elinden geleni yapmış, hatta ötesine geçmişti ama kırılmak üzere olan incecik bir dal parçasına benzeyen bedenine rağmen, içinden fışkıran yaşama arzusunu görmek akla hayale sığmayacak kadar dokunaklıydı. Onu o anda nasıl da sevmiştim.

"Mezar taşçı size ulaşmaya çalışıyor," dedi Lauren, Nora'yla ilgili haberleri aldıktan sonra.

Telefonuna sokağın ortasında yakalanmıştım. Kendimi aptal gibi hissettim. Bu mezar taşı hikâyesini tamamen unutmuştum.

"Meseleyi halletmemizi ister misin?" diye sordu bana Lauren.

"Hayır," diye cevap verdim. "Sizin yapacağınız bir iş değil. Seninki Paimbœuf'te mi?"

"Şantiyesinde ama yeri oranın hemen yanında zaten."

"Ona da uğrarım."

Ertesi gün hiç oyalanmadan yola koyuldum. Gün sonunda Nantes bölgesine ulaşmıştım.

Mezar taşçıda durdum ve sarışınlığı için doğaldan başka her şey denebilecek zarif bir genç kadın tarafından karşılandım. Bilgisayar ekranından olası mezar taşı modellerini gösterdikten sonra, değişik süslemeler önerdi. Bir yandan da mezarın abide olarak görkeminin, kaybettiğimiz kişiye olan sevgimizi yansıttığını ileri sürüyordu.

O konuşurken ben çevreme bakıyordum. Sonuçta diğerlerinden farkı olmayan bir dükkândı, haçlar ve ölenlerin fotoğraflarının yerleştirilmesi öngörülen çerçeveler sıraya dizilmiş duruyordu; hatıralarını onurlandırmak için yazılan yazılar için altın yaldızlı harfler kullanılmıştı. Fiyatlar, referanslar yanlarına iliştirilmişti ve kasa tarafında bir levha,

herhangi bir anlaşmazlık halinde müdüriyetin avansları iade etmeyeceğini bildiriyordu.

Satıcı kızın kataloğundaki şaşırtıcı olasılıkların tüketmesini bekledikten sonra, kendisine bizim, Nora ve benim ne istediğimizi anlattım. Basit bir gri mermer plaka üzerine oğlumuzun adı, doğum ve ölüm tarihi. Biraz hayal kırıklığına uğradığını hissettim.

Moutiers ile Bernerie'yi ayıran birkaç kilometre boyunca, o saatte mezarlığın parmaklıklarının kapalı olup olmayacağını merak ettim. Kapalı değildi ama bekçi kulübesi kilitliydi, dolayısıyla bilgi alabileceğim kimse yoktu ve mezarlığın planı da bulunmuyordu.

Ara yollardan birine saptım. Cenaze günü geçmişiz gibi hissettiğim ilk kavşağa geldiğimde, sağa döndüm. Üzerinde etkileyici boyutta bir taştan haç dikili bir mezar doğru yönde ilerlediğimi teyit eder gibi göründü gözüme ama kendimi yine de mezarların arasında, oğlumun küllerinin altında yattığı işaretsiz mezarı nafile ararken buldum.

Hafızam beni yarı yolda bırakmıştı. Sebebi muhtemelen duygusal durumumdu, bundan daha normal ne olabilirdi. Sadece sakinleşmem, yürüyüş yollarını metodik bir biçimde gözden geçirmem, bunun için kendime zaman tanımam gerekiyordu. Fakat ne kadar ararsam o kadar başarısız oluyordum. Bir mihenk taşı, bir ağaç, diğerlerinden farklı bir kabir gördüğüme inanarak yeni bir yola giriyor, doğru noktaya ulaştığımı sandığım anda karşımda bilmediğim isimler, solmuş bitkiler, bu dünyadan yok olmuş sevilmiş insanların benimle alay eder gibi göründüğü yıpranmış fotoğraflar buluyordum.

Baş dönmesiyle bir mezarın kenarına çökmek zorunda kaldım. Haç sıralarının ortasında öylece kalakalmıştım. Kendimi aptal gibi hissediyordum ama birdenbire anladım. Ben o mezarı bulmak istemiyordum. Mesele bu kadar basit-

ti. Oğlumun bir kutunun içinde, diğer kutuların ortasında bir yere yerleştirilmesini reddediyordum.

Üstlendiğim görevden azade, nereye gittiğimi tam olarak bilmeden yoluma devam ettim. Karmakarışık düşünceler geçiyordu aklımdan.

"Birini mi arıyorsunuz?"

Bana seslenen bir mezar kazıcıydı. Bazıları yalnızca basit bir tahta haçla işaretlenmiş, eski mezarların bulunduğu bir yolda, toprağı kazmakla meşguldü.

"Evet; aslında hayır."

Eliyle küreğine dayanarak beni süzdü; kendimi yine aptal gibi hissettim.

"Ne yapıyorsunuz burada?" diye soran sesimi işittim birden. Dikkat dağıtmaya çalışıyordum.

"Mezar yeri hazırlıyorum," diye cevap verdi bana gayet doğal bir tavırla. "İnsanlar imtiyazların sadece yaşayanlar için olduğuna inanıyor ama bu doğru değil. Affedersiniz ama ölüler için de var, yani her zaman var. Ona göre davranmak lazım..."

"Fakat... Geriye ne kalıyor ki?" diye itiraz ettim.

"Ah! Sonunda bizi neyin beklediğini biliyorsunuz... Yakılıyoruz. Fakat ismimiz yaşatılıyor. Dikkat etmediniz mi? Girişte, üzerine plakaların çakıldığı bir duvar var. Böylece ailelerin sevdiklerini ararken bir mihenk taşı oluyor."

El arabasının gölgesine yerleştirdiği bir su şişesine uzandı.

"Hava ölümcül sıcak değil mi?"

"Evet."

"Bir yudum ister misiniz?"

"Hayır, teşekkürler."

Mezarlığın karşısındaki kafenin tezgâhına yaklaşıp ısmarladığım bir bardak beyaz şarabı bir dikişte içtim ve bir tane daha istedim. Mezarcı haklıydı, insanın mihenk taşına ihtiyacı vardı ama herkes kendisininkini bulmak zorundaydı. Herlin'de, plaj yolunda, oğlumun beni beklediği küçük evi düşündüm.

Nantes yoluna geri dönmek için, birkaç kilometre kadar kıyıdan devam ederek kasabayı geçtim. Özellikle de yaşadığım deneyimden sonra buradan geçmek iyi bir fikir değildi ama gerisingeri dönmeyi göze alamamıştım. Nora'nın annesinin evine giden yola ulaştım. Ellerim direksiyonun üzerinde biraz kasıldı ama ne yaptığımı tam olarak bilmeden, sinyal verdim ve gaza bastım; sonunda kendimi ara yolda, arabayı park ederken buldum. Dışarı çıktım, arazi duvarı boyunca uzanan parmaklıkların yanından giriş kapısına kadar ilerledim. Sonra olduğum yere çakıldım kaldım. Kayınvalidem bahçede, bir şezlonga uzanmış yatıyordu. Rüzgârdan uzak, ideal bir yerdeydi. Güneşleniyordu. Üzerinde bir inci kolyeyle tamamlayarak giymeyi sevdiği, yaz sezonu boyunca bronzlaştırdığı tenini daha da ortaya çıkaran bej rengi bir polo tişört vardı.

Parmaklıklı kapıyı ittiğimi, ona doğru yürüdüğümü ve gırtlağını sıktığımı hayal ettim ama bu ne işime yarayacaktı? Sorun o değildi, bendim. Herkes bir gün hata yapabilirdi, felaketlerin cezasını verecek yargıç ben değildim.

Birden hareketlendi. Otların arasında bir şey arıyordu: Güneş kremi. Saçlarını arkaya attı, yüzünü özenle kremledi ve ilk baştaki pozisyonuna geri döndü.

Arabama geri döndüm ve kalbimin göğsümü dövmeyi bırakmasına yetecek kadar bir süre hareketsiz bekledim. Mermerci, mezarlık ve şimdi de kayınvalidem. Benim için esas kurgu hakikatin bu formuydu. Groteskle trajik ara-

sında savrulup duran bir dünya. Huston'ın o muhteşem filmi *İguananın Gecesi*'nde, rahibelerin isyan edip otobüsün içinde yaygarayı kopardığı andaki Richard Burton'ı andırıyordum. Gözleri fal taşı gibi açılmış, gülsün mü ağlasın mı bilemiyordu ve bir ara, durumu özetlercesine "fantastik" diye mırıldanmıştı. Benim yaşadığım da buydu. Gerçekliğin bu cephesi fantastikti. Kelimenin ürkütücü anlamıyla fantastik.

Telefonda Michael'in sesini işitmek bana iyi geldi. Şantiyeye ulaştığım sırada işçileriyle tartışma halindeydi. Dolayısıyla bir birahanede beklemeyi tercih ettim. Bira yanında sandviçten oluşan öğle yemeğimizi yedik.

"Büyük şantiyeymiş!" dedim ona.

"Öyle diyorsun da artık yapılana inşaat değil düzenleme diyoruz."

Baget ekmeğini ısırırken her yana döküp saçarak tıkınan öğrenci Michael'i görür gibi oldum.

"Lauren bana Nora ile her şeyin yolunda gittiğini söyledi."

"Doğru."

"İki kız kardeşin bir gelecek planı olduğunu biliyor musun? Lauren kasabada bir lokanta açmak istiyor. Ona göre bu cemiyet hayatında büyük bir eksikmiş. Kardeşiyle konuşmuş. Nora da heyecanla karşılamış."

"Bu birlikte yaptıkları ilk plan değil," diye ekledi, "belki de iyi..."

Lauren'le birlikte mekân gezmeye başlamış, Loire kıyısında hoş bir yer bulmuşlardı. Geriye bir finansör bulmak kalıyordu.

"O ben olabilirim," dedim hemen.

Michael şaşırdı.

"Senin kenarda paran var mı? Yeni haber..."

"Hayır. Fakat evi satabiliriz. Kredinin tamamı ödendi ve ne o ne de ben artık orada yaşamak isteriz."

"Ciddi misin?"

"Gayet ciddiyim."

Ses tonu değişti. Bana planın finansal yanını anlatmaya girişti; riskin az, hedeflerin mantıklı olduğunun altını çiziyor ve kendi işletmesinin desteğiyle işin maliyetini düşürebileceğini söylüyordu. Ona her zaman güvenir, mümkün olanın en iyisini yapacağını bilirdim.

"Beni dinliyor musun, yoksa umurunda değil mi?" diye sordu sonunda.

"Michael, ben ve para..."

"Tamam."

Anlaşmamızı kutladık. Onunla yeniden görüşene kadar Nora'ya bir şey söylememesini rica ettim. Otoyola geri dönerken, ona ulaşmanın mezar ziyaretinden çok daha iyi bir yolunu bulduğum hissine kapıldım.

Nora'yla telefonla konuşmak artık mümkündü. Klinikten çıkıp dönmesine de izin veriliyordu. Bir kafede buluşmak için randevulaştık.

Tom öldüğünden beri kendimi ihmal ettiğimi fark ettim ve birkaç gömlek, bir ceket, bir pantolon ve hatta ucu hafif sivri bir çift ayakkabı satın aldım. Mağazanın aynasında kendime bakınca, o küçük adamı, sezgileri kuvvetli o bakışlarını düşündüm. Beni böyle giyinmiş görse, şöyle manidar bir bakış atmadan duramayacağından emindim.

Nora için sakin ve konforlu bir yer bulmak istediğimden, klinik çevresindeki kafeler arasında uzun zaman bir seçim yapamadım. Sonunda teraslardan birinin kıyısında ama yine de yeterince geride bir masada karar kıldım. En az bir saat kadar erken gelmiştim. Gören de ilk randevumuz sanırdı ve aslında tam olarak da öyleydi.

Nora'nın uzaktan gelişini gördüm. Üzerinde daha önce görmediğim bir elbise, güneş gözlükleri ve ince bantlı sandaletleri vardı; çok güzeldi. Onu karşılamak ve sandalyesini tutmak için ayağa kalktım; kalbim liseli âşıklar gibi hızla çarpıyordu.

"Bu elbise çok güzel," dedim ona.

Kızardı.

"Lauren hediye etti."

"Burası uygun mu senin için?"

"Çok güzel."

"Ne istersin?"

Menüyü uzattım ve o menüye bakarken benim de onu gözlemleyecek zamanım oldu. Gözlerinin altındaki koyu halkalar azalmıştı ama hâlâ göze çarpacak derecede solgundu.

"Biraz peynir yanında bir kadeh kaliteli şarap istiyorum..."

"Önce bir şeyler yemek istemez misin?

Hafifçe gülümsedi.

"Ağırdan almam lazım..."

Bistronun içine giren güneş omuzlarımızı ısıtıyordu. Garsonun siparişlerimizi almaya gelmesini beklerken, aptal aptal birbirimize bakarak öylece kaldık.

"Seni gördüğüme sevindim."

"Ben de."

Elini tutup sıktım. Çevremizde olup bitenler umurumda değildi. Onunla her saniye değerliydi. Belirli bir sürenin sonunda bu masumiyeti neden kaybediyorduk? Birkaç dakikalık bir gecikmeyi bile önemsemeye başlamamızın sebebi neydi? Ötekinin nefret ettiğimiz bir yemeği, bir rengi hatta bir parfümü sevmesinin ne anlamı vardı? Neden başlarda, hiçbir şeyin bize ait olmadığı zamanlarda, diğerine ait her şeyle ilgilenirken, sonunda bizim isteğimize uymayan tek bir şey bile işkenceye dönüşüyordu?

"Uzun zamandan beri mi bekliyorsun?"

"Hayır," diye yalan söyledim.

Tabağı gelmişti. Her lokmanın tadını çıkarıyordu.

"Sen hiçbir şey istemiyor musun?"

"Hayır. Biraz zamanın var mı?"

"Var, bana güveniyorlar."

Palais-Royal'a kadar kol kola yürüdük; adımlarımı fazla hızlandırmamam gerektiğini hissediyordum.

"İyi misin?"

"Biliyorsun, özellikle de gürültü, insanlar, biraz başımı döndürüyor..."

Koridoru geçtikten sonra bahçede bir banka oturduk. Başını omzuma koydu.

"Bence lokanta projeniz şahane," dedim ona.

"Lauren mi anlattı?"

"Michael."

"Henüz fikir aşamasında... Bir ortak aradığımızı da söylemiş olmalı..."

"Bence buldunuz bile."

Ekspertiz çağırıp evi satışa sunmak için bir emlak acentesinden randevu aldığımı söyledim. Benim payımı da kullanabilirdi.

"Senin o paraya ihtiyacın olmayacak mı?" diye kaygılandı.

Onu rahatlattım. Şirketin bana yurtdışı görevi nedeniyle fazladan prim ödediğini, o parayı hep bir kenara attığımı, sonunda ciddi bir tutara ulaştığını söyledim. Zaten fazla bir ihtiyacım da yoktu, kiraladığım ev mütevazı bir yerdi ve gelecekte karnımı doyuracak bir iş fikrim vardı.

"Sanatsal çizim yapma işine geri dönmek istiyorum," diyerek düşüncemi açtım. "Biliyorsun, şirkete girmeden önce sattıklarımdan milyonlar kazanmıyordum belki ama geçimimi sağlıyordum..."

"Gerçekten mi?"

"Elbette... Hem kimse ilgilenmese bile, çizmeyi seviyorum. Bunun eksikliğini hissettiğimi fark ettim."

Bana aniden onun için gizemli bir varlıkmışım gibi baktı. Durum gerçekten de böyleydi. Başkalarına gizli saklımızı açmıyor, sonra gizleyip sakladıklarımıza ulaşmanın yolunu kendimiz de unutuyoruz, oysa koşullara göre ev olarak seçtiğimiz bu evlerden ve bu mektup kutularından öte, köklerimiz onlarda.

Lokantadan söz etmeye devam etti.

"Biliyor musun, gerçekten hoşuma giderdi... Fazla pahalı olmayan basit yemekler servis etmek ve biraz geç bir saate kadar açık kalmak. Keyfimiz yerindeyken, servis sona erdiği için bir lokantayı terk etmek zorunda kalmaktan her zaman nefret etmişimdir. Lauren'le konuştuk, akşamları da bara dönüşebilir belki."

Kendine güveni geri geliyordu. Gerçeklikte bir perspektif, birlikteyken kendini güvende hissettiği insanlara bağlı olan bir dayanak noktası görür gibi olmuştu. Ağır adımlarla dönüş yoluna geçtik.

"Psikiyatrı görmem gerekiyor. Her şey yolunda giderse klinikten ayrılmama izin verecek..."

Vivienne Sokağı'nın köşesinde durakladık. Soluğunu ayarlamaya çalıştı.

"Bu bir yandan da beni korkutuyor..."

İlk başta Lauren ile Michael'in yanında kalmayı düşünüyordu, kendini yeterince güçlü hissettiğinde bir daire tutacaktı. Bana doğru döndü.

"Çıkarsam, beni oraya götürür müsün?"

"İstersen tabii."

"Sonuçta senin adaya giderken yol üzerinde."

"Aynen öyle."

Vitrinlerle ilgilenir gibi yaparak, bloğun etrafında bir tur daha atmaya giriştik. Kemerin altında birkaç saniye durak-

ladıktan sonra, uzaklaşmasını seyrettim. Bir ip üzerinde yürüyordu adeta ama düşmüyordu.

Nora buydu işte, çift olarak varoluşumuzda bürünmeye çalıştığı kişilikten çok, bu haline vurgundum. O da benim kadar tuzağa düşmüştü. Çocukken, yetişkinlerin her şeyin yolunda gittiği bir dünyanın anahtarını elinde bulundurduğundan, mutlu olmak için onları taklit etmenin yeterli olacağından, acılarımızın deneyimsizliğimizin ve bilinmeze dair korkularımızın bir sonucu olduğundan emindik. Fakat yetişkinliğe ulaşınca büyümenin barikatların arkasına sığınmak, olası tuzaklardan uzak durmak olduğunu görüyordu insan. Kavrayış, haz, paylaşım, çaresizce ihtiyaç duyduğumuz her şey bir başka hayat içindi ve bu hayat için "mış gibi" yapmakla, zaman doldurmakla, kılık değiştirmekle yetinmek gerekiyordu. İnsan, en azından psikiyatri kliniğinde kendisi gibi olabilirdi, her yanı paramparça, belki onarılamaz haldeydi ama hakikiydi. Bu temel üzerine kendini yeniden inşa etmek mümkündü belki.

Evi açmak ve saklamamız gereken belli başlı şeyleri ortalıktan kaldırmak için zamanından biraz önce geldim. Banyoda lavabo su kaçırıyordu. Tom'un ölümünden önce başlamış olmalıydı. Contayı değiştirmek için çömeldim. İşte tam o sırada zil çaldı.

Emlakçı milletvekili gibi giyinmişti ve bu tür bir kargaşayla karşılaşmayı beklemiyordu, yine de evi bu durumda gezdirmek isteyip istemediğimi sormakla yetindi. Tabii ki istemiyordum.

Odaları keşfe çıktığı sırada bana Nora'yla durumumuz hakkında sorular sordu. Acelemiz olup olmadığını, belirli bir hedef satış rakamı belirleyip belirlemediğimizi öğrenmek istiyordu. Değişik konularda notlar aldı, bahçenin genişliğinin ve camla kapattığımız çıkmanın göz ardı edilemeyecek artılar olduğunun altını çizdi. Son olarak, emlak acentesinin payının yüzde on beş, müşteriyi biz getirirsek on olduğunu hatırlattı. Koşulları makul buldum ve sözleşme imzaladık.

Ertesi gün bir depocu bulup geldim. Akşam olmadan mekân tamamen boşalmıştı. Kamyonun gidişini seyrettim. Aslında iyi bir iş çıkarmıştım.

Gözüme aniden çok daha büyük görünen evin içine geri döndüm. Maddi dünya gözünüzde bütün prestijini kaybettiğinde hayatınızı değiştirmek o kadar da zor olmuyordu. Susamıştım, mutfaktaki musluktan bir yudum su içtim, sonra orada kalıp mekânı ve sessizliği ölçüp biçtim.

Saint-Eustache'taki daire fazla küçük ve özellikle de gürültülü gelmeye başlayınca, buraya yerleşmemizi hatırladım. Perdelerin rengi, mobilyaların tarzı hakkındaki tartışmalarımızı. Sonra hayat düzene girmişti ama geriye ne kalmıştı? Bir raf, bir tablo için açılmış delikler, büfeden geriye kalan duvardaki renk farkı, parkenin üzerinde kanepenin ayak izleri. Birdenbire, Nora ile Tom'un doğumundan sonra yaptığımız hayat planının, insanın kendini korumak için inşa etmeye çalıştığı sığınakların kırılganlığının şiddetle farkına vardım.

Limonluğun storunu indirdim, sayaçların şalterini kapattım. Bir daha geri dönmeyeceğimi, geri kalan her şeyle emlakçının ilgileneceğini düşündüm. Sonra şahsi ve hukuki açıdan önemli olabilecek her şeyi doldurduğum çantayı omzuma astım ve Tom'la ilgili belgeleri bulduğumda hissettiklerime benzer duygulara kapıldım. Bir hayatın izleri küçücük bir yere sığıveriyordu.

Titus'tan telefon geldiği anda kapıyı kapatmaya hazırlanıyordum. Çin'le iletişim bazen çok kötü olurdu ama bu kez sanki yanı başımda konuşuyordu.

"Ne yapıyorsun?" diye sordu bana.

"Evi boşalttım. Satıyoruz."

İki kız kardeşin planından söz ettim ona, ortak olacağımdan; o da beni pek de iş adamı olarak göremediğinden benimle bir parça dalga geçti ama sonra tekrar ciddileşti.

"Sana sözünü ettiğim o kadını biliyorsun..."

"Evlenmek isteyeni mi?"

"Evet. Ona yazdım."

"Peki, ne oldu?"

"Bana cevap verdi."

"Bu iyi bir şey, öyle değil mi?"

"İki çocuğu var."

"Aa..."

"Fakat baba çekmiş gitmiş ve bir daha da ondan haber alan olmamış."

"Tekrar görüşecek misin?"

"Sanırım."

Gün batıyor, etraftaki evlerde ışıklar yanmaya başlıyordu. Bir komşu çöpü dışarı çıkardı.

"Biliyorsun, senin sayede..." dedi Titus.

"Benim sayemde ne?"

"Senin sayende görüşeceğim o kadınla. Senin gidişinden sonra, en kötüsünün oyundan çekilmek olduğunu anladım."

"Öyle mi?"

"Evet."

"Başıma gelene rağmen mi?"

"Evet."

Evi satmak için harekete geçmek bende iyileştirici bir etki yaptı. En azından yeniden eylemde bulunuyorduk. Ertesi gün zihnimde bugüne, Nora, Tom ve adama dair düşüncelerle alışveriş yaptım.

Birlikte geçirdiğimiz son gecelerde Nora'nın örtülere sarılışını hatırlayarak, onun sık sık gittiği, inanılmaz hafiflikte ve yumuşaklıkta Hint işi çeşit çeşit örtü bulunabilen bir dükkâna gittim. Sonra kendimi ihtiyaçlarıyla ilgili ayrıntılı bir liste hazırladığım Tom'a adadım. Birinin yanı çizgili birkaç eşofman takım, kimileri baskılı motifler içeren, kimileri daha ciddi, uzun ve kısa kollu tişörtler aldım. Bir de ayağına uygun kramponlar; bunların varlığından bile haberdar değildim; tabanları gümüş rengiydi. Sırtında kaplan kafası olan bir bornoz, bir PSG kasketi ve resimli kitaplar almayı da ihmal etmedim. Sonra, Faubourg-Saint-Denis'de, yakında kapıya kilidi vuracak eski bir oyuncakçıda o meşhur füzeyi buldum. Orijinal kutusundaydı. Üzerindeki çizimde otuz metreye çıkabileceği belirtilmişti. Üstelik bu ibarenin altı kırmızıyla çizilmişti. Son olarak, Galerie Vivienne'in, en basit kalemi bile ürkütücü fiyatlarda olduğundan ergenliğimde girmeye cesaret edemediğim, çizim sanatı üzerine uzmanlaşmış işletmesi Ganzer'de bir saat ayırdım kendime.

Otel odama çıktım, çantalarımı bıraktım, öğlen yemeği menülerinden birini ısmarladım ve eskiz defterimi çıkararak, yanımda bir kadeh şarapla, çiziktirmeye başladım.

Sokaklarda yürürken, formların doğuşunu görmüş, zihnimde neredeyse bir tasarı oluşturmuştum. İnsanın ihtirasıyla, kontrol takıntısıyla, doğa ananın gücüyle yüzleşme iradesi.

Birçok eskizi çöp kovasına atmıştım ki ilk tasarımım biçimlenmeye başladı. Bu bir kule, bitki örtüsü tarafından istila edilerek fosil durumuna getirilen demirden ve betondan bir canavardı. Modelim, Sloan ve Robertson tarafından tasarlanan New York'taki Chanin Building'e, hatta belki de Singapur'daki ölçüsüzlükte aşırıya kaçan Parkview Square'e yakındı. Her koşulda, insana yenilmezlik hissi verebilecek, önemli bir eserdi. Pencerem şehre açık, bütün gece çalıştım. İçimde bir yerlerde, öğrenmeden önce çizmeyi "bilen" o kişiyi, o esin dolu çocuğu aramak zorundaydım. Oğlum orada olmasa da omzuma değen varlığını, bana getirdiği huzuru, elimden kaçan her çizgide hafiften dalga geçtiğini hissediyordum.

Çizim sayfaya geçmişti. Şimdi artık kendi hayatı vardı. Benden yeni bir alan keşfetmemi, bir ayrıntının üzerinde durmamı talep eden oydu. Süreçte ne kadar ilerlersem, kendimi o kadar iyi hissediyordum. Bu disiplinde en çok neyi seviyordum? Görülen bir şeyi yeniden üretmeyi denemek. Onu ikinci bir defa keşfetmek ve daha da sevmek. Ondan bir iz bırakmak.

Aslında, Tom'un ölümünden beri hayatım darmadağın olmuştu ve şimdi, başka bir şekilde de olsa tekrar toparlanmaya başlıyordu. Kendimi gecenin içinde bu masanın önünde bulmak hiç şüphesiz kimliğimin en temel ifadesini yardıma çağırıyordu. Başımıza gelebilecek her şeye rağmen, varoluşa saygı göstermenin bir şekliydi bu.

Kendime bir bardak daha şarap koydum. Hafif çakırkeyif olduğumu hissediyordum ama kavrayışımı kaybetmeme neden olacak türden değildi, hatta tam tersi söz konusuydu. André Brunel. Hafızamda sınıf arkadaşlarımdan birinin ba-

basına ait bu isim canlanıverdi. Arkadaşım ailesiyle birlikte evimizden birkaç bina yukarıda oturuyordu ama adeta başka bir gezegende yaşıyorlardı. Uzaklaşmadan önce burnumuzun dibinde uzun uzun ısıttıkları kırmızı deri koltuklu bir *Mercedes*'leri vardı. Ve bütün işaretler bizim mütevazı olanaklarımızla ulaşabileceğimizin ötesinde bir hayat tarzını gösteriyordu. Çocukları tenis oynuyor, binicilik dersleri alıyor, hep birlikte, kış vakti bile güneşli kıyılara tatile gidiyorlardı. Mahallede kimse kanıtlayamasa da adamın evin iç kısmına havuz inşa ettirdiği söylentisi bile dolaşıyordu. Fakat benim imrendiğim sahip oldukları değildi, bir duruştu. Babamın acı veren çekingenliğinin aksine, André Brunel, etrafına bir güven hissi yayıyordu. Üstüne üstlük, bir de gizem haresiyle sarıp sarmalanmıştı. Aylarca ortadan kayboluyor, sonra birdenbire yeniden ortaya çıkıveriyordu. Bu konuda, bir tür gizli ajan olabileceğine kadar her türlü varsayımda bulunmuş ama sonunda, dünyanın dört bir köşesindeki büyük şantiyelerde proje müdürü olarak çalıştığını öğrenmiştim.

Meslek seçimimin arkasında yatan çocukluğumdaki bu figür müydü? Belli ki öyleydi. Kenar mahalledeki gündelik hayatımın tekdüzeliğinde, André Brunel kahramanı temsil ediyordu. Marifetlerini sergilemek için uzaklara gidiyor, ailesi hayranlıkla etrafını sarmak için sabırsızlıkla geri dönmesini bekliyordu. Bu konuda tam olarak ne biliyordum? Hiç. Karısı onu aldatıyordu belki, bunalıma girmişti, çocukları onu görmek istemiyordu ya da uyuşturucu kullanıyorlardı? Ne fark eder, ben onda bir model bulmuştum kendime.

Erkek çocukları için her şey efsaneler üzerine inşa edilmiştir. Kahramanlık dışında kurtuluş yolu yoktur. Annemin, onu perişan eden işi ve ev işleri arasında bana ayıracak fazla zamanı yoktu ve ondan bir parçacık da olsa şefkat görmek istiyorsam, dikkatini çekmem gerekirdi. Bunun en

güvenilir yolu da, çabucak anladığım üzere, kendimi yaralamak, özellikle de okul avlusunda yaşanan birtakım şüpheli kavgalardan vücudumda iz kalmasını sağlamaktı. Annemin ne kadar önemli olursa olsun yaptığı işi bırakıp benimle ilgilenmesi için eve dizim kanayarak dönmem yetiyordu. Bu gibi durumlarda nihayet tamamen benim oluyordu ve ben de bu yakınlığın her anından, ellerinin sıcaklığından, kokusundan, beni teskin eden o sesten tadını çıkara çıkara sonuna kadar faydalanıyordum.

Erkek, sevdiğinin dikkatini çekme umuduyla ejderhalarla savaşmaktan, yoluna dikenler arasında devam etmekten kaçınmazdı. Köprüler inşa etmek de bunun başka bir yoluydu. Problem şu ki insan yetişkin hayatında ne kadar ileri giderse uzak diyarlardan dönüşünü kapılarda bekleyeni de o kadar azalıyordu. Dünyanın öteki ucundaki maceralar egoyu tatmin ediyordu belki ama eninde sonunda yalnızlık getiriyordu. Bu seferler sonucu ne kazanmıştım? Tozdan dumandan geriye ne kalmıştı? Havaalanında çantasının üzerinde uyuyan bir tip, telesekreterde bir mesaj ve tonlarca melankoli. İnsan her şeyden çok ne arar? Bir parça şefkat. Bunu biliyorum artık ama nasıl talep edileceğini bilmediğim gibi, nasıl kabul edileceği konusunda da en ufak bir fikrim yok. Bunun için insanın öncelikle bütün silahları bir kenara bırakması gerekiyor ve bunun nasıl yapılacağını kimseden öğrenemiyor. Durumun bilincine varmaya başlaması için ölümün tokadını yemesi, perdenin yırtılması gerekiyor. Çoğunlukla da çok geç oluyor.

Nora çıkış belgesini öğleden hemen sonra alacaktı ama psikiyatrla randevusu, kriz geçiren bir hasta nedeniyle ertelenmişti, dolayısıyla yola çıkmak için trafik saatine kaldık. Arabanın içinde birlikteydik ya, gerisi bizim için fark etmiyordu. Hint işi örtüyü bacaklarının üzerine örtmüştü ve araba kullanmamdan fırsat bulduğu her anda elimi tutuyordu. Yarı yolda, bir servis istasyonunda durduk. Gidip getirdiğim çayı çocuk parkının karşısındaki masalardan birinde oturup içmeye başladı.

Çocuklar kızaktan kayma sırasında öne geçmek için itişip kakışıyordu. Nora'nın kupayı dudaklarına götürürken hafifçe gülümsediğini gördüm.

"Buna alışır mıyız dersin?" dedi birdenbire.

"Hayır."

Tekrar yola koyulduk ama bu kez koltuğa uzanmak için arkaya geçti. Çok geçmeden uyumuştu.

Trafik zaman içinde açıldı; hatta Nantes yakınlarında ortalıkta neredeyse kimse kalmamıştı. Michael'in sokağına ulaştığımızda, onu kaldırımın kenarında beklerken bulduk.

"İyi geldiniz," dedi.

Lauren bize bir oda hazırlamıştı ve örtüyle sıkı sıkı sarmaya özen gösterdiğim Nora'yı yatağına yatırmak için merdivenden yukarı taşıdım. Gözlerini aralamadı bile.

Lauren ve Michael, mutfakla yemek odasının arasına yerleştirdikleri barda bekliyorlardı beni. Bitişik nizam evlerden

olan bu binayı mütevazı bir fiyata satın almış, ellerine para geçtikçe ve şantiyelerden arta kalan zamanlarda kendi elleriyle onarmışlardı. Evleri de onlara benziyordu, canlı, basit ve içine girer girmez insanın kendini evinde hissettiği bir yer.

Bahçeye açılan pencerenin önünde, ince salam dilimleriyle beraber birer bardak sek beyaz şarap içtik.

"Sizde durumlar nasıl?" diye sordum Lauren'e.

"Sacha'nın hafif ateşi var."

Onlara Paris'te gezintilere çıktığımızı, evi satılığa çıkardığımızı, emlakçının güvenilir göründüğünü anlattım.

"İstersen yarın sana sözünü ettiğim yere bakmaya gidebiliriz," diye önerdi Michael.

"İyi fikir. Kızlar ne diyor?"

"Her zamanki hallerindeler. Sacha hiçbir şey söylememeyi tercih ederken, Lou sorular soruyor. Bernerie'ye uğradın mı?"

Felaketli seferimi, mezarı ararken mezarlıkta nasıl dört döndüğümü, Nora'nın annesini bahçede güneşlenirken gördüğümü anlattım. Hatta bazen sevdiklerimizle birlikteyken en trajik anlar hakkında gülebildiğimiz gibi gülmeyi bile başardık. Ve bu bana iyi geldi.

Sasha merdivenin başında belirdi. Kendini iyi hissetmiyordu. Bunun üzerine Lauren bir tasla yukarı çıkarken, Michael ve ben dirseklerimizi pencereye dayadık. Ay, neredeyse dolunaydı ve bahçenin derinliklerindeki kulübeyi ışığa boğuyordu.

Evi satın alır almaz kulübenin inşaatına girişmişti. Her zaman ana evin dışında, isteyenin kullanabileceği, ziyarete gelen dostlarının ağırlanabileceği bu tarz bir sığınak hayal etmişti.

"Artık duş da var," dedi oraya doğru baktığımı gören Michael.

Bu büyülü yer hakkında özel bir hikâyemiz vardı ve o da bunu biliyordu. Uzun bir hafta sonu tatilinde, Nora bu-

rada Tom'a hamile kalmıştı. Rafadan yumurta ve şekersiz kahveyle beslenerek, üç tam gün boyunca yataktan çıkmamıştık. İnsanın kulübe hayatını hiçbir zaman bırakmamış olması gerektiği gibi bir teori geliştirmiştim.

"Nora orada uyumak isterdi belki..." dedi Michael.

"Kesinlikle."

Lauren tekrar aşağı indi.

"Ne oldu?"

"Ateşi düştü, şimdi uyuyor."

"Sıcak bir şeyler istemez misin?"

"Bir kadeh bir şey iyi gelebilir."

Üçümüz, o pencere pervazında birlikteydik. Aşkın çözüm olup olmadığını bilmiyordum ama dostluğun öyle olduğu kesindi.

Bizi uyandıran Sasha oldu. Yatağın kenarına oturmuş yüzümüze bakıyordu. Üzerinde, yalnızca ayaklarının ucunu açıkta bırakan uzun bir gecelik vardı.

"Daha iyi misin canım?" diye sordum ona.

Başını salladı.

"Ne oldu ki?" diye endişelendi Nora.

"Ateş... Küçük bir mide-bağırsak problemi galiba..."

"Tatlım, kötü mü oldun?"

"Önemli değil," diye cevap verdi Sasha. "Önemli olan Tom'un ölümü."

Nora hafifçe gülümsedi.

"Kucağıma gel canım."

O anda Lou geldi. Tek kelime etmeden yatakta bize katıldı. Dördümüz, Lauren'in sesi işitilene kadar orada öylece sessiz bekledik. Kızlarını arıyordu doğal olarak. Nora ona haber vermek istedi ama Sasha engel oldu. İki küçük kız derhal yatak örtüsünün altına süzüldü.

"Kızlarımı görmüş olabilir misiniz acaba?" diye sordu Lauren gözünü yataktaki kabartılara dikerek.

"Hayır," diye reddetti Nora.

"Peki o zaman gidip başka yerde arayayım..."

Tabii ki o kapının eşiğini aşar aşmaz Sacha ve Lou kahkahayı basıverdi.

Michael geldi bu kez. Çatı katında düzenlemeler yapmıştı. Lauren saçlarına takılmış örümcek ağlarını temizle-

dikten sonra hep birlikte bir oyun eşinin el kol hareketleriyle anlattığı sözcüğü bilmeye çalışmaktan ibaret oyunu oynadık.

"Sen bu sabah ödevlerini yapmayacak mıydın?" diye sordu Michael, Sacha'ya.

"Daha yarınım var baba," diye cevap verdi Sacha.

Michael otoritesini ortaya koymak için kaşlarını çatmayı denedi ama aldıran olmadı. Lou bir şarkı mırıldanmaya koyuldu, ilkokulda öğretilen o çocuk şarkılarından; çok geçmeden hepimiz ona eşlik etmeye koyulduk. Sevgi üretmeyi bilen bir ailedeki sıradan bir cumartesi günüydü. Hayatınızı evinizin tepesine bir bomba düşmeden de geçirebilirdiniz, bu da mümkündü. Lauren'le göz göze geldik ve ne düşündüğümü anladı. Kolunu Nora'ya dolarken bana gülümsedi.

Herkes o meşhur mekânı görmek istiyordu. Dolayısıyla hep birlikte Michael'in Volvo'suna doluştuk. Mekân gerçekten de çok cazipti. Loire'ın kıyısında, su kıyısıyla yukarıdan geçen yol arasına inşa edilmiş, sadece bir yürüyüş yoluyla ulaşılabilen bir yapıydı.

Michael'e göre, eskiden nehir üzerinde gezinmek için tekne kiralanan bir şehir kulübüymüş, sonra gündüzleri hizmet veren bir *fast-food* restoranı olmuş ve sahipleri, emeklilik yaşına gelince binayı satmaya karar vermiş.

Su kıyısına bir teras yapılmıştı ve bar kısmı, mekâna damgasını vuran bir çıkmanın üzerindeydi. Lauren, Michael'in sözünü keserek buranın potansiyeli hakkındaki görüşünü açıkladı ve ayrıntılar üzerine çekişmeye, olumlu ve olumsuz yönlerin listesini yapmaya giriştiler. Nora bir senteze ulaşmaya çalışıyordu. Bu üçü, birlikte çalışmak için yaratılmıştı.

Kızlar dubalar üzerine kurulan köprünün yakınında oynuyordu. Ben de onlara katıldım. Bulundukları yerde

ayaklarımız ıslanabilirdi; bunun üzerine Lou bir baraj inşa etmemiz gerektiğine karar verdi. Ben şef mühendis olarak atanırken, kızlar şantiyeye çakıltaşı tedarik etme işini üstlendiler. Çok geçmeden tutkulu girişimimize Lauren de katıldı.

Baraj şekil alırken, bir çamça balığı içeride kısıldı kaldı. Kızlar Michael'e ganimetlerini göstermek istediler. Lauren'le yalnız kaldık.

"Şahaneler," dedim.

"Aynı zamanda baş belaları," diye karşı çıktı Lauren.

Ben çakıltaşlarını özenle yerleştirirken, beni izlediğini görebiliyordum.

"Tuhaf..." deyiverdi.

"Ne? Çocuklarla ilgilenmenin bana göre olmadığını mı düşünüyordun?"

"Saçmalama."

"Hayır, haklısın. Hatta bundan da ötesi vardı. Çocuk istemiyordum."

Beni alnımdan öptü.

"Cesur insanlarsınız."

"Öyle olduğumuzu sanmıyorum, tek yaptığımız, hayatta kalmaya çalışmak."

Michael *osso buco* yapma işine girişmeye karar vermişti, dolayısıyla "iyi et" bulmak için pazara uğraması gerekiyordu. Bu sözcüğü telaffuz eder etmez, yüzü neredeyse vahşi bir hal alıyordu ve hepimiz acıkmıştık. Yine de bizi evde bırakmak için ısrar ettiler. Lauren, "Nora'nın dinlenmesi" için diyordu ama asıl istedikleri büyük olasılıkla bizi biraz baş başa bırakmaktı.

Nora bahçeden geçip kulübeye doğru yürüdü. Gittiğimde yataktaydı. Yanına uzanınca başını omuz çukuruma yerleştirdi. Mekânı ziyaret ettikleri için mutluydu ama tek mutluluk sebebi bu değildi, söylediğine göre artık daha az korkuyordu. Bir kuş girdi içeri, bir serçeydi sanırım, havada bir tur attı ve çıkıp gitti.

"Biliyor musun, düşündüm de," dedi. "Bir çocuk daha istiyorum."

Bu konuyu açmasını bekliyor, hatta dürüst olmak gerekirse bundan endişe ediyordum.

"Ne düşünüyorsun Dani?"

"Seni anlıyorum..."

Bir dirseğinin üzerinde doğruldu.

"Beni anlıyorsun ama meselelere benim baktığım yerden bakmıyorsun."

Her sözcüğümü tartarak seçmek istiyordum. Evdeki işler konusunda olduğu gibi, bir yanlış anlaşılma sarmalına girmek istemiyordum.

"Tek bildiğim, zamana ihtiyacım olduğu..."

"Çok hızlı gidiyorum..."

"Sadece sen değil. Tom öldüğünden beri benim için dünyadaki her şey çok hızlandı... Geçen gün, Bastille Meydanı'ndaydım, hem önümde hem arkamda bir araba, ilerlemek zorundayım, ama nereye doğru? Ne istedim biliyor musun, anahtarı kontağın üzerinde bırakıp arabadan inmek ve kaldırıma oturmak. Düşünecek zaman kazanmak. Benim yapmaya çalıştığım bu Nora, başka bir şey değil..."

İç geçirdi.

"Fakat oturduğun kaldırımda ne kadar zamana ihtiyacın var? Altı ay, bir yıl, beş yıl, yoksa daha mı fazla?"

"Nora..."

Bu kez benden uzaklaştı.

"Sonunda, istemeyeceksin...."

"Bunu söylemedim..."

O anda bahçenin diğer tarafından sesler işitildi. Çekirdek aile alışverişten dönmüştü ve Michael, İtalyan savaşına hazırlanmak için mutfağa mevzilenmekle meşguldü.

"Yanlarına gitsem iyi olacak," dedi Nora.

Herkese bir görev verildi. Kızlar sebzeleri soyma işini halledecekti; Lauren, Michael'in yamağı oldu, bu arada Nora da orman meyveli bir tart hazırlamaya girişti. Benim dışımda herkesin işi vardı.

"Baksana, orada öyle dikilip duracağına git de bize şarap seç," diye çıkıştı bana Michael.

Elektrik anahtarını aradım ve ışık yanmaya tenezzül edince dar taş merdivenden inmeye koyuldum. Duvarları delik deşik, zemini kir toz içinde eski bir mahzendi bu.

Michael şaraplarını kubbeli tarafta saklıyordu ve rezervi belirli bir etkileyicilik düzeyine ulaşmaya başlamıştı. Gelişigüzel şişeler çektim, etiketlerindeki tozu üfledim ve birkaç şişeyi kenara ayırmaya başlamıştım ki arkamda ayak sesleri işittim. Gelen Nora'ydı.

Loş ışıkta yanıma yanaştı. Yüzünü göremesem de tahmin edebiliyordum.

"İyi misin?"

"Evet."

Beni tutkuyla öptü.

"Affedersin... Ben bir aptalım."

"Elbette değilsin..."

"Biliyorsun... Şu malum adaletsizlik, biz sizin gibi değiliz... Zamanımız kısıtlı..."

"Biyolojik saat..."

"Evet."

"Hepsini biliyorum."

"Bana kırılmadın değil mi?"
"Asla."

Krallara layık bir ziyafetti. O*sso buco* ağızda dağılıyordu ve tart da olağanüstüydü. Michael'le birer Küba purosu bile tüttürdük.

Sasha ve Lou uyumaya kesinlikle yanaşmıyordu. Sırayla yukarı çıkmak zorunda kaldık. Nihayet Lauren nadiren başarısızlıkla sonuçlanan bir anlaşma önerdi. Kızlar biraz daha uyanık kalabilirdi ama seslerini işitmeyecektik.

Kulübede uyuduk. Nora bunu yürekten istemişti. Gecenin seslerini işitebilmek için kapıyı açık bıraktık.

"Haklı olduğunu biliyorum," dedi, "ama o kadar korkuyorum ki Dani... Böyle... Böylesi bir boşluk..."

"Tuhaf değil mi... Ondan önce hiç var olmamışız gibi. Mutluluğu tanımamışız ya da aynı şekilde değilmiş gibi..."

Hafiften titremeye başladı ama kendini tuttu. Elimi saçlarına götürünce yatıştığını hissettim.

"Bana iyi gelecek bir şey var sanırım," dedi tatlılıkla, "adanı görmek..."

Kasıldığımı hissetmiş olmalı.

"Sadece birkaç gün için Dani, sırf nerede yaşadığın hakkında bir fikir edinmek için..."

Loşluğun içinde bana bakıyordu. Gözleri parlıyordu. Hastaneden çıkmak için mücadele etmişti. Dünyaya yeniden meydan okumak için. Her isteğini reddedemezdim.

Ertesi sabah hava oldukça yumuşaktı, kahvaltımızı bahçe masasında yaptık. Sonra şöyle bir saat kadar kaldırımın üzerinde dikilip birbirimize sarıldık, son sigara olsun diyerek sigaralar içtik, biraz daha konuştuk, gitmeye karar verdik ve sonra yine erteledik. Nihayet ayrılmayı başardık.

Paimbœuf ve Quiberon arasındaki yol en çok iki saat alıyordu. On bir feribotunu yakalayabildik.

Nora son derece heyecanlı bir ruh halindeydi. Bu seyahatte her şey hoşuna gidiyordu: gemi, bulutlar, kalabalık ve özellikle de adaya gitme macerası. Bana gelince, endişeliydim ama belli etmemeye çabalıyordum. Sırrımı ondan sonsuza dek saklamayı bir an olsun aklımdan geçirmemiştim, hayatım çekilmez hale gelirdi ve böylesi zaten ona ihanet olurdu. Fakat seçimlerimle yüzleşmek için hâlâ fazla kırılgan halde olduğuna inanıyordum, ayrıca delirdiğimi sanabilirdi. Doğru zamanı, doğru sözcükleri bulmak zorundaydım; koşulların imdadımıza yetişeceğini umuyordum.

O gün hafif sis vardı ve kalkmasıyla birlikte, ada birdenbire ortaya çıkıverdi.

Nora'yı, Palais'de, Port-Coton'un sivri kayalarının karşısındaki kaplıca merkezinde kalarak kendimize bir hoşluk yapmaya ikna etmeyi başarmıştım. Onun kadar benim de bitkin olduğum savına başvurmuştum. Şöyle tepeden tırnağa bir bakım iyi gelecekti: yüzmek, masaj yaptırmak, güzel

bir uyku çekmek, bu tesisin sunduğu bütün olanaklardan faydalanmak. Sonrasında tabii ki adayı keşfe çıkardık.

"Evin bir fotoğrafı var mı sende?" diye sordu bana feribot yanaşırken.

Yalan söyledim. Cep telefonumda çok sayıda fotoğrafı vardı ama Tom'un bisikletinin kapının önünde durduğunu hatırlamıştım.

Rıhtıma indiğimizde, Méhari'yi garajdan aldım. Madam Petersen'le karşılaştık; bana selam vermek ve muhtemelen yeni sözleşme imzalatmak istiyordu ama ben durmaktan itinayla kaçındım.

"Bu kim?" diye sordu bana Nora.

"Evi kiraladığım emlakçı," diye cevap verdim. "Söyleyecekleri hiç bitmiyor..."

Otele vardığımızda, eşyalarımızı balkonu geniş bir manzaraya açılan odaya bıraktık ve dalgakırana iki adım mesafedeki havuza indik.

"Ne düşünüyorsun?" diye sordum Nora'ya.

"Çok güzel," diyerek hakkını teslim etti.

Birlikte havuzda uzun uzun gidip geldik ve güneş yükselirken öğle yemeğini terasta yemeyi teklif ettim.

Orada olmaktan mutlu gibi görünüyordu, ben de gevşemeye başladım. Bütün istediğim, düşünecek zaman kazanmaktı. Adada maceraya çıkma zamanı geldiğinde, Maurice'e uğramak iyi bir fikir olabilirdi belki. Şöyle güzel bir şişe içki götürme sözü vermemiş miydim? Merhum eşiyle sürdürdüğü ilişkiyi anlatmadan önce, benim bile kendisinden şüphe ettiğimi aklımdan çıkarmamalıydım. Bu gibi meselelerden gayet basit bir olay gibi söz eden, güven verici bir adamdı.

"Biraz üşüdüm," dedi Nora. "Gidip öğle yemeği için üzerimi değiştireyim, tamam mı?"

Uzaklaşmasını seyrettim ve kendimize bir masa ayırtmak üzere, ben de sudan çıktım. Balık ve kabuklular menüsü etkileyiciydi. İşletme ürünleri yerel balıkçılardan tedarik ediyordu. Bu yemek tam bir ziyafet olacaktı.

Endişelenmeye başlamadan önce bir yarım saat zaman geçti. Nora duşunu almış, üzerini değiştirmiş olmalıydı, şimdi artık yanıma gelmemesi için bir sebep düşünemiyordum.

Okyanusu seyrederek biraz daha sabrettim ve sonra aniden, içime bir kurt düştü ve yanıma gelen garsona geri döneceğimi söyleyerek kalktım.

Acele adımlarla odaya çıkınca korktuğumun başıma geldiğini anladım. Nora ortalarda yoktu ama işin asıl kötü kısmı, eşyalarımı karıştırmış, Tom için aldığım hediyeleri ve evraklarım arasında, evin adresini, anahtarları, yani sırrıma vakıf olmasını sağlayacak her şeyi bulmuştu.

Sakin kalmayı denedim. Aşağı inip resepsiyon görevlisine, olabildiğince vurdumduymaz bir sesle, yanımdaki hanımefendiyi görüp görmediğini sordum. Gerçekten de geçerken oraya uğramış, hatta bir taksi çağırmalarını rica etmişti. Resepsiyonist, gideceği yeri bilmediğini söylerken sesi biraz sıkıntılıydı. Bense bildiğimi düşünüyordum.

Méhari'ye atladığım gibi, adayı arabanın elverdiği ölçüde, yani istediğimden çok daha yavaş bir hızla baştan başa kat ettim. Bangor yakınlarında bir traktör üzerindeki samanlarla birlikte devrilmişti. Jandarmalar bekleyen üç araba ve bir kamyon için yolu açmaya çabalıyordu ama o kadar beceriksizdiler ki bitmek bilmeyecek gibi gelen bir süre boyunca orada kaldık.

Sonunda kendimi kurtardım ve Méhari'yle yeniden son gaz ileri atıldım; gaz pedalını zemine kadar köklemek mümkün olsa yapardım. Yanılmış olmayı diliyordum, bir takım ihtiyaçları için Palais'ye dönmüş olabileceğini düşünmek istiyordum ama taksiyi yolun aşağısında, şoförü de direksiyonda görünce bütün umutlarım uçup gitti.

Yanından geçerken adamcağızı selamladım ve evin çevresini dolaştım. Oradaydı, karşımda, öfkeden beti benzi atmıştı.

"Sen bu evde ne yapıyorsun Dani?"

"Açıklayacağım..."

"Ben zaten anladım sanırım."

"İnanması zor biliyorum Nora..."

"Neye inanması?" diye bağırdı birdenbire.

Tom'un bisikleti, kaskı ve dizlikleri duvarın dibinde duruyordu. Ayrıca bahçede top ve pencerenin kenarında atış standında kazandığımız tabanca vardı. Aklımı yitirdiğimi gösteren bu kanıtları keşfettiğinde neler hissetmiş olabileceğini tahmin ediyordum.

"Neye inanması?" diye kükredi Nora yeniden.

"Nora..."

Yüzünde acımasız ama aynı zamanda çaresiz bir ifade vardı.

"Hastaneye yatışımla, ilaçlarımla seni güldürmüş olmalıyım, o kadar sıradan ki..."

O anda oğlumuzun oraya çıkmasını diledim. Bu iyi mi gelirdi, kötü mü bilemiyordum ama en azından kendimi savunabilirdim.

"Nora, lütfen..."

"Ne?"

Ona söylemeyi başaramayacağımı sanıyordum.

"Onu görüyorum."

Kavga etmeye hazırdı, her şeye verecek bir cevabı vardı ama bu sözcükler olduğu yerde kalakalmasına neden oldu. Bütün öfkesi uçup gitmişti. Bir tür acımayla baktı bana.

"Durum sandığımdan da beter..." dedi bir nefeste.

Sonra yüzüme bile bakmadan önümden geçti ve bahçeden çıkıp gitti.

Dosdoğru kıyı yönünde ilerledim; önce tarlaların ortasından geçtim, sonra yolu buldum.

Saatin ilerlemesiyle hava bozmuştu ve şimdi gökyüzü, ruhumla eşzamanlı olarak kararmaya devam ediyordu. Ezbere adımlarla, Tom'la korkularımızdan söz ettiğimiz yere kadar yürüdüm ve uçuruma doğru devam ettim.

En başında yapmam gereken buydu, diye düşündüm okyanusa bakarken. Atlamak ve konuyu kapatmak... Derin sularda oğluma kavuşmak...

Yas sürecinde yapılması gereken seçim konusunda yanılmıştım. Yapılacak seçim delilikle mantık arasında değil, yaşamla ölüm arasındaydı ve bana gelince sadece korkaktım. İleri doğru bir adım daha attım. Aşağıdaki okyanus beni şimdiden kendine çekiyordu.

"Baba?"

Sesini işitmek beni şaşırttı. Nora'nın gelişinden sonra, nedense bir daha ortaya çıkmayacağını düşünmüştüm.

"Ne yapıyorsun babacığım?"

Havai fişeklerin gökyüzünü doldurduğu o gece, bana ilk kez göründüğü zamanki ses tonuyla konuşuyordu. Ona inanmamı istiyordu ama ben öfkeyle arkamı döndüm.

"Az önce gelmen gerekiyordu! Sana ihtiyacım olduğunda neredeydin?"

"Ama babacığım, sen de biliyorsun..."

"Neyi?"

"Beni bir tek sen görüyorsun..."

"Bunu söyleyip durmayı bırak, bıktım!"

Başını eğdi ve sustu.

"Defol git, dedim sana!"

Uzaklaşmaya başladı.

"Bir daha da gözüme gözükme!"

Şimdi artık gökyüzü gerçekten simsiyahtı ve yoldaki silueti gitgide bulanıklaşmaya ve sonunda yağmur perdesinin ardında kaybolmaya başladı.

Tepki vermemden önce bir beş dakika geçti. Orada öyle, uçurumla kara arasında sallanıp duruyordum. Yeryüzündeki en yalnız insandım ve yağmur gözlerimi buğulandırıyordu. Ne yapmıştım? Bu küçük adamı neden sorumlu tutabilirdim?

Birdenbire onu yeniden, son bir kez daha görmek için dayanılmaz bir arzu duydum. Buzlu pusun içinde onu yakalamak istedim. Aklımı yitirmiş gibi koştum; gözden kaybolur gibi olunca, kendimi daha da zorluyordum. Nihayet gücüm tükendi ve bir çamur birikintisinin içine yığılıp kaldım. Ayağa kalkmaya çalışırken içimden bir tür inleme yükseliverdi, yeniden kaydım, bu kez kendimi ıssızın ortasında, kıç üstü otururken buldum. Yüzümdeki çamuru temizlemek istedim ama elim de kirlenmişti, dolayısıyla durumumu daha beter etmekten öteye gidemedim.

"Bırak ben yapayım..." dedi Tom.

Hemen yanı başımda dikiliyordu.

"Gözüme kaçıracaksın..."

"Güven bana, baba."

Hafifçe başımı kaldırdım. Banyo meselesine gönderme yapıyordu belli ki. Bunun üzerine gözlerimi kapattım ve ona izin verdim.

"Bak, oluyor işte..."

Manşetini kullanıyordu; yağmur da yardımına koştu.

"Neden üzgünsün baba?"

"Görüyorsun ya, annen gitti..."

"Neden yanına gitmiyorsun?"

Issızın ortasında, her yanımızdan yağmur damlaları dökülerek öylece duruyorduk. Kocaman gözlerini üzerime dikmişti.

"Seni kaybetmek istemiyorum," dedim.

"Ama baba, burası bizim adamız. Mümkün değil ki... Annemle gidebilir, istediğin zaman da geri dönebilirsin; ben hep burada olacağım."

Kendinden o kadar eminki ki! O kadar sakin.

"Emin misin?"

"Ben bilek güreşi şampiyonuyum. Koşuda da birinciyim. Unuttun mu?"

"Hayır unutmadım."

Biraz gevşedim.

"Senin için olağanüstü ayakkabılar aldım biliyor musun?"

"Daha hızlı koşmamı mı sağlayacaklar?"

"Kesinlikle."

"Gösterir misin?"

"Anlaştık."

Ayağa kalktım ve eli elimde evin yolunu tuttuk, ama aramızda yolu gösteren oydu.

Biraz zamanımız vardı çünkü Nora her koşulda ancak akşam feribotuna binebilirdi. Küçük adam bornozunu denedi, hatta çivili koşu ayakkabılarıyla bahçede bir sprint denemesi bile yaptı. Bir sürprizim daha vardı ama onu son ana kadar sakladım.

"Buldun mu onu..."

Bu elbette ki füzeydi.

"Gördüğün gibi..."

"Deneyebilir miyim?"

"Senin zaten Tom."

Fırlatıcı, kalın bir lastikle donatılmış bir tür kılavuz parçaydı. Füzenin dimdik hareket etmesi için beceri gerekiyordu. Çok başarılı olmayan iki üç denemenin sonunda füze gökyüzüne, çatının oldukça üzerine kadar yükseldi. Ve en güzeli de paraşütün açılması oldu.

"Gördün mü bunu baba?"

"Evet. Rüzgâr olmadığı zaman daha da yukarı çıkacaktır."

"Gerçekten mi?"

"Kutunun üzerinde otuz metreye kadar diyor."

"O zaman ben de antrenman yaparım... Sen geri geldiğinde hazır olurum."

"Tamam."

Çantamı hazırladığım süre boyunca hep yanımda durdu ve benimle birlikte Palais'ye kadar gelmek istediğini söyledi.

"İyi ama nasıl geri döneceksin?" diye sordum endişelenerek.

"Baba..."

Hafif muzip bir ifadeyle bakınca benimle dalga geçtiğini anladım. Haklıydı, ben iflah olmazdım. Onu zihnimde yarattığımı hâlâ unutabiliyordum. Bir yere gitmesi için taksiye, gemiye, uçağa binmesine gerek yoktu, o benim duygularımın sırtında seyahat ediyordu.

Méhari'yi garaja geri götürdüm ve bu arada fırsattan istifade Madam Petersen'le sözleşme imzaladım. Beni fazlasıyla tuhaf bulduğunu açıkça görüyordum ama diğer yandan, bu zamanda, adada, yıllık kira sözleşmesi reddedilecek bir şey değildi.

"Ona yazmalıydınız," dedim acenteden çıkmak üzereyken.

"Efendim?"

"Sizi hiç aramayan kızınıza. Sizden mektup bekliyor olamaz mı?"

Masasının arkasında donup kaldı. O tepki verene kadar ben çoktan çıkmıştım.

Feribot düdüğü, yola çıktığını ilan edecek şekilde bütün adada yankılandı ve biz de rıhtıma yaklaştık. Ön tarafı açılmıştı, içeriye son arabalar, son anda gelen koliler, geciken yolcular giriyordu. İtiş kakış olmasa da, etrafta telaşlı bir hava vardı.

Canlılar böyleydi, her zaman yanlış sebeplerle endişe ederlerdi.

Çantamı bırakıp Tom'un önünde diz çöktüm. Ona dokunabilmek, bir kez daha varlığını hissedebilmek için aynı seviyede olmamıza ihtiyacım vardı. Paylaştığımız her şeyi kafamda derleyip toparlamaya çalıştım. Plajdaki koşular, kumdan şatonun tünelini kazan eli, bilek güreşleri ve fuardaki atışlar, resimli kitaplar ve ateşin önünde kestirmeler, krepler ve gün batımında, daha keyifli olduğu için ışıklı bisiklet gezintileri, ama özellikle de o, bütün varlığı, o ve onun yeşil lekeli ceviz rengi gözleri, o ve uzun adımları, her şeyi. Yaşama becerisi.

"Baba... Geri geleceksin," dedi bana düşüncelerimi, onu unutma korkumu tahmin etmiş gibi.

"Haklısın."
"Annemle gerçekten deneyeceğine söz ver bana."
"Neden böyle söylüyorsun?"
"Seni tanıyorum, bazen kasten kaybediyorsun."
"Bilek güreşinde olduğu gibi mi?"
"Evet."
"Tamam. Söz."
Ona sarıldım ve o da kollarını boynuma doladı.
"Hoşça kal babacığım."
"Hoşça kal korkusuzum."

Ambar tarafından girdim. Bu sefer gerçekten zamanı gelmişti, ön kapak kalkmaya başlıyordu. Arkama döndüm ve rıhtımda onu gördüm, benim küçük koca adamımı. Burnu havadaydı, gülümsüyordu; gemi manevra yapmaya başladığında, ellerini ceplerine soktu. Bu görüntüsü kazındı bu kez yüreğime. "Beyefendi, biletiniz var mı?"

"Efendim?"

Bilet kontrolörüydü; kılık değiştirmiş gibi görünmesine neden olan komik bir kasketi, kırmızı bir burnu vardı. Anakaraya dönmek için mükemmeldi.

"Biletiniz."

"Buyurun."

İç merdivenlerden yukarı tırmandım. Yolcuların deniz serpintisinden korunmak için sığındıkları ana salonda Nora'yı aradım. Koridorda kendime bir yol buldum, çantaların üzerinden atladım ve güverteye ulaşınca birdenbire onu gördüm.

Pruvada biraz geride bir yükseltinin üzerinde durmuş, okyanusa bakıyordu.

İlk tepkisi düşmanca oldu; sonra öfkesinden geriye kalanlarla mücadele ettiğini gördüm; yavaş yavaş yumuşuyor gibi geldi bana. Sonunda onda çok sevdiğim o ifadeyi, o meydan okuyan kırılganlık ifadesini yeniden buldu ve elimi tuttu.

Kişisel yolculuğumuzda gidebileceğimiz kadar uzağa gitmiştik ve şimdi artık ikimiz de bunu biliyorduk. Ne birbirimize vaat edebileceğimiz ne af dileyecek ne de vazgeçecek bir şeyimiz kalmıştı. Yas, yaşayan, içindeki en güçlü tarafa seslenen bir şey ve herkesin yası kendine özgü.

Feribot yola çıktı. Makineler tam gaz çalışıyordu ve güvertenin tabanlarımızın altında titrediğini hissediyorduk. Ben gerçekliğin anakarasına geri dönmüyor, onunla yüzleşmeyi kabul ediyordum. Tom'un ölümünden sonra o kadar korkmuştum ki kaçmak istemiştim ama beni artık daha az etkiliyordu. O hakikat değildi, hakikatin görünümlerinden sadece biriydi ve ben bir süredir başkalarını da tanımıştım. Küçük adam içimdeydi, dünya fazla karanlık olduğunda beni koruyacaktı, elim çizim kâğıdının üzerinde tereddüt ettiğinde bana kılavuzluk edecekti. İki dünya arasında yaşayacaktım tam olarak, biri için diğerinden beslenecek ama her ikisini de bırakmayacaktım.

Nora bir dalganın çarpmasıyla dengesini yitirince bana yaslandı. O anda aklımdan geçenleri, deliliğimi, her şeyi biliyordu artık. Benim onu o avluda, Maison-Blanche'ta çırılçıplak, rol yapamayacak ya da varolmanın acısını olağanüstülüğünden ayırt edemeyecek halde gördüğüm gibi o da beni görebilirdi.

Belki biraz sabırla ve biz de öyle miydik ancak Tanrı bilir ama kaybın kibirlilere öğrettiği mütevazılıkla, Titus'un da dediği gibi, oyuna katılma, bunu en azından deneme şansımız vardı. Bir tereyağlı, bir reçelli ve bir tereyağlı reçelli ekmek dilimi. Aşk gıdadır ve verdiğin sözleri tutmak.

Adamdan ve anakaradan, Eylül 2018.